

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ : ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ ΣΤ' - ΤΕΥΧΟΣ 70-71
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1913

“ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ,,

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ

Για τὸ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ	Λογισμὸς	12.—
Για τοὺς Διδασκάλους		8.—
Για τὴν ΑΜΕΡΙΚΗΝ	Δολάρια	3.—
Για τὴν ΑΠΥΨΙΤΟΝ καὶ ΑΓΓΛΙΑΝ	Λίρα Ἀγγλίας	1)2
Για τὴν ΚΥΠΡΟΝ	Σελίνια	10.—
Για τὴν ΕΥΡΩΠΗΝ	Φρ. γρ.	12.—
* ἡ κδοσις ἐκλεκτῆ γενικῶς	Φρ. γρ. ἢ Δοτμ.	23.—

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ :

ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑ ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 83— ΑΘΗΝΑΣ

Τηλεγραμμικὴ διεύθυνσις : “ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΝ,, — ΑΘΗΝΑΣ

Πᾶν χειρόγραφον δημοσιευόμενον ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφεται

Πᾶν σύγγραμμα ἀποστελλόμενον εἰς τὰ γραφεῖά μας ἀναγγέλλεται

Αἱ ἐγγράφαι ἄρχονται ἀπὸ 1ης ἐκάστου μηνός.— Τὸ τεῦχος δρ. 2

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καὶ αἱ Ἑλληνίδες : *Εὐγενίας Ζωγράφου*—Τὸ τέλος μιᾶς σταυροφορίας : *Θεοδ. Βελιανίτη*.—Φθινόπωρον : *Emile Rouvillon* (μετάφρασις *Σ. Θ. Δάσκαρι*).—Ἡ δύναμις τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ δευτέρα περίοδος τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος : *Simone Brouvet*.—Σκέψεις περὶ φιλίας.—Διασπράξεις Ἑλληνίδες, *Μαρία Ράδου* : *Σπ. Δεβιάδης*.—Ἡ Κυρὰ Φροσύνη, διήγημα.—Τὸ τυρὶ τοῦ φειδιοῦ : *Ι. Σταμοπούλης*.—Τὰ Ἑλληνικὰ δίκαια καὶ ἡ Ἀλβανία.—Ἀπὸ τὴν Princese I.ointaine τῶν Rostan (ποίησις) μετάφρασις *Εὐγενίου Ζήνωνος*.—Ἀύγουστος-Σεπτέμβριος : Ἀπὸ τοὺς Ἑλληνικοὺς ἥρωισμούς.—Ὁ μικρότερος Ἕλληνας στρατιώτης.—Εἰς τοὺς ἕτερον Πατριδὸς πεσόντας (ποίησις) *Ι. Πολέμη*.—Ὁραϊαί τεχναι, *Ἑλένη Λαμπίρη* : *Γρ. Ξενοπούλου*.—Ἄδρα Ἐθελπίου.—Ἡ γυναικεία κίνησις : *Κρήσιος*.—Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν «Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν».—Τὸ θεατρικὸν δράμα.—Θεατρικὴ ἐπιθεώρησις.—Ἡ μόδα.—Τὸ φλέρι : *Βίκτωρος Δεβλέδ*.—Ἀπὸ τὴν ζῶν τῶν μηνός.—Ἀπὸ τὰ περιέργα τῆς ζωῆς.—Ὀλιγόστιχα.—Νέαι ἐκδόσεις.

Ο ΚΟΣΜΟΣ.—Ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Βασιλέως.—Ἡ κ. Τακιδέλη.—Ὁ ὑπόστροφος πυρετός.—Ὁ πληθυσμὸς τῆς Νέας Ἑλλάδος.—Τὰ λάφυρα τοῦ δευτέρου πολέμου.—Αἱ γυναῖκες τῆς Κορυνθίας.

ΕΙΚΟΝΕΣ.—Ἡ βασίλισσα *Μαρία* (ἀπὸ τὴν ἐκδοσὶν τῆς κ. Φλωρά).—Τὸ πλῆθος καὶ ὁ στρατός εἰς τὴν Καβάλλαν ζητωκραυγάζοντες τὸν βασιλέα.—*Νικόλαος Κοντογούρης*.—*Γεώργιος Κολοκοτρώνης*.—Ἡ ἀποστράτευσις.

EUGÉNIE ZOGRAPHOU

LA REVUE

HELLENIQUE

6ème ANNEE, No 70-71
ATHÈNES, AOUT-SÉPTEM RE 1913

REVUE MENSUELLE

ILLUSTRÉE

PRIX DU NUMÉRO : 2 FRANC

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1913

ΤΕΥΧΟΣ 70-71.

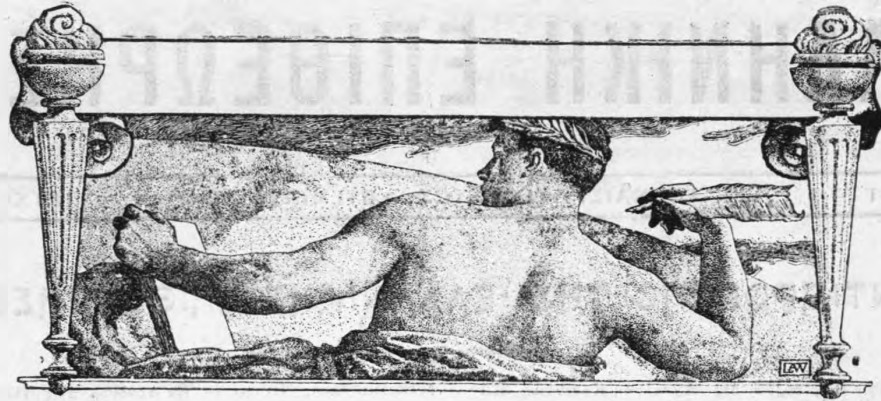
ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ “ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ,,

* Ἐν Ρωσίᾳ (Ὁδησσός) ἡ Δις Ἀγγελικὴ Κοινωνία, Rue Gretslihesaja, No 30.— Ἐν Λονδίῳ ἡ Δις Ὁλγα Παπαδάμη, (61 Heroford, Road Bayswater, W).— Ἐν Μάντσεστερ ὁ κ. Βισβίλιος Κωνσταντινίδης.— Ἐν Καίρ-Ζαγὰτ τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Παναγιώτης Ἰακρίδης.— Ἐν Ζαχαζίκ τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Ζήνων Στράτης, πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Συλλόγου.— Ἐν Facous τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Νέκχος Πιπᾶς.— Ἐν Μινουάρα τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Περικλῆς Κωνσταντόπουλος.— Ἐν Simbellawein τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Μιχαὴλ Μπαλῆας, ἱατρός.— Ἐν Βενῆα τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Κωνσταντ. Δάνισκος.— Ἐν Πόρτ-Σαῖτ ἡ Δις Ἀγλαΐα Γεωργιάδου, Διευθύντρια τοῦ Παρθενωγραφείου.— Ἐν Ἀμμοχώστῳ ἡ Δις Ἑλένη Χατζηπέτρου, Διευθύντρια τοῦ Παρθενωγραφείου.— Ἐν Λευκωσίᾳ ἡ Δις Ἑλένη Χρήστου, Διευθύντρια τοῦ Παρθενωγραφείου.— Ἐν Λάρνακι ἡ Κε Ἑλένη Πούρτζη.— Ἐν Λαμεσειῶν ὁ κ. Εὐγένιος Ζήνων, Βραβεύτης— Δικηγόρος.— Ἐν Πύρῳ ὁ κ. Σπυρίδων Μετρομέτης, Δικηγόρος.— Ἐν Ἱερουσαλὴμ ὁ κ. Μετῆθας Πουλῆρης.— Ἐν Μουτλήνῃ ὁ κ. Ροδόλφος Γ. Ράλλης.— Γενικὸς ἀντιπρόσωπος ἐν Κόπρῳ ὁ κ. Γ. Πάλμας.— Ἐν Κερκύρῃ ἡ Δις Ἀγάθη Νικοκίθουρα.

Ἡ ΒΑΣΙΛΟΠΑΙΣ ΜΑΡΙΑ

(Ἀπὸ τὴν Ἐκδοσὶν τῆς Κα; Φλωρά)

ΚΑΙ ΠΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ

Τώρα όπου ελγξε πλέον ο πόλεμος, όπου υπεγράφη ή ειρήνη, και όπου αναμένεται ή γενική αποστράτευσις, χρειάζεται ένας απολογισμός των μεγάλων γεγονότων. Τόν απολογισμόν όμως αυτόν ίσως δέν θά είμπορέσω νά τόν καταστρώσω σήμερον. Θά έχρειάζετο χώρος πολύς, αφού υπήρξαν πολλάκις και αφάνταστα τά κατορθώματα των Έλληνών ηρώων, και πρό πάντων θά έχρειάζοντο λεπτομέρειαι τινες, τās όποιās δέν έχω προχείρους δι' ένα χρονογράφημα. Ίχω όμως προχείρους τήν στιγμήν αυτήν τās λεπτομερείας τής γυναικείας εργασίας, τής γυναικείας πρωτοβουλίας και δράσεως, τήν όποιαν έδειξαν κατά τήν περίοδον των δύο πολέμων αι Έλληνίδες, και περί αυτών θά έμιλήσω σήμερον.

Από τής πρώτης στιγμής αφ'ής έδημοσιεύθη το Β.Δ. τής συγκλήσεως των πρώτων ήλικιών των εφέδρων, ή Έλληνίς, και πρό πάντων ή Αθηναία, εφάνη τελείως έξεγερθείσα. Είς τās αίθουσας τής «Πολυκλικήης», του «Βρυηρού Σταυρού» και τής «Ένώσεως των Έλληνίδων» αι Αθηναίαι κατά εκατοντάδας έγγραφείσαι παρηκολούθησαν μαθήματα νοσηλείας, έπισης κατιστούν Ικαναί νά προσφέρουν τās υπηρεσίας των εις τούς μέλλοντας τραυματίας και άσθενείς. Έπίσης και εις άλλους πόλεις τής Ελλάδος αι κυρίαί έσπευσαν νά παρακολουθήσουν τά αυτά μαθήματα και ή Λαμία, ή Πειραιεύς, ή Κεφαλληνία, ή Λαμία, αι Πάτραι και ή Βόλος έγειναν ένα άπέραντον σχολείον εις τό όποιον εδιδάσκοντο τά πρώτα άπαραίτητα μαθήματα. Και ό- τον μετ' όλίγων εις τās Έλληνοτουρκικά σύνορα εβρόντησε τό πρώτον πυροβόλον και εις τό νοσοκομείον τής Λαρίσης εφθασαν οι τραυματίαί των πρώτων μαχών, αι Έλληνίδες έχουσαι επί κεφαλής τās συζύγους των Έλλήνων Βασιλοπαίδων, έσπευσαν προθύμως όπου τās εκάλει τό καθήκόν των.

Και όπου ο στρατός μας υπεφερον από τό φόβος, τήν πείναν και τās κακουχίας, τοιουτοτρόπως και αι Έλληνίδες νοσοκόμοι ταξειδεύουσαι επί εις τās τέσσαρας ώρας εις βαγόνιον τρίτης θέσεως παρά τό πλευρόν των τραυματιών, τούς όποιους μετέφερον από τήν Λαρίσαν, και άγρυπνούσαι παρά τό προσκεφάλαιον των έτοιμοθανάτων, υπεφερον πραγματικάς κακουχίας και πολλάι έξ αυτών έδειξαν άλλη ή ήρωισμόν και άφοσίω- ων και γενναιότητα.

Αί χιλιάδες των στρατιωτών μας ανέδειξαν κατά ε-

κατοντάδας τούς γενναίους. Αί εκατοντάδες των αξιωματικών μας ανέδειξαν επίσης τούς ήρωας. Και αι Έλληνίδες νοσοκόμοι είχαν και αυταί τās ήρωϊδας των. Ηρωϊδες αι όποιαί έθυσίασαν και αυτήν τήν ζωήν των όπου εκείνοι οι όποιοι έπιπτον νεκροί από τās Τουρκικάς και Βουλγαρικάς σφαίρας. Δότι όλαι εκείναι έσται έσπευσαν νά προσφέρουν τās υπηρεσίας των εις τās νοσοκομεία τής Θεσσαλονίκης—τά γεμάτα από επιδημικάς άσθενείας—τής Πρεβέζης, των Βοδενών, τής Κορυτσάς, τής Άρτης, τής Φιλιππιάδος, των Ίωαννίνων, ήταν πραγματικά ήρωϊδες, αι όποιαί δέν εφοβούντο τόν θάνατον, ελθρόνουν τās οικογενειακάς των άκόμη υποχρεώσεις διά νά σπεύσουν εις τό προσκεφάλαιον ενός άσθενούς, διά νά γλυκάνουν τās τελευταίας στιγμάς ενός τραυματίου. Δέν θά αναφέρω τās κυρίαί έσαι επέστρεψαν άσθενείς από τούς πολλούς αγώνας των, ή από τό μέλυσμα τό όποιον έπίλη- ραν κατά τό διάστημα τής υπηρεσίας των. Θά περιορισθώ μόνον εις τās θυσίας τής Αικατερίνης Μαρούλη.

Πρό τριών ετών παρηκολούθει τά μαθήματα του «Κυανού Σταυρού» και όταν ήρχισε τό πολεμικόν σάλπισμα πρώτη ή Μαρούλη εύρέθη εις τό προσκεφάλαιον των πληγωμένων. Είς τήν Πολυκλικήην υπηρετήσε με τόν μεγαλειότερον ζήλον. Κατόπιν έτρεξεν εις τήν Μακεδονίαν: Τό νοσοκομείον των Βοδενών έδρύθη τή πρωτοβουλία της. Εκεί ειργάσθη τόν πολυ όστε έφυγε σχεδόν άσθενής, συντετριμμένη. Κατόπιν επέστρεψεν εις τās Αθήνας και ήρχισε με νέον ζήλον νά παρέχη τās υπηρεσίας της εις τόν «Κυανόν Σταυρόν». Απέκτησε τόν επιστημονικήν Ικανότητα, ώστε υπάρχουν τραυματίαί οι όποιοι οφείλουν εις αυτήν τήν ζωήν των. Όταν όμως είκοσι ήμέρας πρό τής ανακωχής τήν ειδοποίησαν εκ Θεσσαλονίκης ότι ή παρουσία της ήτο αναγκαία εκεί ως εκ τής πληθώρας των τραυματιών και άσθενών, ή Μαρούλη εις ουδέν λογιζομένη τούς νέους κόπους και μή λαμβάνουσα υπ' όψιν τās συντάσεις των φίλων και συγγενών της, έτρεξεν εκεί όπου ενόμιζεν ότι ήτο καθήκόν της. Μετ' όλίγας ήμέρας επέστρεψεν εις τās Αθήνας. Ηρχετο άσθενής, πάσχουσα. Δέν εξήσεν εδω παρά δύο μόνον ήμέρας. Απέθανεν αφού είδε τήν Ελλάδα μεγαλήν και αφού εξεπλήρωσε τό πρός αυτήν καθήκόν της. Η Αικατερίνη Μαρούλη θά απομένη τό παρθέρισμα του ήρωϊσμού μεταξύ των Έλληνίδων έσαι προσέφερον τās υπηρεσίας των εις τόν πόλεμον.

Ευγενία Ζωγράφου

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΜΙΑΣ ΣΤΑΤΡΟΦΟΡΙΑΣ

Τελευταίως περί τό ιστορικόν πρόσωπον του Μανουήλ Παλαιολόγου, Αυτοκράτορος τής Κωνσταντινουπόλεως, όστις άνήλθεν εις τόν θρόνον τό 1391 ήρξατο νά γίνεται πολύς λόγος, οι δέ νεώτεροι έρευνηταί τής Βυζαντινής Ιστορίας, άνορθοίσι πολλές περι τό αυτοκράτορος τούτου πλάνας.

Ο Μανουήλ ήτο ο πατήρ του τελευταίου αυτοκράτορος Κωνσταντίνου. υπήρξε δε κατά τήν κοινήν όμολογίαν εκ των μάλλον επιδείξιων πολιτικών τής εποχής του.

Οι γραμμαντες περι ουτου αναφέρουσι ότι έστερείτο των στρατιωτικών άρετων, αιτινες τήν εποχήν εκείνην άπαιτούντο όπω; στηριχθή ο θρόνος των Καισάρων, άτειλούμενος υπό του Βαγιαζίτη.

Ο πατήρ του Ιωάννης Παλαιολόγος ήτο άνισχύρον χαρακτήρος άνήρ, επί των ήμερών του δε ή αυτοκρατορία ήρξατο καταρρέουσα. Άμα τή αναγγελίη του θανάτου του, ο Μανουήλ, όστις παρέμενεν εν Πρωσίη ως όμηρος παρά τω Βαγιαζίτη, εδραπέτευσεν και επέστρεψεν εις Κωνσταντινούπολιν, όπως παρακολούθησιν τήν κηδείαν του πατρός του και αναλάβη τήν αυτοκρατορικήν άρχήν.

Η πληροφορία τής δραπετεύσεως του Έλληνος ήγεμονίδου, ενέπλησεν έξάλλου όργης τόν Βαγιαζίτη, ήτις εστράφη κατά των αιχμαλώτων, ου; ελεχεν εις τό στρατόπεδόν του, ίδιαιτέρως δε εναντίον του Μανουήλ. Συνελθόν όμως παρέσχεν εις τόν φυγάδα τό δικαίωμα νά ζήσιν υπό όρον. Απέστειλεν εις αυτόν ένα των αξιωματικών του όν επεφόρτισε νά τω ειπή ότι εις τό μέλλον επεθήμει μουσουλμάνος Καδής εδρεύων εν Κωνσταντινουπόλει, νά εκδικάζη τās υποθέσεις των μουσουλμάνων κατά τούς νόμους και τήν γλώσσαν αυτών. Έν εναντίω περιπτώσει έλεγε: «Κλείσει τήν οχυρωματικήν ζώνην τής πόλεως σου όλα τά έξώθεν αυ τής μοί άνήκουσιν».

Ο Μανουήλ απάντησεν άσφαώς, ο δε Σουλτάνος θεωρήσας τήν απάντησιν ταύτην ως άρνησιν εισέβαλεν διά τής Βυθινίας εις τήν Θράην και κατέλαβεν όλας τās μέχρι των τευχών τής Κωνσταντινουπόλεως χώρας. Κατέλαβεν επίσης τήν Θεσσαλονίκην και όλας τās περι αυτήν χώρας, μετωπήσε δε πάντας τούς κατοίκους εις τήν Ασίαν. Ηρξατο ούτως ή πρώτη πολιορκία τής Βιστιευούσης, ή μάλλον ο πρώτος αυ ής αποκλεισμός, διαρκέσας επί πέντε θλόκληρα έτη. Αφίσας εκεί μέρος του στρατου του, διήρσεσεν αυτόν εις δύο μέρη, όν τό έν εισέβαλεν εις τήν Πελοπόννησον και τό έτερον εις τήν Ρουμανίαν. Τό σωμα τουτο προσήγγισεν ήδη τās κτήσεις του Βασιλέως τής Ούγγαρίας, ότερ άνησύχησεν τόν Βασιλέα Σιγισμόνδον, όστις επεκαλέσθη τήν άρωγήν των ήγεμόνων τής Δύσεως κατά του Βαγιαζίτη. Τούτο εδωσε και τήν άφορμήν τής νέας σταυροφορίας, ήτις οικτρών έσχε τέλος πρό τής Νικοπόλεως.

—><—

Ο Σιγισμόνδος βλέπων αναπόδραστον τόν κατά του Βαγιαζίτη πόλεμον ειεβη τόν Δούνηβιν και κατέλαβε τήν επίκαιρον θέσιν τής Μικράς Νικοπόλεως, ήν άπόλεσεν όμως εκ νέου.

Η υπόθεσις του Σιγισμόνδου, αδελφου και υιου του αυτοκράτορος τής Δύσεως, ενδιέφερε τήν Εθρώπην και τήν Εκκλησίαν, διά τουτο, άμα τω πρώτω θορόβω περι τό κινδύνου όν διέκρεχε ούτος ή Εθρώπη συνεκινήθη και παρετηρήθησαν αι αυταί τάσεις κατά των Μουσουλμάνων, όπως άλλοτε. Τούτο ήτο και ή επιθυμία του Μανουήλ, νά συντριβή

υπό των στρατων τής Δύσεως ο έξ ανατολής έχθρός, σωθη δε ή κινδυνεύουσα ελληνική αυτοκρατορία. Τότε πλήθος τυχοδιωκτών Ιταλών και οι μάλλον άνδρείοι των Γάλλων και Γερμανών Ιπποτών έλαβον τά όπλα εναντίον του κοινου έχθρου εν όνόματι τής χριστιανουσής. Περί τήν έναρξιν του έαρος ο Βασιλεύς τής Γαλλίας Κάρολος VI απέστειλεν εις τήν νέαν αυτήν σταυροφορίαν όκτώ περίπου χιλιάδας μισθοφόρων και έν σωμα εκ χιλίων Ιπποτών. Του σιμμίκτου τουτου στρατεύματος άρχηγός έγένετο ο κόμης τής Νάρβος, όστις εκλήθη κατόπιν Ιωάννης ο άτρόμητος, ήτο δε ούτος υιός Φιλίππου του τολμηρου Δουκός τής Βουργουνδίας. Είς τό επίλεκτον τουτο σωμα διεκρίνοντο οι κόμητες δε Βάρ και δέλα Μάρς, εξαδελφοι του Βασιλέως, ο Φίλιππος δ' Αρτουά, ο ναύαρχος Ιωάννης δε Βιέννε, ο σίρ Κούτσου, ο στρατάρχης Μουσικώ, εις των λαμπροτέρων στρατηγών τής εποχής του. Μεταξύ αυτών επίσης συνεξεστράτευσαν άλλοι επίσημοι άνδρες ως ο Γκι δέ Τρεμόαγιε, ο σίρ δε Σέμπυ, ο σίρ Ρουά και ο μεγαίσταν Σαίν Πόλ. Μετά των ευγενών Γάλλων ήνώθησαν κατά τήν διάβασιν αυτών εκ Γερμανίας ο Φελμπόρ δε Ναγκιά, ο Φρειδερίκος Χοεντζόλερν, μέγας ήγούμενος των γερμανών Ιπποτών, ο κόμης Σίλλεϋ και ο Βαυαρός Σίλτεμπεργκ, ο ιστορικός τής αποστολής ταύτης. Έπηύξησαν δε τά στρατεύματα του Βασιλέως τής Ούγγαρίας οι Βλάχοι υπό τόν πρίγκηπα Μίρτσε.

Οι γάλλοι Ιππότες διεληθόντες τήν Γερμανίαν και τήν Αδριατικήν ήνώθησαν εις τήν Βούδαν μετά του Σιγισμόνδου. Έπί τή θέμ τοσοούτων άνδρειών ο βασιλεύς, μη άμφιβάλων πλέον περι τής επιτυχίας.

—Τί έχομεν νά φοβηθώμεν ειπε, τούς Τούρκους; Ο ευμανός δύναται νά πέση, ήμεις όμως έχομεν άρκετάς λόγους, όπως τόν σσηρίξωμεν υπερθεν των κεφαλών μας.

Ο χριστιανικός στρατός, ισχυρός, αποτελούμενος έξ 60.000 άνδρων διηλθε τόν Δούνηβιν, εισέβαλεν εις τήν Βουλγαρίαν, κατέλαβε πολλές πόλεις των άπιστων, φονεύσας πάντας του, κατοίκους αυτών, εφθασε δε πρό τής Νικοπόλεως ήτις ήτο στρατηγική θέσις, ήν δέν εβράδυνε νά ενισχύσιν ο Βαγιαζίτη. Μετά ματαιάς τινάς αποπειράς προς εκπόρθησιν αυτών, ο χριστιανικός στρατός στερούμενος τηλεβόλων άπεράσισε νά καθυποτάξη ταύτην διά τής πείνης. Πλήρης έμπιστοσύνης ετι τής υπεροχής των, οι σύμμαχοι ερρίφθησαν εις αγώνας και άπολαύσεις, και όμιλουν μόνον μετά περιφρονήσεως περι του Σουλτάνου. Έφραντάζοντο τουτοιν δειλιώντα νά διελθην τόν Βόσπορον και νά συγκρουσθη μετ' αυτών. Ακριβώς όμως τήν στιγμήν εκείνην επεφάνει ο έχθρός.

—><—

Καίτοι ο άρχηγός τής εν Νικοπόλει φρουράς εσταμάτησε τόν χριστιανικόν στρατόν υπό τά τεύχη τής πόλεως, διά τής θαρραλείας υπερασπίσεως αυτών, ο Βαγιαζίτη προέβη εις πάσας τās ενεργείας. Μία ταχεία προέλασις άτεκάληφεν εις αυτόν τήν κατάστασιν των συμμάχων, εις τό στρατόπεδον των όποιων ετεκράτει ή άπειθαρχία και ή άνυπακοή.

Μόλις οι πρόσωποποι ήλθον εις επαφήν, ο κόμης δε Νέρβ άπήνησε διά τούς Γάλλους τήν θέσιν τής τιμής κατά τήν μάχην. Ο Βασιλεύς Σιγισμόνδος γνωρίζων τό τρόπον καθ' όν μάχονται οι Τούρκοι παρεκάλεσε τούς σταυροφό-

ρους ν' άφίσωιν τούς Ούγγρους του εις την έμπροσθοφυλακίην και ν' άντιτάξωιν εις τά έλαφρά σώματα τά έλαφρά τοιαύτα και να κρατήσωιν εις την έφεδρείαν το έπιλεκτό μέρος του στρατού δ' τω; συγκαρουσθή μετά των Γιαννισάρων και των σπαχιών. Άλλ' οί γάλλοι έπιλοκαί ουδέν ήθελον ν' ακούσωσι, έκραύγαζον οτι δέν θα άφινον έπ' ουδένι λόγω την ήρωσίαν εις τό πεζικό των Ούγγρων, και πάντες έσπευσιν εις τό μέτωπον της παρατάξεως. Έν τω μετεξυ οί δύο στρατοί συνεκρούσθησαν και ή μάχη ήρξατο. (10 Σεπτεμβρί ν 1396.)

Τό τουρκικό πεζικό διεσκορπίσθη εις την πρώτην σύγκρουσιν των άνδρείων συμμαχητών του κόμητος δε Νάρβ. Τό σώμα των Γιαννισάρων δέν ήδυστήθη να άνθέξη πρό τοιούτων πολεμιστών. Δέκα χιλιάδες Γιαννισάροι έλάλυσαν τό πεδίο με τά πτώματά των, οί δε λοιποί έεράπησαν εις φυγήν, ζητήσαντες καταφύγιον οτισθεν των σπαχιών εως οτου οι Γάλλοι άπαθήσαντες και την δευτέραν ταύτην γραμμην, την διέσχισαν και την έερεψαν εις φυγήν. Παράφοροι υπό τής άκραίτης οριής των, και μη ακούοντες πλέον την φωνήν της φρονήσεως άφελόντες εις την καταδίωξιν των φυγάδων και μη ύτακούντες εις ου'έν πρόσταγμα έφθασαν επί της κορυφής; έ ος λόφου.

[Άλλά ποία υ ήρξεν αυτών ή εκκληξίη.

Πρό αυτών έλαθουσιόθη δάσος τεσσαράκοντα χιλιάδων λογγών.

Η εκκληξίς προεκάλεσε φοβερόν πανικό και οπισθοχώρησαν έν άξιοθρηνητώ άτοξίε. Μόνοι οί ιετόκται παρέμειναν μηρόμενοι μετ' άπέλιδος θάρρους. Περιεκαλούμενοι πανιαχόθεν υπό του έπικού οτιε ένεψίχου ή παρουσία του Σουλτάνου ευρισκον ώ; έπί τό πολύ ένδοξον θάνατον έν τω μέσω των έχθρικών λογγών. Ο κόμη; δε Νέρβα και είκοσι άκρω των κυριωτέρων συμμαχητών ήμαλωτίσθησαν υπό των τούρκων.

Έν τω μετεξυ οί Ούγγροι παρετάχθησαν εις μάχην, μόλις χίλια βήματα μακράν των Γάλλων. Ο Στέφανος Λάρκοβιτς διώκει την άριστεράν πτέρυγα και ο πρίγκηψ Μίρτσε ήκο άρχηγός των Βλάχων. Αι δύο πτέρυγες ίδουσαι την άνωξίαν των οτισοχωρησάντων γάλλων έεράπησαν εις έποείδιστον φυγήν, παρ' όλας τας προσπαθείας του Σιγισμόνδου όπως έπαναφέρη αυτούς εις την μάχην. Οί Βαυαροί και οί Στίριοι άντίεσχον εις την έπίθεσιν του έχθρου.

Τούτο άνεχάιτισε τούς φεύγοντας Γάλλους οτινες άνα-

ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

EMILE ROUVILLON

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ

Η ύγρά ήδονή του τέλους αυτού του φθινοπώρου ήπάτησε τά δένδρα. Μερικά αρχίζουν να ξαναθίζουν. Μία μπουρνελιά, εις τό μέσον άμπέλου, ένεδύθη λευκά από χθές και έπί της λευκαάνθη; μία λευκή άνθοδέσμη ήνοιξε σήμερον. Τό συμβάν αυτό προκαλεί άνησυχίαν, σχεδόν λύπην, εις τό πλευρόν της ήδη προκεχωρηκυίας άποσυνθέσεως των φυλλωμάτων και των φυτών. Η έντύπωσις της καταπτώσεως έπιτείννεται άκόμη διά της θέας αυτών των φυτών,

σινταχθέντες άντεπετέθησαν και έληνθόρθωσαν την άπόλειαν. Ηδη ούτοι ειχον άποδιώξει τούς Γιαννισάρους και έπιφέρει σίγχυσιν εις την τάξιν των σπαχιών, άλλ' ή άφιξίς του ήγεμόνος της Σερβίας μετά πέντε χιλιάδων στρατιωτών συμαίων του Βαγιαζίτ, έκρινε ύλερ αυτού την μάχην ήτις μέχρι τής στιγμής; έκείνης ήτο άμφίροπος.

Η μεγαλειτέρα άπόλεια έγένετο κατά την προάσπιν της σημαίας του Σιγισμόνδου. Ο ίδιος βασιλεύ; άπεσάσθη έν τή συγγύσει εκείνη υπό του άρχιεπισκόπου δε Γράν και άπεμακρόνθη μετά θλίψεως από του πεδίου της μάχης, κυκλούμενος υπό των Στιριών και Βαυαρών Ιπποτών, εκεί έρριφθη άκλουδουόμενος υπό τινων γενναίων Ινδρών εις έν πλοιάριον οτου μετη-έχθη εις τόν παρ' τας έκβολάς του Λουναβέως άναμένοντα βενετικόν στόλον. Έκεΐθεν δε μετά μακράν περιπλάησιν μετέβη εις Κωνσταντινούπολιν όπόθεν έφ' ασεν εις τας έξεντιλιένια; χώρας του..

Ο Βαγιαζίτ νικητής των συμαίων έπεσκέρθη την έπιτοσαν τό πεδίο τής μάχης ένθα οί τολμηροί άντίταλοι του ήμφιοβήθησαν την τάξιν. Είς την θέαν των 60.000 πολεμιστών του, ου; έβρίσεν ο έχθρικός σίδηρος, έχυσε δάκρυα λύσεως. Τήν έτοιμένην διέταξε να παραλάσσει πρό αυτού πάντες οί αιχμάλτοι, φέροντες βρόχον εις τόν τραχηλον και δεμένους έχοντες τούς βραχίονας. Και του μέν κόμητος δε Νέρβ μετά των μεγιστάνων έρείσθη την ζώνην μεγάλην ποσοδων λύτρα, των λοιπών όμως διέταξε την σφαγήν. Οί αιχμάλτοι άνήρχοντο εις δέκα χιλιάδας, ήρξατο δε ή σφαγή αυτών από της άνατολής του ήλιου και έξηκολούθησε μέχρι τής τεταρτης έσπερινής; δέν θα έτασε δε άν μη προσπίπτοντες οι μεγιστάνες Μουσουλμάνοι, δέν έζήτουν να φεισθη των υπολοίπων. διότι τό θέμα τοιούτων σφαγών ήτο φρικώδες. Τόν κόμητα του Νέρβ και τούς είκοσιν άκρω συντρόφους του άτήγαγον σιδηροδεσμίους εις Καλλιπόλιν.

Τοιούτο τέλος έσχε η σταυροφορία εκείνη ήτις προέθετο την πρόληψιν της άλώσεως της Κωνσταντινούπολεως. Οτι όμως δέν κατώρθωσεν ή έν γένει στρατιά των σταυροφόρων, τό κατώρθωσεν ή εμφάνισις έτέρου άταιτητού του Ταμερλάνου, έξεληθόντος των διασών της άνω Ασίας και άμφισβητούντος την άνατολικήν κυριαρχίαν από τον Βαγιαζίτ. Η έπέμβσις του Ταμερλάνου άποδεικνύουσιν αι νεώτεροι έρευναι του Μανουήλ Παλαιολόγου ήτις έματαιώσε την άλωσιν του Βυζαντίου.

Θεοδ. Βελλιανίνης

καταδικασμένων να αποθάνωσι βίαιον θάνατον αυριον, αυτην την νύκτα ίσως, με την πρώτη παγωνιά.

Είλε, φαίνεται, δένδρα τά όποια έχουσι προσβληθη ήδη υπό της άσθενείας και τά όποια άφινονται ούτως εις την ήδονην να ζήσουν μίαν δευτέραν άνοιξιν. Τά άλλα κλείονται σωφρόνως; προφυλάττονται; αυτά δέν έχου τον καιρόν να περιμεινουν. Τόσον τό χειρότερον έάν αυτή ή αναβίωσις έξαντήληση τον χυμόν των και έπιταχύνη τό τέλος των κατά τινες ήμέρας. . . . Θα άποθάνουν έστεμμένα, έστολισμένα με την ένδυμασίαν του έρωτος. . . .

Κέρκυρα

Σ.Θ. Λάσκαρις

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Ο γνωστός Έλλημιστής Ιταλός κ. Σιμόνε Μπρούβεη έδημοσίευσεν εις την έφημερίδα ή «Ρώμη» τό καιτωτέρω άρθρον περί του Έλληνισμού.

Η «Έλληνική Έπιθεώρησις» τό αναδημοσιεύει εις τας σελίδας της διότι αξίζει να αναγνωσθή από τούς λαοκολουθούνας αυτήν.

Με τον μύθον της φοινίκης όστις συμβολίζει την αιωνίαν άνακκίνσιν της ζωής, δικαίως προημοιάσθη έν τη περιόδω της άρχαίας αυτού ιστορίας, ο χριστιανισμός, όστις καταπιεζόμενος, άνεδλάστανε μάλλον Ισχυρός, γονιμοποιούμενος υπό των διηκετών θυσιών χιλιάδων μαρτύρων. Έν τούτοις δικαίως δύνανται σήμερα να έφραμοσθή ή Ουμασία εικόν και επί του Έλληνισμού. Κατά την Αλεξανδρινήν εποχήν έφάνη ούτος κλίτων προς την δύσιν αυτού, άλλ' έσχεν άκτίνας φωτός έν τω εύτυχέ Βυζαντιακώ μεσαίωνι. Υποβλήθεϊσα ή Αυτοκρατορία υπό τον Όθωμανικόν ζυγόν έθεωρήθη σθεσθεϊσα; άλλ' ή ένδοξος και επική πάλη διά την άνεξαρτησίαν απέδειξε τρανότατα ότι 550 έτη φρικώδους και σκληράς δουλείας δέν ειχον σδύσει την Έλληνικήν ψυχήν της όποίας τό ιερόν πυρ ύπεκείτο άναμένον άνεμον άναξωπυρήσεως όστις θα μετέβαλλε τούτο εις φλόγα πυρκαϊάς.

Αί μεταγενέστεραι περιπέτειαι του άναστηθέντος μικρού βασιλείου, τό όποιον διαρκούντος του 19ου αιώνος ειχεν άναγκή έν μέτρω δυσχεριών σχεδόν άνωπερβλήτων, συνιστώμενον και παγιούμενον, παρέσχον άφορμήν να υποτεθή ότι τά άνοδραχά ήματα του 1821 δέν ύπήρξαν άλλο, ή φευγαλέα λάμψις ήτις δέν θα έπικυαλιζάμετο. Ένομήσθη ότι περί της Έλληνικής μεγαλοφυίας δέν θα έγίνετο πλέον λόγος. Οτι εκ της άρχαίας Ελλάδος τίποτε πλέον δέν άπεσώζετο, και ότι ή άτυχής έλθεσις του πολέμου του 1897 εις τον όποιον ή Βλλάς άφέθη να ριφθή έλω; άπροπρακτεύστας, έθεωρήθη άναμφιδόλως άσφαλής επικύρωσις των τοιούτων δοξασιών. Άλλ' ίδού ότι αι τύχαι της προστράτου Βαλκανικής έπιχειρήσεως έξέπληξαν εκ νέου την δύστιστον και σκιαπτικήν Εύρώπην. Επί τή καταλήψει της Θυτικής και τή παραδόσει των Ιωαννίνων, τό μεσσηνικόν ρεύμα κατ' άρχάς έφάνη μεμψιμορούν πως, και έπειτα όπως άνακτήση την έπιρροήν αυτού ήρω; εν παραμορφώνη τά γεγονότα, να εκθειάζη τας «Ουμασίας Βουλγαρικής έπιχειρήσεις» να χλευάζη τας «Ευκόλους» νίκας των Έλλήνων και να συκοφαντή τούτους διά μοχηθρών και άνοήτων γυδαιολογιών και ίσως ένόμισε διά της συνήθους «καλής πίσσεως» ότι συνέτριψε τον Έλληνισμόν επ' ύφελεία της φαντασιόκοπου και φιλοδόξου Μεγάλης Βουλγαρίας».

Και που μέν εξ έπιδράσεως του ψευδούς και άπατηλού τύπου, όστις μισθωθείς ύπήκουεν εις τά κελεύσματα της άπλήστου και ουχί σπανίως γελοίας διπλωματίας, όπου δε εξ άπλής παχυλής άμαθείας, τινές των ήμετέρων καθηγηταρίων της «κλασικής» φιλολογίας άυτοσχεδίασαν Δονκιωτικώς εις τά άπλοϊκά αυτών μηθιάρια λόγους, διατριβάς και γνώμας κατακρινούσας τούς νεωτέρους Έλληνας, την Πολιτικήν, την φιλολογικήν και έπιστημονικήν αυτών αξίαν καταδικάζουσας τον έλληνισμόν ως μη έχοντα σήμερα λόγον να ύφίσταται και όστις θα έχηρήσιμευεν ως άρχαία σιμια άδίκων πόθων έπεκατέσεως και ήγεμονίας.

Ο άγαπητός και πολυθρήνητος φίλος Δημήτριος

Βιτέλας, δέν έδίστασεν έν αυτή τή Ολίψη του να γράψη διά την ήτταν του 1897 εις τον Θεόδωρον Ραϊνάξ, «δ βίος των λαών είναι μακρός, άλλ' ο του έλληνισμού είναι διαρκής».

Όταν ένς λαός λοιπόν έχη σταθερόν τον χαρακτήρα και τόσην Ισχυράν πεποιθήσιν εις τό έργον αυτού, όταν τρέφεται υπό τόσων ύψηλών ιδεωδών, δέν ύπάρχει έμπόδιον τό όποιον να μη κατορθώση θάττον ή βράδιον να ύπερβή, δέν ύπάρχει σκοπός τον όποιον να μη έπιτρέπηται εις αυτόν να έπιτύχη εις προσεχές ή μεμακρυσμένον μέλλον. (Ο έλληνισμός ζή και ως ο άραβικός φοίνιξ, όταν φαίνεται έγγίζων προς τον θάνατον, έπιστρέφει μάλλον άγέρως προς την ζωήν από της αίματωδ'αφούς τέφρας των άνρηθιμήτων αυτού υιών.

Η συνθήκη και ή συνάλευσις του Λονδίνου εκλείσαν την πρώτην περίοδον του Άνατολικού ζητήματος, έπερ επί όλόκληρον αιώνα ειχε κρατήση την Εύρώπην έν συνεχεί μερίμνη, και έπερ τά Βαλκανικά κράτη έπωφελοόμενα της παραλυσίας της προκυσίας υπό του δήθεν συντάγματος των «νεοτούρκων» προσέτι δε, και υπό των άποτελεσμάτων του Ιταλοτουρκικού πολέμου έπεχερήσαν, ως ήτο άλλως τε άποκλειστικόν και πλήρες δικαίωμα αυτών, να λύσσει κατά τον μάλλον σύντομον και κατά τον μάλλον φυσικόν τρόπον. Άλλ' ήτο ύστατως φυσικώτατον όπως συμμαχία θεμελιωθείσιν και παραχθείσιν προς τον σκοπόν συμφέροντος μετξυ δύο λαών, οτινες δέν διέκειντο εις καλές σχέσεις προς άλλήλους, ύφειλον άμα τή λήξει των έχθροπραξιών κατά του κοινού έχθρου και κατά την στιγμήν της άποδόσεως των λογαριασμών να προκαλέση διαφοράς και διαφωνίας τοιαύτας, ώστε να καταστήση άναπόφευκτον νέαν άνάληψιν όπλων. Και έντεύθεν έλαβεν αρχήν ή δευτέρα περίοδος του άνατολικού ζητήματος ήτις εκλείσθη, ή τουλάχιστον λέγεται κλεισθεϊσα, διά της συνθήκης του Βουκουρεστίου.

Κατά την περαιτέρω εξέλιξιν της φάσεως ταύτης του δυσχερούς προβλήματος, μόνον εκείνος όστις ήγγόει τας προηγουμένας ήδύνατο να έπικυή. Ο γράφων τας γραμμάς ταύτας, ειχεν ήδη προΐδη, πρό της περιφύμου συμμαχίας, τον δευτερον τοδτον πόλεμον, έλεγον και τοδτον υλικών συμφερότων και βυθέος πατριωτισμού άποτέλεσμα άναπόφευκτον του πρώτου, προκληθέντα από τας άγρίας άπληστίας των βουλγάρων, και όστις όνομάσθη «άδελφοκτόνος», ένθ' δέν πρόκειται ούδόλως περί αδελφών λαών, άπό οί βούλγαροι εινε φυλής Τουρανικής έν μέρει εκσλαβισθείσης. Η Βουλγαρία, ή όποία ουδέν θα κατώρθου κατά των Τούρκων άνευ της Ισχυράς συνδρομής των συμαίων και ιδίως των Έλλήνων, στηριζομένη μεθ' ύπερμέτρου πεποιθήσεως επί της όμοθυμού υποστηρίξεως των Μεγάλων Δυνάμεων, και από συμαίου λαμβάνουσα θέσιν προστάτου, ήθελεν οικειοποιηθή την μερίδα του λέοντος, εις τόνπον ώστε εις τούς άλλους λαούς δέν ύπελείπετο εμψή να συμμαχήσωσιν αυθις κατά του νέου έχθρου, και τό πυροδόλον άντήχησεν άπαξ έτι επί της έρημωθείσης ηερσονήσου. Οί βούλγαροι άλλως τε, από της εποχής της καταλήψεως της Θεσσαλονίκης ειχον δώση τά πρώτα δείγματα της βυιότητος και σκληρότητος αυτών, και ειχον λάβη χώραν σοβαρότατα έπεισόδια μετξυ Βουλγάρων και Έλλήνων.

Οί τελευταίοι ούτοι άποβλήποντες μάλλον εις τό κοινόν συμφέρον ή εις τό ίδιον διά να μη διακινδυνεύσωσι

τὸ τελικόν ἀποτέλεσμα, ὑπέφερον τότε, ἄνευ ἀντιστάσεως, βίαιοπραχίας καὶ ὕβρεις πνυτοειδείς. Τὸ μυστικὸν ἐπιλοχίον ἐφυλάχθη τοσοῦτον κελῶς καὶ ἡ περὶ αὐτῆς ἀρχὴ ῥήθη, ὥστε οὐδεὶς ἠγάγετο τὸ δρᾶμα, ὑπερπαρασκευάζετο μεταξὺ αὐτῶν τούτων τῶν στρατευμάτων τῶν συμπολεμιούτων κατὰ τοῦ ἰσλαμισμοῦ, ἔαν δὲ γεγονός τις σοβαρότερον συνέβαινε, ἐδικαιολογεῖτο ὡς ἐπεισόδιον ἀπρομελέτητον μεμονωμένων στρατιωτῶν ἢ ἀτομικῶν ἐξάφεις ἄνευ σπουδαϊότητος.

Ἐν τούτοις ἡ μέχρι τοιοῦτου σημείου ἀνοχὴ εἰς οὐδὲν ἠφέλησεν. Ἡ Βουλγαρία εἶχε παράσχη ἀποδείξεις ἀνδρείας κατὰ τὸν πρῶτον πόλεμον, οἱ ἄλλοι ὅμως δὲν εἶχον μετ' ἑνὸς ἀδρανείας, καὶ εἶχον συντελέσει κατὰ τρόπον προφανῆ διὰ τοῦ αἵματος καὶ τοῦ βάλαντιου εἰς τὸν Βαλκανικὸν θρόνον. Ἐάν αὕτη ἠθέλησε πρώτη νὰ κατακτητῆ διὰ τῆς ἀφρονος αὐτῆς διαγωγῆς τὴν συνθήκην τοῦ Λονδίνου, ἠφείλον οἱ ἄλλοι νὰ σιωπήσωσι καὶ νὰ ὑπομείνωσι. Δυστυχῶς εἶναι γνωστὸν ὅτι ἀπ' οἴτου διήλθε τὸ Βουλγαρικὸν χεῖμαρος, ἤρχισεν ἡ μάλλον μυστρά καὶ ἀνηλεῆς πολιτικὴ, θρησκευτικὴ καὶ πολιτικὴ καταδύωσις ἐν ὅσιν εἰς πᾶσαν χώραν ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ ἑλληνικὴ σημαία ἀντικατέστησε τὴν ἡμισέληνον ἀνεφάνη εὐθὺς ἢ εὐτυχία, ἢ πρόδοσις καὶ ἡ μάλλον ἀληθὴς ἐλευθερία. Οἱ Βούλγαροι, ἀδιόρθωτοι καὶ ἀνικανοὶ διὰ πάντα ἀληθὴ πολιτισμὸν, εἶνε τύραννοι καὶ κτηνώδεις περισσότερον τῶν Τούρκων. Αὐτοὶ οἱ Τούρκοι μετὰ τὴν ἀποδίωξιν τῶν Βουλγάρων ἀπὸ τῶν χωρῶν αὐτῶν, ἐχειροτόνησαν τὴν εἰσοδὸν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ὡς τοῦ «Βασιλέως Ἐλευθερωτοῦ» καὶ ἡ παρουσία του ἐξηράνισεν τὴν ἀπιστίαν πῆμην τῶν Βουλγαρικῶν «Κομιτᾶτων». Καὶ τὶ δὲν ἐκαιχνοτά ταῦτα. Ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρομεν τὰς καταστραφὰς τὰς συνεπεσθαιεῖς κατὰ τὸ 1906 ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμιλίᾳ, αἵτινες ἐπικρατοῦσαν εἰς τὴν νημίτιν τὴν Τουρκικὴν κατάληψιν τῆς Χίου κατὰ τὸ 1822. Οὐδεμίαν οἰκογένειαν διέφυγεν ἀπὸ τὸν θάνατον. Ἔροντες, ἀσθενεῖς, γυναῖκες, παῖδια, κατασφάγησαν ἀγρίως. Αἱ τελευταῖαι σφαγαὶ τῶν Σερρῶν καὶ ἡ δολοφονία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῶν κατοίκων πελοῦσαν ἡμᾶς ὅτι ἔαν θέσει τις τοὺς Βουλγάρους εἰς τὴν θέσιν τῶν Τούρκων ἢ ἀντικαταστήσῃ τὴν βαρβαρότητα δι' ἄλλης δεινότητος.

Κατηγόρια τοιοῦτον εἶδος Βουλγαρικῆς πηγῆς ἀπειθυμῶμεθα πρὸς τοὺς Ἕλληνας οἵτινες ἀέποτε παρέσχον δεῖγματα ἐξοχα ἀδρότητας, φιλοξενίας, καὶ εὐγενείας, προκαλοῦσα τὸ μαζοῖμα τοῦ ἀναγνώστου. Ἐοχὴ αὕτη εἶνε ἡ ἀνισχυνοὶα τῆς ψευδολογίας. Καὶ εἶνε πρᾶγματι παράδοξον τὸ φαινόμενον, ὅτι αὐτοὶ καὶ Μεγάλοι Δυνάμεις αἵτινες μετὰ μισαρᾶς καὶ ἀνικτοῦς ἀχρειότητος ἐτόλμησαν νὰ ἐπιβάλλωσι κατόπιν ἀπειρῶν θυσιῶν, εἰς τὸ μικροσκοπικόν καὶ ἡρωικὸν Μαυροβούνιον νὰ παρατιθῆ τοῦ Σκουότρι, ἔσθον τρυφεράς ἡμιπέρας διὰ τοὺς οὐρεσίβους τοῦ Βασιλέως Φερδινάνδου, τοὺς πολεμιουμένους ὑπὸ τῶν τριῶν νέων συμμάχων.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΠΕΡΙ ΦΙΛΙΑΣ

Φίλος τὸν ὅποιον ἐκεράσας καθ' ὅλον τὸν βίον σου πρέπει νὰ μὴ σοῦ ἀποβῆ δυσάρεστος ἔνεκα μιᾶς στιγμῆς. Δίθος μετὰ πολλὰ εἶ ἡ καθίσταται ἀδάμας φρονίτιζε μὴ καταστρέψῃς αὐτὸν ἐν μιᾷ στιγμῇ κτυπῶν αὐτὸν κατ' ἄλλου λίδου.

(Σαυθῆς)

Οἱ ἀληθεῖς φίλοι δροιαζόσιν πρὸς κισσὸν καὶ τὸν τοῖχον ἐφ' οὗ οὗτος στηρίζεται· ἀμφοτέροι ἰστανται ὄρθιοι ὀμοῦ ἢ ἀμφοτέροι καταπίπτουσι ὀμοῦ.

* * *

«Άγνωστος

Ὅλη ἡ ἐγώιστικὴ καὶ αὐθαίρετος Εὐρώπη κατ' ἀρχὰς ἀφῆγεν εἰς αὐτοὺς ἐλευθερίαν δράσεως, ἐπὶ τῇ πεπεπὴγῆσει ὅτι τὰ ἀποτέλεσματὰ θὰ γινόντων τὰς δολίας αὐτῆς προθέσεις. Ἐἴτα ὅμως, λυσσαλέα διὰ τὴν διάφευσιν τῶν ἐλπιδῶν αὐτῆς ἐχυσε ποταμοὺς μελάνης καὶ θακρῶν ἐἰς τὰ ἡμερήσια φύλλα καὶ ἐν ταῖς ἀμοιβαῖαις νόταις μεταξὺ τῶν διαφόρων Κυβερνήσεων διὰ τὴν συμπαθῆ καὶ ἀγαπητὴν αὐτῆς ἑυγατέρα, διὰ τὴν λατρευτὴν τὴν «πατρίδα», κακοποιουμένην, τὴν βασιανζομένην» Βουλγαρίαν!

Ἐν τούτοις, καὶ ἔαν ἐκλείσθη διὰ τῆς συμφωνίας τοῦ Βουκουρεστίου ἡ δευτέρα περίοδος τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος δυνάται ἄρα γε νὰ θεωρηθῆ ταῦτα ὡς ὀριστικῶς λυθέν; Κανεῖς δὲν ἔμπορεῖ νὰ θεωρώσῃ τοῦτο καὶ ἴσως οὕτε νὰ ἐπιθυμῆσῃ. Πολλὰ δυσχέρεια ἢ ἀπραξία ἀνάγκη νὰ ἐξομαλυνθῶσιν ἐν σχέσει πρὸς τὰς νήσους, τὰ νότια ὅρια τῆς Ἀλβανίας, τὰ στενὰ ὅρια μεταξὺ Σερβίας, Ἑλλάδος καὶ Μαυροβουνίου καὶ ἡ μάλλον σοβαρὰ εἶναι ἡ τῶν Τουρκοβουλγαρικῶν συνόρων; Νὰ ἀνακητίσωσιν οὗτοι τὴν Ἀδριανούπολιν: Ἐν εὐχῆσθε μεν τοῦτο. Ἀλλ' ἔαν δὲν ὑπάρχει πλεῶν φόβος μήπως οἰσοδύποτε Μαχημοῦ Σερβίας καυχήθῃ μετὰ προπετιῶς οἰήσεως ὅτι θέλει καθύψιστον ἐπὶ τὰς πρωτεύουσας τῶν χριστιανικῶν Κρατῶν εἶναι θῆβαιον ὅτι, ἐφ' ὅσον σκια τις Τουρκικῆς Αυτοκρατορίας παραμένῃ, ἐνεσθῆεν τοῦ Βοσπόρου τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα οὐδέποτε θὰ λυθῆ τελείως.

Ἐάν δὲ τις σκεψθῇ τὴν σφοδρὰν ἡττικὴν ἐκρύπτετο ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν Βουλγάρων κατὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἴησι ὑπερμέτρως ἠρῆθη κατόπιν τῶν πρῶτων ἀποτυχιῶν, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι τις προφήτης ἵνα προμηνῶσῃ ὅτι οὗτο ἢ ἀστρέψωσιν κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῇ πρώτῃ εὐκαιρίᾳ ὄλην τὴν μανίαν τῆς ἀκορῆστος ἐκδικήσεως αὐτῶν. Ἐάν δὲ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν οἱ περιορισμοὶ τῶν κατακτηθεισῶν χωρῶν ἢ Ἑλλὰς ἔχει ὀλοκλήρον μακρὰν καὶ δυσχερῆ σειρὰν συνόρων νὰ ὑπερσπίσῃ καὶ ὀχυρῶσῃ ἔπος μὴ εἶναι ἔκταθιμένη εἰς δυσχερέστους διαιφιτιστηρίσεις καὶ ἀποπειράς ἐισβολῶν τεκμηριεῖται εὐκόλως ὅτι εἰς πολλὰς εἰσέτι καὶ χαρείας θυσίας ἢ παραστῆ ἀνάγκη νὰ ὑποδληθῆ ἡ χώρα τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου. Ἄλλ' ἔθνος τὸ ὅποιον ἔχει βασιλέα τοιοῦτον εὐφῶς καὶ καλόν, ἀνδρείον καὶ ἐμπειρον τοσοῦτον ἀγαπῶντα τὸν λαόν του, ἔθνος κυβερνῶμενον ὑπὸ Πρωθυπουργοῦ εἰς ὃ Βενιζέλος, τοσαύτης φρονήσεως καὶ τόσον σπανίας ἱκανότητος, ὅστις ἄνευ καυχῆσεων ἐξετέλεσε θαύματα διὰ τὸν πατριῶτα του, ἀφείλει νὰ ἔχη χρηστάς περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ ἐλπίδας. Ἐπὸ τῶν δύο τούτων ἀστέρων ὀδηγούμενος ὁ Ἕλληνισμὸς θὰ ἐπιποθήσῃ νέας ἐπιτυχίας καὶ θὰ λάμψῃ ἴσως εἰς νέαν καὶ λαμπρὰν δόξαν.

F. de Simone Brouver
Αὐγούστου 24 1913.

Οἱ ἐρωμένοι, καὶ οἱ μάλλον τρυφεροί, κυρίως οἱ μάλλον τρυφεροί, εἶναι ἀπαθέστατοι μέχρι σκληρότητος σχεδὸν περὶ παντὸς μὴ ἀπτομένου, εἴτε ἐκ τοῦ πλησίον εἴτε ἐκ τοῦ μακρᾶν, τοῦ ἀνικαιμένου τοῦ πάθους των.

(Μπουρζέ)

Φιλία εἶναι ἡ ἐπιθυμία, ἡ διαρκῆς ἢ σχεδὸν διαρκῆς, νὰ ζῶμεν ἐν τῇ σκέψει ἄλλου τινός, καὶ ἡ ἐπιθυμία ἵνα ἄλλος ζῇ διαρκῶς ἐν τῇ σκέψει ἡμῶν.

(Φαγγέ)

ΔΙΑΠΡΕΠΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 10^Ο ΑΙΩΝΑ
ΜΑΡΙΑ ΡΑΔΟΥ (10^Ο γένος Σπανοῦ)

Ἴδου Ἑλληνίδις ἀναπνεύσασα τὴν πρώτην τῆς ζωῆς αὔραν εἰς τὴν Ἱταλίαν, ἀνατραφεῖσα δὲ καὶ μορφωθείσα καὶ ἐκπαιδευθεῖσα τελείως μετὰ τοῦ ἰταλικοῦ πολιτισμοῦ, καθ' ὃν χρόνον εἰς τὰς ἰταλικὰς καρδίας ἐν καὶ μόνον ἐνεφώλευεν αἰσθημα: τὸ τῆς ἐλευθερίας καὶ εἰς τὴν διάνοιαν μία καὶ μόνον σκέψις: τῆς Ἑθνικῆς Ἐνόητος, μεθ' ὧν τῶν ἀποτυχιῶν, τῶν πιέσεων τῶν κατακτητῶν καὶ τῶν προσκομμάτων τῶν ἐχθρῶν καιπολεμίων τῶν ἰταλινῶν δικαίων καὶ τοῦ ἰταλικοῦ μεγαλείου.

Εἰς τὸ Λιθόρον, πόλιν ἄλλοτε τοῦ μεγάλου δουκάτου τῆς Τροσκάνης, νῦν δὲ πρωτεύουσαν τῆς ὀμωνύμου ἰταλικῆς επαρχίας, τὸ ἐμπόριον, κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἰδίως, ἴητο ἀκμαῖον. ἄξιοπαρατήρητον μετὰ τῆς Ἀνατολῆς, Ρωσίας, Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ἀλγερίου. Ἡ μεγάλη αὕτη ἐμπορικὴ ἀνάπτυξις φυσικὴ, εἶχε προσελκύσει καὶ πολλοὺς Ἕλληνας ἐμπορευόμενους. Μεταξὺ τούτων συγκαταλέγεται καὶ ὁ Ἰωάννης Σπανὸς ἐκ Κοτσουρού τῆς Θεσσαλίας. Εἰς τὴν ἰταλικὴν ταύτην πόλιν διέμενε καὶ ἡ Πράγμα Ἀσημίνα Μελεγκοῦ τῆς ὁποίας ὁ πατὴρ ἴητο ἐπίσης μεγαλέμπορος καὶ μεταδὰς εἰς Λιθόρον ἔδωκε τὴν κόρην του ὡς σύζυγον εἰς τὸν Ἰωάννην Σπανόν. Ἐκ δὲ τοῦ εὐτυχῶς τούτου γάμου ἐγεννήθη ἡ Μαρία Ράδου τῇ 2 Ἰουλίου τοῦ 1809 ἔτους. Ἡ Ἀσημίνα κατήγετο ἐκ τῶν Τατρῶν Ναυπλίου καὶ Λακωνίας, οἵτινες ὡς γνωστὸν θεωροῦνται ἀπόγονοι τοῦ Πέτρου Ἰατροῦ γόνου ἐνὸς τῶν κλάδων τοῦ μεγάλου Τροσκανικοῦ οἴκου τῶν Μεδίκων. Παραφυὰς τοῦ ἐξοχῶς τούτου ἰταλικοῦ οἴκου θεωροῦνται οἱ Μελεγκοῖ, οἵτινες κατόπιν τῶν χωρῶν Μελίκου τοῦ Ταυρέτου, τὸ καταστραφῆν τῷ 1779 κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τῆς φοβερᾶς ἐπιδρομῆς τῶν Ἀλβανῶν. Ἐσῶθη μόνον ἡ οἰκογένεια τῶν Μελεγκῶν καταφυγούσα εἰς τὴν Ζάκυνθον, ὅπου οἱ Μελεγκοὶ ἔζησαν ἐπὶ τινα χρόνον. Κατόπιν μετέβησαν εἰς Τεργέστην.

Σημειωτέον ἐτι ὑπῆρχον δύο κλάδοι. Τοῦ ἐνὸς σώζονται εἰς Τεργέστην λεῖψανά τινά καὶ ἀγρολόνται εἰς μικρὰς χρηματιστικὰς ἐργασίας (1) Ἐν δὲ ἄλλοι ἐτάσσασιν, διότι ἐξωστραχίσθη πρὸ πολλοῦ. (2)

(1) Ἐπὶ βασιλείᾳ Ὄθωνος ἡ Ἀσημίνα Μελεγκοῦ εἶχεν ἐναπολὸν διακεκριμένον ἀδελφόν, τὸν Χρῆστον Μελεγκόν, εὐλοοῦμενον τοῦ πρώτου βασιλέως καὶ τῆς βασιλείας: μαζὶ διότι ἴητο γερμανομαθὴς καὶ ἔγραψε τὴν ἱστορίαν τοῦ δουκάτου τοῦ Ὀλδεμβούργου-τῶν κατόπιν, δὲ ἡ Ἀμαλία ἴητο θυγάτηρ τοῦ μεγάλου δουκὸς τοῦ Ὀλδεμβούργου. Αὐτὸς ὁ Μελεγκὸς ἴητο μέχρι τοῦ 1854 πολὺ φίλος τοῦ βασιλέως καὶ τὸ καύχημα τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Ἀλλ' ὅταν ἦλθεν ἡ ἀγγλογαλλικὴ κατοχὴ τοῦ Πειραιῶς καὶ ὁ ἀγγλος στρατηγὸς Foley, ἀρχηγὸς τῆς κατοχῆς ἐζήτησεν ἕνα ὑπασιπστὸν Ἕλληνα γνωστομαθῆ καὶ ἡ κυβερνήσις ὑπέδειξε τὸν Μελεγκόν, ὃς τὸς ἐλευθέρωσε καθήκων του νὰ ὑπάγῃ ἐλπίζων νὰ φανῇ χρήσιμος εἰς τὸν τόπον μετριαῶν τὰς διαθέσεις τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἀγγλων, ὅπως πρῶτον τὸ κατὼρθωσεν. Ἀλλ' οἱ βασιλεῖς ἐγέναν μανιώδεις ἐναντίον του. Διότι ὁ Ὄθων τὴν κατοχὴν θεώρησε προσβολὴν ἐναντίον του καὶ δὲν ἠθέλε καμίαν σχέσιν μετ' αὐτῶν καὶ ἠναγκάσθη νὰ δεχθῆ ὑπουργεῖον μετ' ὅν φιλόγαλλον Καλλέργη τὸν ἐνεργεῶντα τὴν ἐκθρόνισιν αὐτοῦ. Μετὰ τὴν κατοχὴν, συνεπῶς, ὁ Μελεγκὸς ἐπῆγεν εἰς Τεργέστην ὅπου ἀπέθανε λησιμονησμένος. Ἠγάπα εὐλακρινῶς τοὺς βασιλεῖς καί, ἀπόδειξας, ὅτι ὅτε ἡ κοινότης Τεργέστης, τῇ 1862, ἐξέφρασε τὴν γνώμην τῆς περὶ ἔκδοσῆς νέου Βασιλέως, ἐφ' ὅλοι ἐψήφισαν τὸν Ἀλφρέδον τοῦ Ἐδιμβούργου ἢ τὸν δούκα τοῦ Ἀχτεμπεργ, μία καὶ μόνη εὐρέθη ψήφος ὑπὲρ τοῦ Ὄθωνος, καὶ αὕτη ἴητο ἡ τοῦ Χρήστου Μελεγκοῦ.

Ὁ πατὴρ τῆς Ἀσημίνας Μελεγκοῦ, πρὶν ἢ μεταθῆ εἰς Λιθόρον, διέμεινεν εἰς Ἀγιάτσιο πρωτεύουσαν τῆς Κορσικῆς καὶ πατριῶτα τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος, διὰ συμπερόντα αὐτοῦ. Ἡ Ἀσημίνα εἶχε πάντοτε ζυγοῦ εἰς τὴν νημίτιν τῆς τὰ συμβάματα τῆς ἐποχῆς τῆς ὡς καὶ τὴν ἀπίστευτον τύχην τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος, τὴν οἰκογένειαν τοῦ ὁποίου εἶχε γνωρίσει: καὶ χιλιὰς εἶχεν ὀμιλήσει μετ' ἡν Signora Λετίτσια τὴν μητέρα τοῦ μεγάλου Ἡρώος καὶ περιέγραφε τὸν Κάρλον Μποναπάρτε, τὸν πατέρα του περὶ τοῦ ὁποίου ἔλεγεν ὅτι ἴητο ὁ εὐγενέστερος καὶ ὁ ἐξοχωτέρος τῆς Κορσικῆς ἄνθρωπος, καὶ ὅλοι αὐτὸν ἐσέβοντο. Δὲν ἠδύνατο φυσικά, νὰ λησμονήσῃ καὶ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ πατριώτου Πακουάλε Πάολι, ὅστις δικαίως δὲν ἐσυμφῶνι ἡ πατρίς αὐτοῦ νὰ εἶναι ὑπὸ τὴν Γαλλίαν. Ἡ Κορσικὴ ὡς γνωστὸν ἀνήκει εἰς τὴν Ἱταλίαν. Διὸ ὁ μέγας Ναπολέων εἶναι ἰταλικὴ δόξα, ἥτις ἐδόξασε τὴν Γαλλίαν.

Ἡ Ἀσημίνα διηγείτο εἰς οἰκείους καὶ φίλους, ἰδίως τὰ περὶ τοῦ Ναπολέοντος.

Τὸν Ναπολέοντα ἀπὸ τὴν χώραν εἶχον χάσῃ. Ἦτο εἰς τὴν Γαλλίαν, καὶ οὐδεὶς πλεον ἠρώτα δι' αὐτόν. Ὅταν ἐξαφνα τὸ παιδί τοῦ Καρόλου Μποναπάρτε φανερώνεται εἰς τὸν Κόσμον ὡς ἀρχηγὸς στρατοῦ. Φυσικά τοῦτο ἐξέπληξε πάντας τοὺς συμπολίτας του, οἵτινες ἐθλουσιώδεις ἐδραμον εἰς Σαδῶνα τῆς περιπερείας Γενούης διὰ νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸν στρατόν, ἐπὶ κερφαλῆς τοῦ ὁποίου ὁ μέγας συμπολίτης τῶν νικηφόρος ἐγένετο κυρίαρχος Ἱταλικῶν πόλεων διὸ καὶ ἐκλήρωσεν ἑαυτὸν βασιλέα τῆς Ἱταλίας. Μεγαλειτέρων δὲ ἐκπλήξιν ἀπὸ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ Μποναπάρτε τῷ εἶχε κάμη τότε ὅτε ἔκοψε τὰ μαλλιά του, τὰ ὅποια ἔχύνοντο ἐπὶ τῆς πλάτης του περιπλεγμένα ὡς οὐρά, διὸ coda (κοτσίδα) (3) ἐλέγεται ἡ κτενισιὰ ἐκείνη, καὶ διέταξε εἰς ὅλον τὸν στρατὸν νὰ τὴν κόψῃ. Εἰς τὸ Ἀγιάτσιο τότε διηγῆτο ἡ Ἀσημίνα ἴητο παλὺς στρατὸς καὶ δὲν ἐληγον αὐτὴν ποτὲ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῆς γενικῆς οὐράς τοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος ἔφερε τὴν coda δηλαδῆ, ὡς ἐπόμεν, τὰ μαλλιά ὀπισθεν μετ' ἐν φοικᾶκι καὶ πρὸς σκλαϊμένη μετ' ἰπίας, καὶ τι ἀπαίσιον. Ἐν τάγμα ἠθέλησεν νὰ ἀντιτεθῆ ἐν τούτοις εἰς τὴν κοῦραν καὶ τὸ ἐπολιόρησαν τὰ ἄλλα μετ' ὅν στρατηγῶν καὶ οὕτω συγκυροκατετίθη νὰ χάσῃ αὐτὴν τὴν πολυτιμὸν coda! Ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὅλα τὰ σπίτια ἐκλείσαν τὰ παράθυρα καὶ μετὰ τρόμου ἐβλεπον ἀπὸ τῆς γρίλλης τὰ κάρρα τοῦ στρατοῦ κατὰφρατα ἀπὸ coda ποῦ ἐπιγγαίαν νὰ τὰς κόψουν.

Ὄπως ἐσῶθησαν τῆς ἀνθυγιεινῆς κτενισιάς ἐστία ἐπικινδύνων ζυφῶν. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἔμεινεν ἀξιοσημειώτος εἰς τὰ χρονικά τῆς χώρας. Διὸ, καὶ ἡ Ἀσημίνα, ἐχρονολόγει πάντοτε ἀπὸ τοῦ συμβάντος ἐκείνου λέγουσα τόσα χρόνια ἀπὸ τότε ποῦ ἔκοσαν ταῖς coda ἢ τόσα χρόνια πρὶν κόψουν τὰς coda ἢ πρὶν ὁ Μποναπάρτες κόψῃ τὰ μαλλιά του φέινεται ὅτι οὕτως ἐξεφράζοντο εἰς τὴν Κορσικὴν τότε.

(* Ἔπεται συνέχεια)

Σπυρ. Δεβιάδης

(2) Πρὸ τριάκοντα περὶ τοῦ ἐτῶν ἐνεφανίσθη ἕνας αὐτεριᾶδης Μελεγκὸς ὡς πρῶτος γραμματεὺς τῆς Ἀθρονογγρικῆς Πρεσβείας Ἀθηνῶν.

(3) Ἡ coda ἐθεωρεῖτο κατὰ ἀριστοκρατικόν. Εἰς τὴν Ἱταλικὴν γλῶσσα δηλοῖ σημεῖρον ἡ φράσις E una coda, ἢ una coda ὅτι ἔχει ὀπισθοδρομικὰς ιδέας καὶ δὲν εἶναι φιλελεύθερος. Διὸ ἐν τῇ πολιτικῇ γλῶσσα Coriui δηλοῖ τὸ ἀντίθετον τοῦ φιλελευθέρου. Ὁ λαὸς τότε τῆς Ἱταλίας ἀπὸ τὰ παράθυρα τῶν περιμένοντων τὸν μέγα δούκα, ἐτραγοῦδον Codiui, audate a letto, il raiolo iouu Torui dmi δηλαδῆ κοδῖνοι πηγαινέτε νὰ κοιμηθῆτε, ὁ πατέρας δὲν γυρίζει πλῆθ.

Η ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Και τώρα ακόμη εις τὰ Ἰωάννινα, δὲαν φυσῶν Βορρῆας καὶ ταράσσεται ἡ λίμνη, τὸ μικρὸ παιδί φοβισμένο πλησιάζει τὴν μητέρα του εἰς τὸ βίβλος τοῦ σπηταίου καὶ τὴν ἔρω- τῆ με τρόμον

—Τι εἶνε αὐτὸ ποῦ μουγκρίζει ἔξω στὴ λίμνη;

Ἡ δὲ μητέρα ἀπαντᾷ εἰς τὸ περίτρομον παιδί της:

—Κάτσε ἦσυχά μικρὸ μου, γιατί αὐταῖς ἡ φωνές ποῦ ἀκοῦς εἶναι ἡ φωνές τῆς κυρᾶ—Φροσύνης ποῦ πνίγηκε στὴ λίμνη, με τῆς δεκαεπτά.

—Και ποῖος τοῦ ἐπνίξε, μητέρα;

—Ἐνας δράκοντας τοῦ παλαιοῦ καιροῦ, ἕνα ἀνήμερο θη- ρίον ποῦ τὸν ἔλεγον Ἀλλῆ-Πασσά...

Καὶ τὸ μικρὸ παιδάκι φοβούμενον ἀκόμη περισσότερο, ἐρωτᾷ με λαχάρα:

—Πές μου μητέρα, τί ἦσαν οἱ Ἀλλῆ-Πασσά ποῦ ἐπνίξε τὴν Κυρᾶ Φροσύνη;

Καὶ ἀρχίζει τότε ἡ μητέρα νὰ διηγῆται εἰς τὸ μικρὸν παιδί τὴν φοβερὰν ἱστορίαν τῆς Κυρᾶ-Φροσύνης, ὅπως τὴν περιέσωσεν ἡ παράδοσις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, μὴ πα- ράδοσις γεμάτη ἀπὸ συγκινητικὰ ἐπεισόδια καὶ τραγικὰς λεπτομερείας.

Κανεὶς δὲν γνωρίζει σήμερον ποῖος ὑπῆρξεν ὁ πειρασ- τῆς Κυρᾶ Φροσύνης.

Εἶναι βεβαιωμένον μόνον, ὅτι κατήγετο αὐτὸ μεγάλην καὶ ἀρχοντικὴν οἰκογένειαν τῶν Ἰωαννίνων, ἡ ὁποία εἶχε πολλὴν ὑπόληψιν καὶ περισσώτερα χρήματα.

Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν μεγάλην κληρονομίαν τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ Κυρᾶ-Φροσύνη ἀπὸ τὸν πατέρα της, δὲαν τὸν ἔχασε.

Φαίνεται ὅτι ἡ μητέρα της ἦτο ἀπὸ τοὺς τύπους ἐκείνους τοῦς μεγάλους τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἀγα- ποῦν τὸν σύζυγόν των μέχρι θυσίας, διότι μόλις ὁ κατεργασ- τῆς Φροσύνης ἀπέθανεν ἡ εὐγενικὴ καὶ πιστὴ μητέρα της δὲν ἠμπόρεσεν νὰ ζήσει χωρὶς ἐκεῖνον καὶ ἔπειτα ἀπὸ ὀ- λίγον χρόνον τὸν ἠκολούθησε εἰς τὸν τάφον.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ Φροσύνη ἔμεινεν ὄρφανή, ἀν καὶ δὲν εἶχεν ὑπερβῆ τὸ δωδέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας της. Ἦτο ἀρ- κετὰ ἀνεπιγυμένη διὰ νὰ κλαύσῃ τὸν πρόωρον θάνατον τῶν γονέων της, ἀλλὰ καὶ ἀρετὰ μικρὰ διὰ νὰ μὴ συντριβῆ ἀπὸ τὴν θλίψιν. Ἐλευτήθη ἔν τούτοις πο- ὑπάρα πολὺ, καὶ καθὼς διηγεῖτο κατόπιν, ἐπὶ δύο ἔτη, δασάκις ἐνθυμεῖτο τοὺς γονεῖς της, δὲν ἠμποροῦσε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα, καὶ ἐπειδὴ τοὺς ἐνθυμεῖτο καθ' ἑκάστην, δὲν ἔπερνα ἡμέρα χωρὶς νὰ δα- κρύσῃ δι' αὐτούς.

Ἀλλὰ εἰς τὴν λύπην της αὐτὴν εὐχῆκε δύο μέτρα νὰ πα- ρηγορηθῆ.

Ἡρώτων τὴν περιουσίαν ποῦ ἐκληρονόμησε καὶ δεύτερον τὴν παιδικὴν περιουσίαν ποῦ εὐχρηκεν ἀπὸ ἐναξιόλογον καὶ ἀγ- θύτου Θεοῦ τῆς τὸν Μητροπολίτην Γαβριὴλ Γκαύχαν.

(Ἡ κληρονομία οὗτος καὶ ἐνάρετος κληρικὸς παρέλαβεν ἀμείωσιν τὴν μικρὴν νεάνιδα ὑπὸ τὴν προστασίαν του καὶ κατανόων τὰς ἐπιθυμίας τῆς ὁποίας ἀνελάμβανε, προσεπάθη- σε νὰ τὴν μορφώσῃ, νὰ τὴν ἀναπτύξῃ εἰς τὰ διδάγματα τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἀρετῆς, καὶ νὰ τὴν καταστήσῃ μίαν ἀπὸ τὰς ἐπιφανέστερας παρθένους τῶν Ἰωαννίνων.

Μία ἀπὸ τὰς μεγαλειέτας ἀτυχίας τῆς Φροσύνης ἦτο ὅτι ἐγεννήθη εἰς κακὴν ἐποχὴν.

καταλαμβάνεται ἀπὸ τὸν ἴδιον φόβον, καὶ ὡς ἀπεδείχθη μετ' ὀλίγον, δὲν εἶχεν ἄδικον.

Ὁ Μητροπολίτης Γαβριὴλ, ὅπως καὶ ὅλοι οἱ ἐπιφα- νεῖς Χριστιανοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, εἶχε κατ' ἀνάγκην σχέ- σεις μετὰ τὸν Ἀλλῆ-Πασσά, καὶ πολὺ συχνὰ μετέβαινεν εἰς τὸ σερᾶί του διὰ νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ.

Ἐν πρώτῃ τοῦ Μαρτίου τοῦ 1797 ὁ Γαβριὴλ μετέβη, κατὰ τὸ σῆθηδες εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Πασσά, ἀλλὰ δὲν ἐβρά- δυνε νὰ μετανοήσῃ δι' αὐτό.

Ὁ Πασσάς τὸν ἐδέχθη τὴν ἡμέραν ἐκείνην μετὰ πολλὰς διακρίσεις, καὶ τοῦ ἔλαβεν ἰδιαιτέρας ἐντελῶς περιποιήσεις. Τὸν παρεκάλεσε νὰ καθίσῃ πλησίον του καὶ τοῦ προσέφε- ρε μόνος του μετὰ ἰδιαιτέρας τρυφερότητος τὰ ἀναψυκτικά.

Ὁ Ἀρχιερεὺς, κατεχόμενος πάντοτε ἀπὸ τὴν ὑποψίαν αὐτῆν, ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται, καὶ ἐβιάζετο νὰ φύγῃ, δὲν τὸν ἄφινεν ὁμοῦ ὁ Ἀλλῆς ἀπασχολῶν αὐτὸν μετὰ διαφόρους ὁμιλίαις, δὲαν ἀπὸ θέματος εἰς θέμα κατέληξεν εἰς τὴν ἀ- φήγησιν περὶ ἐνὸς γάμου κόρης Χριστιανῆς, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε παρευρεθῆ καὶ ἡ Φροσύνη.

—Μοῦ εἶπαν, λέγει ὁ Ἀλλῆς, ὅτι ἔχεις μίαν ἀνεψιάν, ἡ ὁποία βάζει κάτω ὄλαις ταῖς Χριστιανοπούλαις εἰς τὴν εὐμορφίαν.

Ὁ Γαβριὴλ ὄχρησε καὶ ἔκρυψε τὴν κεφαλὴν χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ.

—Μοῦ φαίνεται περίεργον, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀλλῆς, πὼς δὲν μοῦ τὴν ἔφερες ποτὲ νὰ τὴν γνωρίσω καὶ ἐγώ!

—Εἶνε μικρὴ ἀκόμη, ἀτήνησεν ὁ Γαβριὴλ, προσπα- θῶν νὰ εἴρῃ κάποιαν δικαιολογίαν, εἶνε πολὺ μικρὴ.

Καὶ διὰ νὰ μὴ πορευθῆ τὴν ὀχληρὰν αὐτὴν ὁμιλίαν, ἠγγέθη δι' ἡ ἀναχωρήσῃ.

Ὁ Πασσάς τὸν ἀπεχαρτίσει μετὰ τὸ τρυφερότερον μειδι- ασμα, τὸ ὁποῖον διὰ τὸν ἀτυχῆ Ἀρχιερεῖα δὲν ἦτο παρὰ τὸ σκληρότερον τραῦμα.

Ἀποτέλεσμα τοῦ διαλόγου αὐτοῦ, ὑπῆρξεν ὁ γάμος τῆς Φροσύνης.

Ὁ Γαβριὴλ ἀπὸ τῆς σιγῆς ἐκείνης δὲν κατῴρθωνε πλέον νὰ ἰσχυρῆσθαι, διότι ἐπερίμενεν ἀπὸ σιγῆς εἰς σιγ- μὴν νὰ ἴδῃ τοῦς ἀπεσταλμένους τοῦ Πασσά, ἐρχομένους εἰς τὸ κονάκι του διὰ νὰ ζητήσουν ἢ διὰ ν' ἀρπάσουν τὴν κόρην.

Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ, ὁμοῦ τὸ δυνατόν ταχύτερον καὶ διὰ νὰ τὸ κατορθώσῃ δὲν ἐχρειάζετο καὶ πολὺ. Ἦρκει μόνον νὰ κάμῃ ἐκλογὴν μεταξὺ τῶν διαφόρων νέων, οἵτινες εἶχον προταίει γάμον εἰς τὴν Φροσύνην.

Ἐπιτυχῶς ἡ ἐκλογὴ τοῦ Γαβριὴλ συνέπεσε μετὰ τὴν κλίσιν τῆς Φροσύνης, καὶ ἐνὸς ὀλίγων ἡ ἱερῶν ἀπεφασίσθη νὰ γί- νῃ ὁ γάμος μετὰ ἕνα πλουσιώτατον νέον Χριστιανόν, ὁ ὁποῖος μετήρχειτο ἐμπόριον ἐκτὸς τῶν Ἰωαννίνων.

Ἐνα δὲ μῆνα μετὰ τὴν ὁμιλίαν τὴν γενομένην μετὰ τοῦ Γαβριὴλ καὶ τοῦ Ἀλλῆ-Πασσά, ἐγένετο μεγαλοπρεπῶς ὁ γάμος τῆς Φροσύνης μετὰ τὸν ὄρατον καὶ πλούσιον Χριστι- ανόν. Οἱ καλλίτεροι ἄρχοντες καὶ αἱ ὀρασιότεραι ἀρχόντισσαι τῶν Ἰωαννίνων παρευρέθησαν εἰς τοὺς γάμους τῆς Φροσύ- νης, καὶ τὴν ἐφόρτισαν ὅλοι μετὰ εὐχὰς νὰ ζήσῃ εὐτυχισμένη μετὰ ἄνδρα της.

Δυστυχῶς ὁ Θεὸς δὲν εἰσέκουσε τὰς εὐχὰς τῶν ἀνθρώ- πων ἐκείνων, διότι ἡ Φροσύνη ἀντὶ εὐτυχίας ἀπίστατος μίαν ἀπὸ τὰς πλέον τραγικὰς δυστυχίας, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπαίτιος δὲν ἦτο βεβαίως ὁ νεαρὸς ἔμπορος, ὁ ὁποῖος ἔγινε σύζυ- γός της.

Τρία χρόνια ἐπέρασαν, ἔπειτα ἀπὸ τὰ συμβάντα αὐτὰ

καὶ ἡ Φροσύνη ἀποχαιρέτισα ἕνα πρῶτὸν τὸν ἀναχωροῦντα σύζυγόν της, ἐπέστρεψεν εἰς τὸν κοιτῶνά της, ὅπου ἐκοι- μῶντο τὰ δύο τῆς τέκνα καὶ τὰ ἐξῆπτησε μετὰ τὰ φιλήματα τῆς.

Δάκρυα ἐκυλοῦσαν ἀπὸ τὰ μεγάλα ἀμυγδαλωτὰ μίτια της ἐπάνω εἰς τὰ ροδοκόκκινα προσωπάκια τῶν μικρῶν. τὰ δάκρυα τοῦ πόνου.

Ἀπεχωρίζετο διὰ πρώτην φοράν τὸν σύζυγόν της, ὁ ὁ- ποῖος διωμείνας πρὸς χάριν της ἐπὶ τρία ἔτη εἰς τὰ Ἰο- ἰάννινα, ἔφραγε τώρα διὰ τὴν Βενετίαν, ὅπου τὸν ἐπερίμεναν πρὸ πολλοῦ ἔκκρεμεῖς αἱ ἐργασίαι του.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ χωρισμὸς διὰ δύο πρόσωπα ἀγαπημένα εἶ- ναι ἕνας ἀπὸ τοὺς σκληροτέρους πόνους, δὲν ἠμπόρεσε καὶ ἡ Φροσύνη νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα καὶ ἔτρεξεν ἀμέσως νὰ παρηγορηθῆ φιλοῦσα τὰ δύο μικρὰ ἀγγελούδια, τὰ ὁποῖα τῆς ἄφινεν ὡς παρηγορίαν ὁ ἀνοχωρῶν σύζυγός της.

Ἀλλὰ ἂν ὁ χωρισμὸς διὰ τοὺς ἀγαπημένους εἶναι πό- νος, διὰ τοὺς νέους εἶναι κίνδυνος.

Ὅσα ἐπενοῦσαν αἱ ἡμέραι, τόσοσ ἐυκολώτερα παρηγο- ρεῖτο ἡ Φροσύνη.

Τὰς πρώτας νύκτας δὲν ἠδύνατο νὰ κοιμηθῆ ἐν θυμῶ- μένῃ διαρκῶς τὸν προφιλή της σύζυγον.

Αἱ πρῶται ὁμοῦ νύκται ἐπέρασαν καὶ ἦλθαν ἄλλαι, κα- τὰ τὰς ὁποίας ἡ Φροσύνη ἐκοιμάτο ἡσυχώτερα, χωρὶς νὰ βλέπῃ ὄνειρα τρομακτικὰ καὶ χωρὶς νὰ βασανίζηται ἀπὸ νευρικοὺς ἐπιτάτεις.

Ἐφθασε δὲ εἰς τὸ τέλος καὶ ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἦσυχος ἐντελῶς καὶ ἀπαθῆς, ἀπεφάτισε ν' ἀφιερῶθῃ εἰς τὰ τέκνα της, χωρὶς νὰ στενάξῃ διὰ τὸν σύζυγόν της.

Ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ἡ Φροσύνη, ὡς γυναῖκα, δὲν ἠμποροῦσε παρὰ νὰ ἔχῃ κορδίαν περισσότερο εὐλαίσθητον παρὰ τταθεράν.

Ὅταν δὲ ἡ ἐνθύμιος τοῦ συζύγου της ἤρχισε νὰ ἐξα- σθενῆ, ἡ καρδία της ἤρχισε νὰ πλῆγῃ.

Ἡσθάνετο τώρα ἕνα κενόν, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ πλη- ρωθῆ. Καθὼς δὲ τὸ τρυφερὸν ἄνθος μαραινέται ὅταν χάσῃ τὰς θωπέας τοῦ ἡλίου, ἔτσι καὶ ἡ καρδία τῆς Φροσύνης ἠσθάνετο τὴν ἄλλειψιν τῆς δρόσου καὶ τῶν θωπέων.

Ἄν ἔκαμε λάθος ἡ γυναῖκα ἐκείνη, τὸ λάθος της ἀρχί- ζει ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης.

Τὰ δύο τέκνα της δὲν ἦσαν ἀρκετὰ διὰ νὰ τὴν παρηγο- ρήσουν. Ἀπ' ἐναντίας ὅπως κάθε νεαρὰ μῆτερ, ἦλθε καὶ ἡ Φροσύνη εἰς σημεῖον ν' ἀδηιοθῆ, δασάκις τὰ ἤκουε κλαί- ον ἐπιμόμως, καὶ ἀπερακρόνετο πολλάκις ἀπὸ τὸ δωμάτι- ον τῶν τέκνων της, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὰς ἐνοχλήσεις των.

Ἡ γρατῆ της τροφός, τὴν ὁποίαν εἰς τὴν Ἰππειρον ὀ- νόμαζαν τότε «βάγαινα», τὴν ἐπλησίαζε πολλάκις κατὰ τὰς ὥρας ἐκείνας τῆς ἀπομονώσεως καὶ προσεπάθει νὰ μαντεύσῃ τὴν λύπην της, χωρὶς ὁμοῦ νὰ κατορθώσῃ τίποτε διότι ἡ Φροσύνη δὲν εἶχε πραγματικῶς ἀκόμη οὐδεμίαν θλίψιν.

Εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν εὐρίσκειτο ὁποῖο παρευρέθη ἕνα ἀπόγευμα εἰς τὸ σπίτι μίας Χριστιανῆς ἀρχοντοπούλας, μετὰ τὴν ὁποίαν συνεδέετο πρὸ πολλοῦ διὰ στενοτάτης φι- λίας.

Δὲν εἶχε περάσει πολλὴ ὥρα καὶ κάποιος θύρῳβος ἠ- κοῦσθη κάτω εἰς τὸν δρόμον.

Μετ' ὀλίγον ἡ θύρα τῆς αἰθούσης ἠνοιχθῆ καὶ οἱ ὑπη- ρεταὶ ἀνήγγειλαν ὅτι ἐφθάσεν ὁ Μουχτάρ-Πασσάς, ὁ υἱὸς δη- λαδὴ τοῦ Ἀλλῆ.

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Μουχτάρ ἦτο ὄλος διόλου τυχαία. Ἐ- πειδὴ συνεδέετο στενωῶς μετὰ τὴν οἰκογένειαν ἐκείνην.

Αί δύο γυναίκες ἀνιήλαξαν ταχύ βλέμμα, καί πριν προφθάσουν νά εἶπουν τό παραμικρόν, βλέπουν τόν Μουχτάρ νά εισέρχεται, ἀκολουθούμενος ἀπό ὀλίγα πρόσωπα ἐκ τῆς ἀκολουθίας του.

Τόν ὑπεδέχθησαν μέ ὄλον τόν σεβασμόν, τόν ἐμπρέποντα εἰς τόν υἱόν τοῦ πανισχύρου τυράννου, καί τοῦ ἔδωκαν τήν λαμπρότεραν θέσιν εἰς τήν αἴθουσαν, ἐνῶ συγχρόνως μικρός ὑπηρέτης τῆς Ἑλληνικῆς οἰκίας ἔσπευδε νά προσφέρει εἰς αὐτόν πολυτελεῆ καπνοσύριγγα.

Ὅπως ὅλα τά μεγάλα γεγονότα ἔχουν πολλάκις γελοίας ἢ ἐλαχίστας ἀφορμίας, ἔτσι καί ἡ παρούσα ἱστορία ἐδημιουργήθη συνεπέμει μικροῦ ἐπεισοδίου, τό ὁποῖον ἔγινε τήν στιγμὴν ἐκείνην.

Ἐπ' συναιμίῳ εἰς τήν αἴθουσαν ἰκνούσθησαν ἔξω εἰς τόν διάδρομον ἴσχι σαλπίγγων καί ἱππων ποδοβολητοί, οἷτινες ἐκίνησαν τήν περιέργειαν τῆς Φροσύνης.

Ἐσηκώθη ἀμέσως αἴτη καί ἐπλησίασεν εἰς τό παράθυρον, τό εὐρισκόμενον ὀπισθεν ἀκριβῶς τῆς θέσεως εἰς τήν ὁποίαν ἐκάθητο ὁ Μουχτάρ, διά νά ἰδῆ τόν διερχόμενον στρατόν.

Ἦτο ἐν μικρῶν σώμα ἱππικοῦ, ἐπιστρέφον ἀπό κάποιαν ἐκδρομὴν ἐναντίον ληστῶν καί σῦρον μαζί του περὶ τοῖς δέκα αἰχμαλώτους.

Ἡ Φροσύνη ἐστάθη ἕως ὅτου διέβησαν οἱ στρατιῶται

καί κατόπιν κλείσασα τό παράθυρον, ἐστράφη ἀποτόμως διά νά μεταβῆ εἰς τήν θέσιν τῆς, ὁπότε ἐκ τῆς ταχύτητος μέ τήν ὁποίαν ἔλαμε τήν στροφὴν, προσκρούει ἐπὶ τῆς ἔδρας τοῦ Μουχτάρ, γλιστρῶ καί πίπτει σχεδὸν ἐπάνω του.

Ὁ Μουχτάρ θορυβωθείς ἤτλωσε τὸν βραχινόνα του καί ἐδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του τήν Φροσύνην, τῆς ὁποίας τό στήθος ἀνεσείετο ἀπὸ ταχυτάτους παλμούς.

Ἐσπευσε νά τὴν σηκώσῃ καί νά τὴν καθυσηχίσῃ ἀποτεινὸν εἰς αὐτὴν τρυφερωτάτους λόγους, ἐνῶ ἐκείνη τὸν ἔβλεπε μέ κάποιαν ἐντροπὴν διά τό ἄφθόν τῆς πάθημα.

Ἡ στιγμή ἐκείνη ἵσχεσε διά νά γεννησῆ εἰς τὰ στήθη τοῦ Μουχτάρ τὸν ἔρωτα πρὸς τήν Φροσύνην.

Παρατήρησε τότε μετὰ προσοχῆς τὴν ὥραιαν κατατομήν τοῦ προσώπου τῆς, τὰ μαύρα καί ἀφθονα μαλλιά τῆς, τὴν Ἑλληνικὴν ρινὰ τῆς καί συνήντησε τοῖς θαυμασίους ὀφθαλμούς τῆς, καθ' ἣν στιγμὴν τὸν ἔβλεπαν μέ κάποιαν συμπάθειαν, ἣτις δὲν ἦτο παρὰ ὁ πρόδρομος τοῦ ἔρωτος, ὅπως ἦτο καί ὁ πρόδρομος τῆς καταστροφῆς τῆς.

Μετ' ὀλίγην ὥραν ἀπεχωρίσθησαν.

Καί ὁ μὲν Μουχτάρ μεταβὰς εἰς παλάτιόν του δὲν ἠσθάνετο καμμίαν εὐχαρίστησιν εἰς τὰς περιποιήσεις τῶν γυναικῶν του.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟ ΤΥΡΙ ΤΟΥ ΦΕΙΔΙΟΥ

(Τρικάλαι Κορινθίας)

Πολλά μὲν καί πολυποίκιλα εἶνε τὰ ἐδέσματα, ὧν γίνεται χρῆσις, ὀλίγα δὲ τὰ τακτὰ τοιαῦτα, καί μὴ προκειμένων περὶ πάντων τούτων, περὶ ὧν ἄλλοτε ἐκτενώς περιγράφομαι ἐκ τῶν τελευταίων τῶ τυρὶ τοῦ φειδίου.

Τὸ ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυροφάγου καί μετὰ τὸ πέρασ τοῦ φαγητοῦ, παρ' ἐνός τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας καθαρίζεται ἀπὸ τῆς τέφρας μέρος τῆς γωνιᾶς—ἐστίας καί ἐπὶ τούτου ἡ νοικοκυρὰ τοποθετεῖ πρὸς ὄπισθεν δύο-τρία τεμάχια τυροῦ καί μετὰ τὴν ὀπισθεν ἐξάγουσα καί διαιρούσα εἰς μικρότερα τεμάχια, διανέμει ταῦτα πρὸς ὅλα τὰ μέλη ὅπως τὰ φάγῃσι καί ἔν τεμαχίον παραδίδει εἰς υἱὸν ἢ κόρην αὐτῆς λέγουσα: «εἶνε τὸ τυρὶ τοῦ φειδίου· ἀνοιξ' τὴ πόρτα, ἢ τὸ παράθυρον καί ρίχτο! τὸ φεῖν καρτερεῖ! καί ἴδαν τὸ βροῖ νάν τὸ φᾶῃ». Τὸ ἔθιμον φαίνεται ἀτλοῦν, ἀλλ' ἐν τούτῳ ὑπολαμβάνεται ἐξευμένειν πρὸς τὸν κατοικίδιον δαίμονα τοῦ οἴκου, τὸ φεῖδι, ὅπερ προσωποποιεῖ πιθανῶς τὸν υἱὸν τῆς Ἱατρικῆς Ἀσκληπιόν. Ἐν Τρικάλαις ἔνθα καί ἡ τήρησις τοῦ ἐθίμου, ἡπῶρε κατά τὸν Παυσανίαν ἐν Ἀχαϊκοῖς Ἀσκληπιεῖον τῶν Πελληγέων, ἐν ᾧ ὁ θεὸς ἔλατρεῖτο ὑπὸ τὸ ὄνομα Ταῦρος, καί σήμερον ἐτι σώζονται κατὰ χῶραν ἐπαρχήν ἐρείπια τοῦ Ἀσκληπιείου.

Ἄγνοῦ ἂν τὸ ἔθιμον εἶναι ἐν χρήσει καί ἄ λοθι ἢ διαιωνίσθη παρὰ τῶν Πελληγέων, οἷτινες μέχρι τοῦ Π' μ.Χ. αἰῶνος παρέμειναν εἰδικολάτραι, προκειμένου δὲ περὶ τοῦ φειδίου τοῦ σπιτιοῦ, προσθέτω συνοπτικῶς τὰ ἐπόμενα.

Τὸ φεῖδι τοῦ σπιτιοῦ εἶναι ἀβλαβές καί ἀκίνδυνον, δὲν φρονεῖται παρὰ τῆς οἰκογενείας, οὔτε παρὰ τῶν κατοικίδιων γαλῶν καταδιώκεται, καί διατίεται ἢ ἐκτός τῆς οἰκίας ἢ ἐντός ταύτης συνήθως εἰς τὸ κατῶγι, ἔνθα τρώγει ἄλευρι. Περὶ τῆς λερότητος τοῦ φειδίου τοῦ σπιτιοῦ περιγράφω γεγονότα τινὰ ἐπιμαρτυροῦντα ταύτην καί στηριζόμενα εἰς τὴν ἄμεσον ἀντιλήψιν μου καί εἰς τὴν ζωσαν δι' ἐμὲ παράδοσιν.

Εἰς τὴν ἡβικὴν ἡλικίαν μου ἐφόνησα ὀλίγον μακρῶν

τῆς ἐν Τρικάλαις οἰκίας τῆς οἰκογενείας μου ἕνα ἀγρότην ὄνιν Ἀστερίαν καί δι' ἐκ τοῦ γένους ἐκείνου, τοῦ ὁποίου τὸ δῆγμα εἶναι δηλητηριώδεστον τοῦ τῆς Ἐχίδνης κατὰ τὸν λαὸν λέγοντα: «ἂν σὲ φάῃ ἡ ὀχία, ἔχει καί παρηγορία· ἂν σὲ φάῃ ὁ γυῖός μ' Ἀστρίτης, πάρτε φτυάρια καί ξινάρια καί σαράντα παλληκάρια» καί ἐνοεῖται ὅτι ὁ μὲν ληθεῖς παρ' ἐχίδνης σώζεται, ὁ δὲ παρ' Ἀστρίτης ἀποθνήσκει. Μετὰ τὸν φόνον τοῦ Ἀστρίτη, ἡ ἀλωϊκὴ μήτηρ μου ἀναιληφθεῖσα τὸν φόνον μοῦ εἶπε μετ' ὄργῆς: «τί σοῦ 'κανε, βρέ, ποῦ τὸ σκότωσες τὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ; Τήραξε καλά νά μὴν τὸ ξανακάμῃς τί θά σοῦ βγῇ σὲ κακὸ! Εἰς ἀνδρικήν ἡλικίαν καί εἰς τὸ προαύλιον φιλικῆς οἰκογενείας ἐφόνησα ἔσπερον ὄνιν, ὅτε δὲ ἡ οἰκοδέσποινα εἶδε τὸ φεῖδι σκοτωμένο, ἐν ἀρχῇ μοῖ εἶπε: «δὲν τὸ ἔκαμες καλά, τ' ἦταν τὸ φεῖδι τοῦ σπιτιοῦ!» καί κατόπιν διότι ἐγέλασα μέ τὴν εὐπιστίαν ταύτην, μετ' ἀγανακτήσεως προσέθηκε «εἰς τὸ κεφάλι σου νά στρέξῃ!»

Τὸ εἰς τὴν ζωσαν παρῶσιν τῆς οἰκογενείας μου μαρτύριον τῆς Ὀφιολατρείας, οὔτως εἶπεν, ἔχει οὕτω:

Κατεδαφίζετο παρὰ κτιστῶν τὸ παχοτοῖχι ἐρειπωμένης οἰκίας τοῦ ἐμοῦ μητροπάτορος, ὅπως διὰ τῶν λίθων κτισθῆν μάνδρα, αἴφνης ὁμως ἀπὸ κρύπτας εὐρισκόμενας εἰς τὸ παχοτοῖχι ἐξώρμησε πελώριος ὄφις ὅστις καταδιωκόμενος παρὰ τῶν κτιστῶν, ἐν ᾧ ἠδύνατο νά τραπῆ ἄλλοθι καί διασωθῆ ἐνράπη πρὸς τὴν νέαν οἰκίαν τοῦ μητροπάτορος, ἀφοῦ ἐπὶ μικρῶν συνεσειράθη ὑπὸ τὴν κοιτίδα εἰς ἣν ὡς νήπιον ἐκοιμώμην καί μετὰ νέαν καταδύωξιν παρὰ τῶν κτιστῶν, ὁ ὄφις τοῦ μητροπάτορος φωνάζοντος, «μὴ μοῦ σκοτύνετε τὸ φεῖδι τοῦ σπιτιοῦ» ἐγκαταλείψας τὴν ὑπὸ τὴν κοιτίδα μου ὀλιγόστιγον κρύπτην αὐτοῦ καί διελθὼν ἐν τῷ μέσῳ τεσσάρων οἰκιῶν, κατέφυγεν εἰς κρύπτην ἐνὶ οὐδὲν ἡμετέρου κήπου, καί ὡς ἐβεβαίον μίμη, μήτηρ, θεῖα καί ἀδελφὴ μου, εἶχον ἰδῆ πολλάκις «τὸ φεῖδι τοῦ σπιτιοῦ».

Συλόκαστρον

I. Π. Σταματούλης

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΑ ΚΑΙ Η ΑΛΒΑΝΙΑ

Ποῦ εἶνε τὰ λήθηνα ὄρια τῆς Ἠπείρου; Ποῦ ἀρχεται ἡ Ἀλβανία, ἣς χάριν διεκδικεῖται μέγα μέρος τῶν χωρῶν τῶν καταληφθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ; Ἐχομεν τὸ δικαίωμα νά ἐπικαλεσθῶμεν πρῶτον τὰς ἱστορικές ἀναμνήσεις, καίτοι ἐν τῇ πολιτικῇ τούτων γίνεται χρῆσις μόνον ἐν δεδομένη ὥρᾳ χάριν ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμφερόντων, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας λησιμονεῦνται ἢ ἀμελοῦνται ὅταν δὲν εἶνε σύμφωνοι πρὸς τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας.

Ἀπὸ χρόνων ἀμνημονεύτων ἡ Ἠπειρος καίπερ διακρινομένη τῆς Ἠλυρίας, προσχωρεῖ πολὺ ὑψηλὰ. Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, οἷα ἡ Ἀπολλωνία, ἣς τὰ λειψίματα εὐρίσκονται ἀκόμη ἐν μικρῇ ἀποστάσει πρὸς βορρῆν τοῦ Ἀδλῶνος καί ἡ Ἐπίδαμος, ἣτις κατεῖχε τὴν θέσιν τοῦ Δυρραχίου, δὲν ἐπέβαλλον μόνον χαρακτῆρα ἑλληνικὸν εἰς σύμπασαν τὴν παραλίαν, ἀλλὰ καί ἦσαν κέντρα τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ τοῦ διαδεδομένου ἀνά πᾶσαν τὴν χώραν. Ἦτο ἄλλως ὁ μόνος πολιτισμὸς χώρας οἰκουμένης ὑπὸ λαῶν, οἷτινες ἐπὶ χλιετηρίδας ὄλας δὲν ἠδυνήθησαν νάποτελέσωσι μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων συνεργὸν τῆς ἀνθρωπίνης προόδου. Μέχρι δὲ τίνος βαθμοῦ οἱ Ἠλυριοὶ ὑφίσταντο τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἀποδεικνύται ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν ἐνίων νομισμάτων τῶν βασιλέων τῆς Ἠλυρίας περιελθόντων μέχρις ἡμῶν, αἷτινες εἶνε ἑλληνικαί.

Διὰ τοῦτον τὸν λόγον δὲν δύναται νά γείνη σπουδαῖος λόγος περὶ ἱστορίας τῆς Ἀλβανίας, ἐπειδὴ αἱ περιπέτειαι τῆς χώρας ταύτης εἶνε στενωτάτα συνδεδεμένοι πρὸς τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος ἐν τε τῇ ἀρχαίῳ τῃ καί κατὰ τοὺς χρόνους τῆς βυζαντικῆς ἀρχῆς.

Οἱ ἀβανόφιλοι τῆς Ἰταλίας ἀρέσκονται συνδέοντες τὰς τύχας τῆς Ἀλβανίας πρὸς τρία ὀνόματα, τὸ τοῦ Πύρρου, τὸ τοῦ Σκενδέρβη καί τὸ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ.

Καί τὸ μὲν νά γίνηται λόγος περὶ τοῦ Πύρρου, τοῦ βασιλέως ἐκείνου τοῦ ἐνώσαντος ὑπὸ τὸ σῆπτρον αὐτοῦ σύμπασαν τὴν Ἠπειρον καί ὅστις ἐκαυχῆτο ὅτι ἦτο ὁ βασιλεὺς τῶν ΑἨΙΕΡΩΤΑΝ, ὡς λέγονται τὰ νομίσματα αὐτοῦ εἶνε ἀπτόχημα ἀστεῖον. Ὡς πρὸς δὲ τὸν Σκενδέρβην ἡ ζωτικότης αὐτοῦ εἶνε ἀχώριστος ἀπὸ τῆς δραστηριότητος ἣν ἐπιδεικνύει ἡ βυζαντικὴ αὐτοκρατορία, καίπερ εἰς τὰ ἔσχατα περιωρισμένη ἐπὶ τοῦ τελευταίου τῶν Παλαιολόγων, καί ἀπὸ τῶν μεγάλων ἀγῶνων τοῦ Ἰωάννου Οὐνιάδου ἐναντίον Ὀθωμανῶν. Ὄφτως οὐδεὶς ὑπολείπεται ἄλλος ἢ ὁ Ἀλῆ πασᾶς, ἐξαιρετὸς ἀληθῶς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀλβανικῆς ὁμότητος καί ἀπιστίας, πρότυπον εἰς αἰεὶ ἀξιομνημόνευτον τῆς καταστρεπτικῆς τύσεως τοῦ λαοῦ τούτου.

Ἀλλὰ διὰ τί λησιμονεῖται ἡ βσιλίσις Τεῦτα, ἣν δὲν ἐνεθυμῆθησαν ἢ μόνον ἐπ' ἔσχατων ἐν τῷ ὑπομνήματι τοῦ Ἰταλικῶ ἐπιτελείου; Μήπως διότι ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Ἠλυρικοῦ πολέμου τῶν Ῥωμαίων κατ' αἰτῆς τὸ ὄνομα τῶν Ἠλυριῶν συνδέεται πρὸς μίμη τὴν Σκόδραν, τὰ δὲ νοτία τῆς χώρας ἀνήκουσιν ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις μετὰ τὸν παρακειμένων νήσων εἰς τοὺς Ἑλληνας, οἷτινες ἔταχον ἐκ τῶν ἐπιδρομῶν καί τῆς πειραιεῖας τῶν Ἠλυριῶν, χαρακτηρισμένων ὡς βαρβάρων. Ἡ μήπως διότι οἱ Ῥωμαῖοι μετὰ τὴν κατά τῶν Ἠλυριῶν νίκην οὐδὲν ἠδυνήθησαν νά πράξωσι κάλιον, ὅπως εἰσαγάγωσι τάξιν εἰς τὴν χώραν καί καταστήσωσιν αὐτὴν πολιτισμῷ, ἢ νά παραδώσωσιν αὐτὴν εἰς ἕνα τῶν Ἑλλήνων νησιωτῶν Δημητρίου τὸν Φάριον, τὸν οὕτως ἐπονομαζόμενον ἐκ τῆς

γενετήρας Φάριου, τῆς σημερινῆς Lesina; Ἡ τέλος ἀπεισιπᾶτο ἡ Τεῦτα ἐνεκα τῆς δυσἀρέστου συμπτώσεως, καθ' ἣν ἡ διήγησις περὶ τῆς ἐναντίον αὐτῆς στρατείας τῶν Ῥωμαίων παρέχει εἰς τοὺς νεωτέρους ἱστορικούς τῆς Ῥώμης τὴν εὐκαιρίαν νάνεύρωσιν ἐν τοῖς Ἀλβανοῖς τῆς σήμερον τοὺς ἀξίους συνεχιστὰς τῆς λησιτείας τῶν ἀρχαίων Ἠλυριῶν;

Πράγματι οἱ Ἀλβανοὶ μόνον καθ' οὗς χρόνους καί ἐν οἷς τόποις ἦλθον εἰς ἐπαφὴν πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἠδυνήθησαν ἐν τῇ συγκράσει μετὰ τῶν Ἑλλήνων νάποβάλωσι τὰς κακὰς αὐτῶν κληρονομικὰς ἕξεις καί μεταβληθῶσιν ἐπὶ τὸ βέλτιον. Ἦ δ' ἐθνικὴ συγχώνεσις παρήγαγε θαυμάσια ἀποτελέσματα ὅπου ὑπῆρξε τελεία, καὶ ἄδυναμέθα νά ἴδωμεν παρὰ τοῖς Ἀλβανοῖς ἐποίκοις τῆς Πελοποννήσου, τῆς Ἀττικῆς καί τινῶν ἑλληνικῶν νήσων, τοῖς Σουλιώταις καί τοῖς Χιμαριώταις τῆς Ἠπείρου. Ἀλλ' ἡ ἐπικράτησις τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καί ἡ ἐκπολιτιστικὴ ἐπίδρασις παρατηροῦνται καί ἐκεῖ ὅπου οἱ Ἀλβανοὶ δὲν ἀπέβαλλον τελείως τὸν ἐθνικὸν αὐτῶν χαρακτῆρα ἢ ἐξσκολοῦντοσιν νά διαβίωσι συναναμειγμένοι μετὰ στοιχείων ἑλληνικῶν. Οὐδεὶς προσηλυτισμὸς, οὔτε ὁ ἰταλικὸς, ὁ καί νεώτερος, οὔτε ὁ ἀυστριακός, ὁ πολὺ ἀρχαιότερος, ἀτε ἀνερχόμενος ἦδη εἰς τοὺς χρόνους τῆς Μαρίας Θερεσίας, κατώρθωσεν οὐδὲ θά κατορθώσῃ ποτὲ νά μαλάξῃ αὐτοὺς καί ἀγάγῃ εἰς τὴν τάξιν καί τὸν πολιτισμὸν ὅς ὁ συγχρωτισμὸς μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ.

Διὰ τοῦτον δὲ τὸν λόγον δὲν θά ἦτο μόνον δικαιοσύνη πρὸς τὰ δίκαια τοῦ ἑλληνικοῦ, ἀλλὰ καί ὑπηρεσία παρεχομένη εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν εἰρήνην καί εἰς τὸν πολιτισμὸν τὸ νά μὴ ἀποσπασθῶσιν ἀπὸ τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν ἐδάφη ἀνήκοντα εἰς αὐτὰς, ὅπως προσηλυθῶσι βιαίως εἰς τὸ δημιουργηθῶσιν ἀλβανικὸν κράτος. Ἐπανελημμένα ἔξαι ἐπιδρομαί, ἐπανελημμένα προσηλυτικαὶ ἐνέργειαι, ἐπανελημμένα ἀπόπειρα τοῦ Ἀλῆ πασᾶ καί τῆς Πύλης δὲν ἠδυνήθησαν νά μεταβάλωσι τὸν ἐθνικὸν χαρακτῆρα τῶν βορείων ἡπειρωτικῶν χωρῶν, ἥς αὐτοὶ οἱ Ῥωμαῖοι ὀνόμαζον Νέαν Ἠπειρον (Nova Epirus) ἢ Ἑλληνικὴν Ἠλυρίαν (Illyria Graeca).

Ὁ ἑλληνικὸς στρατός, προχωρήσας μόνον μέχρι τοῦ Τεπελενίου, δὲν διέβη πέραν τῶν ἐθνικῶν ὁρίων τῶν ἐνδεικνυμένων ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καί ἐκκλησιῶν καί τῆς ἑλληνικῆς συνειδήσεως τῆς χώρας. Ἀπ' ἐναντίας μάλιστα ἐπ' ἐσχάτων κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Διαδόχου τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου εἰς τὰς κατακτηθείσας χώρας παρῆσθημεν εἰς τὸ θέαμα τῆς ὑπὸ τῶν οἰκόντων πέραν τοῦ Ἀφίου ὑποβολῆς εἰς αὐτὸν εὐχῶν καί προσκλήσεων προχωρήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ μέχρις Ἀδλῶνος καί Βερατιοῦ. Ἄν δὲν λάβωμεν ὑπ' ὄψει, ὅτι ἐν ταῖς πέραν τοῦ Ἀφίου ἐκείναις χώραις ὑπάρχουσιν 89 184 Ἑλληνας μετὰ 84 σχολείων καί 2 909 μαθητῶν, δύο ἐπισκοπῶν, 151 ἐκκλησιῶν καί 8 ἑλληνικῶν μονῶν, ἀποκλειόμενοι ἀπὸ τοῦ κατεχομένου ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐδάφους, καί ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ αὐτοὶ τῶν χωρῶν ἐκείνων συμβιβάζονται ἄριστα μετὰ τῶν Ἑλλήνων, λαλοῦσι τὴν ἑλληνικὴν καί ὡς τὸ πλεῖστον μόνῃ τῆς ἑλληνικῆς ποιοῦνται χρῆσιν ὡς γλώσσης γραπτῆς, δυνάμεθα νά ἐννοήσωμεν, ὅτι τῆς τῆς τῆς ἐπιχειρήσεως, ἣτις ἄλλως θά ἦτο ἐνδολωπῆτι εἰς τὸν νικηφόρον στρατὸν συνεργία τῶν εὐχῶν καί τῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἐγκατοίκων, οὐδὲν θά παρουσίαζε τὸ παράκοπον.

Καί ὅμως ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις δὲν προέβη μέχρι

τουσούτου. Ἐν τῷ ὑπομνήματι τῶν Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων τῷ ὑποβληθέντι εἰς τὴν ἐν Λονδίῳ συνδιάσκεψιν ἐξητήθη μόνον γραμμὴ συνόρων, ἥτις ἀφορωμένη ἐκ τοῦ μικροῦ ὄριου Γράμματα (Δεδεῖλ) καὶ προχωροῦσα μέχρι τοῦ σημείου Κγίορε τῶν Ἀκροκεραυνίων, θὰ καθιερῶντο ἐκεῖθεν διὰ τῆς ἄνω Σουσίας εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Κεβίν, ἐκεῖθεν δὲ θὰ ἐφθάνεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Δρίνου καὶ τοῦ Ἀφου καί, ἀκολουθοῦσα τὸ ὄριον τοῦ ποταμοῦ τούτου μέχρι τῆς Κλεισούρας, θὰ ἐτρέπετο πρὸς τὰ βορειοανατολικά, ἔπειτα πρὸς ἀνατολάς, καὶ θὰ ἠκολούθει τὴν ὄρειαν Λαγκλὴ μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ Βουνάρ, ὅπου θὰ ἐξικνεῖτο εἰς τὰ σύνορα τῆς δυτικῆς Μακεδονίας.

Τοιαύτη γραμμὴ συμπεριλαμβάνει τοὺς Ἅγιους Σαράντα, τὴν Χειμάραν, τὸ Ἀργυροκάστρον, τὸ Δελβίνον, τὴν Πρεμετὴν καὶ ἀπὸ τῆς τῆς Κοριτσῆς καὶ τὴν Μοσχόπολιν, ἀνηκούσας ἄλλως μᾶλλον εἰς τὴν Μακεδονίαν ἢ εἰς τὴν βόρειον Ἡπειρον.

Οἱ κάτοικοι τοῦ διαμερίσματος τῆς Χειμάρρας λυλοῦσι τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἠγωνίσθησαν πάντοτε ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἰδέας. Οἱ ἐν αὐτῇ ἐγκαθιδρυμένοι Ἀλβανοὶ εἶνε ἀπλῶς ἀπόγονοι μεταναστῶν φυγόντων τὸν δέκατον αἰῶνα τὸ ξίφος τῶν Ὀθωμανῶν καὶ διασωθέντων εἰς τὴν ὄρεινὴν ταύτην χώραν, ὅπου συναντήθησαν μετὰ τῶν Ἑλλήνων, μεθ' ὧν καὶ συνέπραξαν πάντοτε. Οἱ Χιμαριῶται μόνις τῷ 1518 ὑπετάχθησαν εἰς τοὺς Τούρκους, ἐπὶ τοῦ Σελίμ Α', ὅστις ἠναγκάσθη νὰ χορηγήσῃ εἰς αὐτοὺς διάφορα σπουδαῖα προνόμια. Ἄλλ' οὐχ ἦν τὸ φιλελεύθερον αὐτῶν πνεῦμα καὶ ὁ πατριωτισμὸς ὄθησαν αὐτοὺς πολλὰ εἰς τὸ νὰ δραξοῦσι τὰ ὄπλα. Πᾶσα κίνησις τοῦ ἑλληνισμοῦ κατὰ τῆς τουρκικῆς τυραννίας εὗρεσκε καὶ αὐτοὺς ἐτοιμῶς πρὸς ἐπαναστάσιν. Αἱ δὲ μάλιστα ἡμιελκτικοὶ ἐπαναστάσεις αὐτῶν ὑπῆρξαν ἢ τοῦ 1570, ἢ τοῦ 1684 καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα εἰς τὸν μεταξὺ Ρωσίας καὶ τῆς Τουρκίας πόλεμον περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος. Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ ὑπῆρξαν σφοδρότατοι ἀντίπαλοι τῆς τυραννίδος αὐτοῦ. Καὶ αὐτῇ δὲ ἡ ἱστορία τοῦ καθολικοῦ προσηλυτισμοῦ ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀληθοῦς ἐθνικοῦ χαρακτῆρος τῆς Χειμάρρας. Ὅτε κατὰ τὸν δέκατον ἑβδόμον αἰῶνα ἐπεξητήθη προσηλυτισμὸς τῶν Χιμαριῶτων εἰς τὸ καθολικὸν δόγμα, ἢ προπαγάνδα τῆς Ῥώμης κατέφυγεν εἰς Ἑλλήνων ἀρνησῆσθαι τὸν Νεόφυτον Ῥοδινόν, ὅπως ἐμπιστευθῆ εἰς αὐτὸν τὸ ἔργον τοῦτο, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιδράσῃ εἰς αὐτοὺς ἄλλως ἢ διὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης.

Περὶ δὲ τοῦ Ἀργυροκάστρου, πόλεως ἐντελῶς ἑλληνικῆς ἐν τοῖς βυζαντινοῖς χρόνοις, ὁ Ἀδελφολόγος ἁλβανολόγος Χαλὴν διηγείται, ὅτι ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην πόλιν ἐν Ἡπείρῳ ἀντίστη ἐπιμόνος εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ. Ὁ αὐτὸς δὲ συγγραφεὺς μαρτυρεῖ, ὅτι πάντες οἱ Ἕλληνες τῆς χώρας ταύτης, ἢ ἄπαντες οἱ κάτοικοι ποιοῦνται χρῆσιν τῆς ἑλληνικῆς, θεωροῦσι τὴν ἁλβανικὴν ὡς γλῶσσαν βάρβαρον. Εἰς δὲ τῶν νεωτάτων Γερμανῶν συγγραφέων τῶν διατρέξαντων τὴν Ἀλβανίαν, ὁ Philibson, βεβαίως, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀλβανοὶ τῶν περιχώρων τοῦ Ἀργυροκάστρου ἐννοοῦσιν τὴν ἑλληνικὴν καὶ ποιοῦνται ἀναπόφευκτον αὐτῆς χρῆσιν. Οἱ δὲ ἐγγράμματοι τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς κατελαμβάνοντο ὑπὸ ἰασημῶν ἀκούοντες ὁμιλουμένην ἐν τῇ ὑπαίθρῳ χώρα ἀπάσης τῆς περιοχῆς τοῦ Ἀργυροκάστρου ἑλληνικὴν καθαρωτέραν τῆς ἐν τοῖς περιχώροις τῶν Ἀθηρῶν λαλουμένης. Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ὄλων συντακτικῶν ἀνέρχεται κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχίου εἰς 97 964 Ἕλληνας καὶ 54421 Μου-

σουλμάνους. Ἀριθμῶνται δ' ἐν τῷ κατὰ τοῦ Ἀργυροκάστρου κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ Ἰταλοῦ Amadore Virgili 59 ἑλληνικὰ σχολεῖα ἔχοντα 1916 μαθητὰς.

Ἐτι δὲ καταφανέστερος εἶνε ὁ ἑλληνικὸς χαρακτῆρ ἐν τῷ κατὰ τοῦ Δελβίνου, ὅπου εὗρισκόμεν κατὰ τὴν ὀθωμανικὴν στατιστικὴν τοῦ 1908 ἐπὶ 21 836 κατοίκων 12 231 Ἕλληνας καὶ μόνον 4 155 ἁλβανοφώνους μεταξὺ τῶν Μουσουλμάνων. Περιλαμβάνει δὲ ὁ κατὰ οὗτος κατὰ τὸν Amadore Virgili 24 ἑλληνικὰ σχολεῖα μετὰ 1063 μαθητῶν.

Ἄλλ' ἡ πειστικωτάτη ἀπόδειξις περὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ τῶν χωρῶν τούτων εἶνε τὸ πλῆθος τῶν ἐν ταῖς περιουχαις τῆς Χειμάρρας καὶ τοῦ Δελβίνου χωρίων τῶν καταστραφέντων ὑπὸ τῶν Τουρκαλβανῶν κατὰ τὸν βαλκανικὸν πόλεμον, ὃν οἱ κάτοικοι ἔσωσαν τὴν ζωὴν αὐτῶν φεύγοντες εἰς τὴν νότιον Ἡπειρον ἢ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὰ χωρία ταῦτα τὰ λαφυραγωγηθέντα καὶ πυρπολυθέντα ἀνέρχονται εἰς ἐξήκοντα περίπου. Εἶνε δὲ προφανές, ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ δὲν ἠθέλον κάμει χρῆσιν τοῦ γαγατανίου αὐτῶν καὶ τοῦ δαυλοῦ ἐναντίον ὁμοεθνῶν ἐχόντων τὴν αὐτὴν καὶ αὐτοὶ ἐθνικὴν συνείδησιν.

Προκειμένου περὶ Πρεμετῆς, δὲν δύναται νὰ λησμονηθῆ, ὅτι ἐν τῶν προαισθειῶν αὐτῆς εἶνε ἡ γενέτειρα τοῦ Ἀρσάκη ἐκείνου, ὅστις, ἀντιπροσωπεύων τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν ἑλληνικὴν συνείδησιν τῆς χώρας, ἀφιέρωσεν ὅλην αὐτοῦ τὴν περιουσίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ δὲ κληροδότην αὐτοῦ χρησιμεύει εἰς συντήρησιν τοῦ μεγίστου τῶν καθιδρυμάτων τῆς ἐκπαίδευσως τῶν θηλέων ἐν Ἑλλάδι, τοῦ Ἀρσακείου ἐκείνου τοῦ ἀποτελοῦντος συνοικίαν ὁλόκληρον ἐν αὐτῷ τῷ κέντρῳ τῶν Ἀθηρῶν μετὰ δισχίλιον μισθίων καὶ περιλαμβάνοντος τὸ διδασκαλεῖον ἐκείνου τῶν θηλέων, ἐξ οὗ ἐξέρχονται κατ' ἔτος ἑκατοντάδες διδασκαλιστῶν διαχεουσῶν τὴν παιδείαν ἀνὰ πάσας τὰς ἑλληνικὰς χώρας.

Ἀνάλογον δὲ πρὸς τὸ Ἀρσακίον τῶν Ἀθηρῶν εἶνε τὸ Ζάππειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, δωρεὰ τοῦ οἴκου Ζάπτα, καταγομένου ἐκ τοῦ Λαμπόβου, κειμένου πρὸς τὰ βορειοανατολικά τοῦ Ἀργυροκάστρου. Οἱ δύο ἀδελφοὶ Ζάπται ἐκτὸς τοῦ κληροδοτήματος τούτου ἐν Κωνσταντινουπόλει κατέλιπον εἰς τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα ἑκατομύρια ὄλα χάριν τῆς βιομηχανίας. Τὸ μέγαρον τῆς ἐκδόσεως, τὸ καλούμενον Ζάππειον ἐκ τοῦ ὀνόματος τῶν ιδρυτῶν, εἶνε τῶν μεγίστων μνημείων τῆς πρωτεύουσος τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ δὲ ὄνομα τῆς Μοσχόπολεως, κτισθείσης τὸν δέκατον τέταρτον ἢ τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα, ἀποκαλύπτει εἰς ἡμᾶς ὁλόκληρον ἱστορίαν τῆς ἐμπορικῆς, βιομηχανικῆς καὶ πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τῶν Ἑλλήνων τῆς προηγηθείσης τῶν ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως ἀγώνων. Τὰ ἐν αὐτῇ ἐργοστάσια ταπήτων καὶ ὑφασμάτων, περιζήτητων ἐν ταῖς χώραις τοῦ Αἴμου καὶ ἐξαγομῆτων μέχρι τῆς Ἀστροῦρας καὶ τῆς Οὐγγαρίας εἶχαν καταστήσει τὴν πόλιν ταύτην πλουσίαν καὶ εὐημεροῦσαν ἠρήθιμει δὲ τοῦλάχιστον ἐξήκοντα χιλιάδας κατοίκων. Κλῆρος λόγιος, ὁργανωμένος ἐπὶ τῇ βάσει καταστατικοῦ εὐσυντάκτου, ὑπογεγραμμένου ὑπὸ ἑβδομήκοντα καὶ τριῶν ἱερέων τῷ 1813, σχολεῖα ἑλληνικὰ ἀνθούοντα, παιδευτήριον ἀνώτερον καλούμενον Νέα Ἀκαδημία καὶ συσταθῆν τῷ 1744, ἐν τῶν πρώτων ἑλληνικῶν τυπογραφείων, ἰδρυθῆν τῷ 1720, καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς λογίων ἀποδεικνύουσι τὰς προόδους τοῦ πνευματικοῦ βίου τῶν πλουσίων ἐκείνων Ἑλλήνων βιομηχανῶν καὶ ἐμπόρων. Τὰρχεῖα τῆς Βουδαπέστης καὶ τῆς Βιέννης εἶνε πλήρη ἐγγράφων μαρτυρούντων τὴν βιομηχανικὴν αὐτῶν καὶ ἐμπορικὴν δρα-

Τὸ πλῆθος καὶ ὁ στρατὸς εἰς τὴν Καβάλλαν ζητωκραυγάζοντες τὸν Βασιλέα

στηριότητα. Πλὴν μεγάλη συμφορὰ, προελθοῦσα ἐκ τοῦ φανατισμοῦ τῶν Τουρκαλβανῶν, καταστρεφάντων τὴν πόλιν τῷ 1769, ἀνέτρεψε πᾶσαν ἐκείνην τὴν εὐημερίαν. Ἀλλὰ καὶ ἐκπατρισθέντες καὶ διασπαρῆντες οἱ Μοσχολοῖται δὲν ἀπρηνήθησαν τὰ πατριωτικὰ αὐτῶν αἰσθήματα. Οἱ ἐπιτάφιοι λίθοι τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας τῆς Βουδαπέστης μετὰ τῶν ἑλληνικῶν αὐτῶν ἐπιγραφῶν παρέχουσιν εἰς ἡμᾶς ἰκανῶς σαφῆ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐθνικοῦ αὐτῶν ιδεώδους. Ὁ δ' ἐπίμομος οὗτος πατριωτισμὸς διαδηλοῦται ὑπὸ τῶν τριῶν γενεῶν τοῦ οἴκου Σίνα. Τὰ μέλη αὐτοῦ, ἅτιν' ἀπέβησαν βαρῶν ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ τραπέζιται ἐν Βιέννῃ, δὲν ἔπαυσαν νὰ στρέφωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰς Ἀθήνας, ὅπου ἰδρυσαν τὸ Ἀστεροσκοπεῖον καὶ τὴν ὄρειαν Ἀκαδημίαν.

Ἡ καταστροφὴ τῆς Μοσχόπολεως ὑπῆρξε μίᾳ τῶν αἰτιῶν τῆς ἀξήσεως τῆς Κοριτσῆς, ἢ ἡ κτίσις ἀνέρχεται μόνις εἰς τὰ τέλη τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος. Ἀριθμῆ δὲ σήμερον περίπου 25,000 κατοίκων, ὃν 20,000 εἶνε Ἕλληνες ἢ ἔχουσι τελείαν ἑλληνικὴν συνείδησιν· τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐκ Τούρκων διαβιούντων ἐν τελείᾳ ἁρμονίᾳ μετὰ τοῦ ἐπικρατούντος ἑλληνικοῦ στοιχείου. Οἱ κάτοικοι τῆς Κοριτσῆς ἔχουσι ἐμπορικὸν πνεῦμα ἄξιον πλείστου λόγου· ἰδίως δὲ σωφρονιστοὶ μεγάλα πλούτη ἐν Αἰγύπτῳ. Ἀλλὰ δὲν λησμονοῦσι τὴν γενέτειραν, ἐν ἣ παραθερίζουσιν ἢ ὅπου ἐπανέρχονται ὁριστικῶς, γενόμενοι πλούσιοι. Ἐντεῦθεν αἱ ὄραια εὐραπαϊκὰ οὐκίαι τῆς πόλεως ταύτης, εἰς ἣν ἐδόθη δικαίως ἡ ἐπωνυμία ἄλλων Ἀθηρῶν τῆς χώρας ἐκείνης.

Ἀλλὰ τὸ θαυμάσιον ἐν Κοριτσῇ εἶνε τὸ κοινοτικὸν πνεῦμα καὶ ἡ ἀγάπη τῶν γραμμάτων, συνδυαζομένη μετ' ἐπιδεικτικῆς διαδηλώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ αὐτῶν

πατριωτισμοῦ. Καὶ χαρακτηριστικὸν μὲν πάντων τῶν Ἑλλήνων εἶνε τὸ βλέπειν αὐτοὺς κληροδοτούτας εἰς τὴν γενέτειραν καὶ τὴν μητέρα Ἑλλάδα μέρος τῆς ἰδίας περιουσίας. Ἄλλ' ὅτι ἀλλαχοῦ εἶνε συνήθεια καὶ αἰσθημα οἱ Κοριτσοῖται ἐπιβάλλουσιν εἰς ἑαυτοὺς ὡς καθήκον καὶ ὡς νόμον. Ἀπὸ μικροῦ ἤδη οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων τῆς Κοριτσῆς θνήσκει χωρὶς νὰ καταλίπῃ κληροδότημα εἰς τὴν κοινότητα ἢ εἰς τὴν μεγάλην ἑλληνικὴν πατρίδα. Μνημονεύεται τὸ συγκινητικὸν ἐπεισόδιον πένθητος, ὅστις παρὰ τὴν ἔνδειαν αὐτοῦ ἔγνω νὰ κληροδοτήσῃ εἰς τὴν κοινότητα πᾶν ὅτι ἐκέκτητο... ἐξήκοντα λεπτά. Εἰς ταμείον κοινοτικῶν, καλούμενον *λάσσον* καὶ ἔχον εἰδικὸν ὄργανισμὸν, κατατίθενται ἅπαναι αἱ δωρεαί, τὰ κληροδοτήματα καὶ τὰ ἀφθονα ἐισοδήματα τῶν ἐκκλησιῶν τὰ προορισμένα εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν φιλανθρωπίαν. Ἡ κοινοτικὴ περιουσία ἀνέρχεται εἰς πέντε ἑκατομύρια καὶ ὑπερέκεινα. Διὰ τοῦτον τὸν λόγον αἱ ἐκκλησίαι, τὰ σχολικὰ κτίρια καὶ τὸ ὄρφανοτροφεῖον καὶ παροχομεῖον τῆς Κοριτσῆς εἶνε τῶν μεγαλοπρεπεστάτων σύμπαντος τοῦ ἑλληνισμοῦ. Μεταξὺ δὲ τῶν μεγίστων δωρητῶν ἀρκεῖ νὰ μνημονεύσω τοῦ Ἰωάννου Μάγκα, ὅστις εἰς μὲν τὴν γενέτειραν ἐκκληροδότησε τὸ ὄρειον αὐτῆς Γυμνάσιον καὶ ἄλλας δωρεάς, ἐν δὲ Ἀθήναις ὀφειλόμην δύο μεγάλα ξενοδοχεῖα, ὃν τὰ εἰσοδήματα περιέχονται εἰς τὸ δημόσιον ταμείον. Εἶνε δὲ οὕτως ἐνδεικτικὸς ὁ πατριωτισμὸς τῶν κατοίκων, ὅστε δωρεαὶ γίνονται εἰς τὴν κοινότητα ἄνευ τῆς ῥητῆς μνημῆς αὐτῆς ὡς κοινότητος ἑλληνικῆς ἀπλούστατα ἀπερφύθησαν.

Χάριν δὲ διατηρήσεως τοῦ καθαροῦ τούτου χαρακτῆρος τοῦ ἑλληνισμοῦ οἱ κάτοικοι τῆς Κοριτσῆς δὲν

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1913

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΗΡΩΪΣΜΟΥΣ

ώκησαν να καιφύγωσι και εις αυτά τα όπλα. Έν εποχή πολυταράχην μη άπεχούση μακρόν από των καθ' ημάς ήμερών ό άρχηγός μουσουλμανικής τινοσ συμμορίας, καλούμενος Μερσίν Άράπης, επιδρομικών την πόλιν, είχαν απαιτήσει παρά τινοσ των Έλλήνων προδχόντων πενήκοντα όθωμαδικάς λίρας. Το ποσόν τουτο ήδύνατο εύκόλως να δοθή, αλλά θά ήτο προηγούμενον κινδυνώδες και διασαλευτικόν της ασφαλείας της ελληνικής κοινότητος διό οι πρόκριτοι συνελθόντες άπεφάσαν να δρξώσιν τα όπλα. Τοϋτο δέ έπραξαν, και ή ένοπλος συμμορία των κακοποιών ήναγκάσθη να εγκαταλίπη την πόλιν.

Τά άφθονα εισοδήματα και οι πλούσιαι δωρεά της ελληνικής κοινότητος καθιστάνουσιν εις αυτήν δυνατήν την συντήρησιν πολλών σχολείων μετά μαθητών άνελθόντων τῷ 1912 εις 2130, ήτοι εις 10 ο)ο και υπερέκεινα επί των 20 000 κατοίκων της πόλεως. Άπ' εναντίας δ' οι Άλβανοί διατηροϋσι μετά δυσκολίας έν και μόνον δημοτικόν σχολείον, όπερ τό ένεστώσ έτος εφοιτάτο υπό τριάζοντα περίπου μαθητών έκατοντάς δέ νεανίδων φοιτῶ εις τό άλλο σχολείον, διευθυνόμενον υπό Άμερικανού συναινεσάντος να επιτρέψη έν αυτώ διδασκαλίαν και της αλβανικής. Ούτως ό αριθμός των Άλβανών μαθητών άποτελεί μόνον 21)2 επί τοις έκατόν επί των 5 000 μη Έλλήνων κατοίκων.

Τοιαύτη ή άκριβής εικὼν της πόλεως, ήν περιέγραψαν να παραστήσωσιν ός τό πνευματικόν κέντρον της Άλβανίας.

Πιστεύομεν, ότι άπεδειξαμεν σαφώς και καθαρώς όποια εινε τα δίκαια της Έλλάδος έν τοις τόποις ούτινες παρεστάθησαν ός τά μάλλον διαμφισβητούμενα σημεία εις τάς υπό των Έλλήνων καταληφθείσας χώρας.

Εις άπαντα δέ τά δίκαια και τάς αξίσεις ταύτας της Έλλάδος πρώτον μεν άντιτάσσοις την άνάγκην συμπλήρωσας κράτους αλβανικού βιωσίμου και ίκανώς ίσχυροϋ, έπειτα δέ ή Ίταλία κυρίως αντιπαράτασσει

λόγους δήθεν στρατηγικούς άναφερομένους εις την ασφάλειαν των στενών Υδροϋντος και συνεπαγομένους την άνάγκην της άπομακρύνσεως της Έλλάδος από του μεγίστου μέρους των ήπειρωτικών παραλίων

Η συγκρότησις κράτους αλβανικού αυτόνομου θά ήτο πράξις άνταποκρινομένη εις τάς απαιτήσεις της αρχής των έθνοιήτων, ή δ' Έλλάς δέν θά έθεώρει τουτο οϋτε άδικον οϋτε βλαβερόν εις έαυτήν. Άλλ ή μεγέθυνσις και ενίσχυσις του άρτιγενούς επί ζημιαι των δικαίωντου ελληνισμού δέν εινε οϋτε δικαία οϋτε πολιτική. Οπως τό νέον κράτος άποβή κέντρον πολιτισμού δέν πρέπει ναύξηθώσιν αι ήδη ύπάρχουσαι δυσκολίαι, δυσκολίαι προσεχόμεναι εκ της προς αλληλα προστριβής ή μάλλον ελπίειν εκ του άνταγωνισμού αυτών των αλβανικών φυλών προς αλληλα, εκ της διαφοράς των θρησκειών, εκ των κακών άποτελεσμάτων του έξωθεν προσηλυτισμού. Άς άνάλογισθώμεν τά κωλύματα, εις ά προσεφύουσι και κράτη μεγάλα και ίσχυρά όπως διοικήσωσι και συγχωνεύσωσιν έννην έτερογενή, καιερ ειθισμένα από μακροϋ εις διοίκησιν πεπολιτισμένην. Η δυσκολία αυτη θά υπάρξη πολύ μεγαλειότερα, προκειμένου περι κράτους νέου, οϋ τά διάφορα στοιχεία, κακοσυνειθισμένα, άνήσυχτα, φιλοτάραχα και άντιδιαφωνούντα όφείλουσι να διαπαιδαγωγηθώσι και όδηγηθώσι τό πρώτον νυν εις την όδόν του πολιτισμού, αν παραχωρηθώσιν εις αυτό λαοί, οίτινες, άτε άνήκοντες εις τό ελληνικόν έθνος ή έχοντες τελείως ελληνικήν συνειδησιν, θά εινε βεβαίως πάντοτε δυσπειθείς, θά ταράσσωνται υπό τάσεων άπελευθερωτικών και θά έχουσι διηνεκώς τοϋσ όφθαλμούς έστραμμένους προς τάς Άθήνας. Αί δυνάμεις θά ήδύναντο να πεισθώσι περι του γεγονότος τουτου δι' άπλου δημοψηφίσματος, αν μη ή θριαμβευτική περιουδεια του Έλληνοσ Διαδόχου κατά τάς επ' έσχίτων παρελθούσας ήμέρας δέν ήθελεν άρκέσει προς άπόδειξιν του ελληνικού χαρακτήρος άτάσης της περιουής εκείνης.

(Εκ του Νέου Έλληνομήνουσ)

ΑΠΟ ΤΗΝ PRINCESSE LOINTAINE ΤΟΥ Ε. ROSTAN

Συνειθισμένα πράγματα για κάποια να στενάχης
Ξανθούλα, κασιανόματη ή και μελαχροινή
για μιá κοινή ερωμένη.
Σάν έχεις στην άγκάλη σου χωρίς να κοιμάξης
Κάποια ξανθούλα κασιανή ή και μελαχροινή.
Έγώ τή πριγκηπέσσα μου ποθώ τή ξωτική σου με τραλαΐνει.

Σε μιá γυνίκα που συχνά σιμά σου άναστεινάξη
άνοστο πράγμα αληθινά νασαι πιστός πολύ
Χαρά χαμέη ό πόθος που σιά στήθια σου αυτη γλυκοστυλάζει
με τά περιούσια χάδια της και τό γλυκό φιλή
Έγώ τή πριγκηπέσσα μου ποθώ τή ξωτική σου με τραλαΐνει

Μιγίλο πράγμα ν' αγαπής χωρίς να σ' αγαποϋνε
Μ' αγαπη υιώνια με αγαπη ταπεινή που δέν πεθαίνει
Μ' άγίαη που άόριστα οι πόθοι κίβερνοϋνε
Κ' ευγενικότατοι γιατί χωρίς έλπίδα ξή
Έγώ τή πριγκηπέσσα μου ποθώ τή ξωτική σου με τραλαΐνει.

Όρατι αλήθεια ν' αγαπής με της ψυχής τά μάτια
Μιά άγνωστη, φανταστική παρθένια, ιδανική, όνειρομένη
Και οε όνειρων γαλανών να μπαίνης τά παλάτια.
Τι τόχα δίχως όνειρα όξεί ή ζωή;
Έγώ τή πριγκηπέσσα μου ποθώ τή ξωτική σου με τραλαΐνει.

Ο άγθυπολογαγός του 10ου πεζ. συντάγματος κ. Μιλτιάδης Α. Ρωμάνος έτραυματίσθη τήν 10ην Ίουλίου εις τά ύψώματα του Πετσόδου, κατά τοϋσ ήρωϊκούς άγώνας της 1' Μεραρχίας.

Διηγήθη τό έξής επεισόδιον.
Κατά τήν μάχην πρό των στενών της Στρομνίτης τό πεζικόν μας έφθασε δι' έφθον μεχρις άποστάσεως 1000 μέτρων από των Βουλγαρικών όχυρωμάτων, υπό τό σφοδρότατον πυρ του Βουλγαρικού πυροβολικού.

Όταν τό πεζικόν μας προσήγγισεν εις την άνωτέρω άπόστασιν μέσα εις τά Βουλγαρικά όχυρώματα έξετυλίθησαν σκληραι πανικου κωμικοτραγικαι. Οι αξιωματικοί μας τάς παρακολουθούσαν με τά κιάλια.

Οι Βούλγαροι στρατιώται των όποιων οι παλμοί δέν είχαν εισέτι τακτοποιηθή από των προηγούμενων μάχων επανικοβλήθησαν, έρριψαν τά όπλα τους και έτράπησαν εις φυγήν. Οι αξιωματικοί τους έξεφούλκηνσαν έστυραν τά πιστόλια τους και εκυνήγησαν. Έπάνω εις τάς πανικοβλήτους ομάδας έπιπταν αλληπάλληλοι οι πιστολισμοί και οι σπαθισμοί από τοϋσ Βουλγάρους αξιωματικούς, οι όποιοι επί τέλους κατώρθωσαν να γυρίσουν πίσω τοϋσ κατατρομαγμένους άνδρας των. Τής ψυχολογικής αυτης στιγμής έπωφελήθησαν άμέσως δύο λόχοι του 10ου πεζικού συντάγματος υπό τοϋσ κ. Γεωργιάννην λοχαγόν και Ίωάννων ύπολοχαγόν και τοϋσ αξιωματικούς κ. κ. Στεφ. Μάξην, Μιλτ. Ρωμάνον και Διον. Βιτσεντίνην. Οι δύο λόχοι κατέλαβον υπερχείμενα των Βουλγαρικών όχυρωμάτων ύψώματα και δια δραστηικών πυρών έθήρισαν τοϋσ Βουλγάρους καθ' ήν στιγμήν τοϋσ επανέφερον ός άσυνειδήτους άγέλας οι αξιωματικοί των.

Τά όχυρώματα εγκατελείφθησαν όριστικώς πλέον, ή δέ ταχεία τότε φυγή του Βουλγαρικού πεζικού συνεπέφερε και την εγκατάλειψιν υπό των πυροβολητών των των έχθρικών πυροβόλων, τά όποια, ό τον άριθμόν, κατελήφθησαν άμέσως δια της λόγγης υπό των κίττ μέτωπον προελαυνόντων λόχων του 1ου πεζικού συντάγματος.

Ο έφεδρος άγθυπολογαγός κ. Κ. Κουτούπης τραυματίας της 1ης Μεραρχίας αφιγγήθη τό έξής ύπέροχον επεισόδιον.

Κατά τήν εκπόρθησιν των στενών της Κρέσνας τήν 7ην Ίουλίου, τό πυροβολικόν του έχθρου τοποθετηθέν επί του ύψομέτρου 168, έντός των στενών, ύπεστήριζε τήν ύποχώρησιν του πεζικού. Τό 168 έδέσποζε της εισόδου των στενών της δημοσίας όδοϋ και της μικρας κοιλιάδος που σχηματίζεται μεταξύ του Στρομνός και των στενών.

Τό πεζικόν μας ήτο άδύνατον να προχωρήση. Τό πυροβολικόν μας έπρεπε να διέλθη δια της δημοσίας όδοϋ, που τήν άνέσκαπτον ανά δευτερόλεπτον, αι έχθρικοί όβίδες, δια να θυνηθή να τοποθετηθή και να δράση. Άλλά και αυτό ήτο άδύνατον.

Έν τοϋτοις ήτο άμεσος άνάγκη να σιγήση τό έχθρικόν πυροβολικόν, δια να προχωρήση τό πεζικόν μας και καταδιώξη τον έχθρον κατά πόδας. Να καταστραφή τό πεζικόν εις μιάν άπεγνωσμένην έφοδον δια της

λόγγης; Να θυσιάσθη μιá πυροβολαρχία εις μιάν άπεγνωσμένην άπόπειραν προσπέλασεως ;...

Ο Μέραρχος κ. Μανουστογιαννάκης έλαβε τήν άπόφασίν του. Έκάλεσε πλησίον του τον διοικητήν πυροβολαρχίας ύπολοχαγόν κ. Ηλιάδην και παρουσία του έπιτελείου του και άλλων αξιωματικών, του ειπε λακωνικά, Σπαρτιατικά.

—Κύριε ύπολοχαγέ, θαδίστατε προς τον θάνατον... Τό έχθρικόν πυροβολικόν πρέπει να σιγήση.

Ο κ. Ηλιάδης έχαιρέτησε στρατιωτικώς και απήλθεν. Η πυροβολαρχία του ήτο έξευγμένη, έτοιμος.

Διέταξεν προσπέλασιν. Σε λίγο επί της Δημοσίας όδοϋ επί της όποιας αι Βουλγαρικά όβίδες έμαίνοντο, ή πυροβολαρχία έπρόαξεν άκράτητος. Όλη ή Μεραρχία πληροφορηθείσα τά της παρατόλμου άποπέρας παρηκολούθει τήν εκτέλεσιν της με τόσον ενδιαφέρον ώστε να εκτεθή εις τά πυρά του έχθρου και να διακινδυνεύση.

Αί κρίσιμοι στιγμαι παρήλθον έν νεκρικη σιγή μεταξϋ της Μεραρχίας. Και διήρκεσαν όλίγα λεπτά. Κατόπιν ήκούσθησαν ένθουσιώδεις ζητωκραυγαί.

—Ζήτω τό πυροβολικόν μας.

—Ζήτω ό Ηλιάδης.

Η πυροβολαρχία ειχε διέλθη. Έτοποθετήθη άμέσως, έβαλε, έμονομάχησε με τά έχθρικά τηλεβόλα και έπως ήτο έπόμενονον τά εσίγησε...

Η Μεραρχία προήλασε και έξεδίασε τά περίφημα στενά.

* *

Άλλη έξ έσου κινδυνώδης προσπέλασις, δλοκλήρου μάλιστα μίρας, διετάχθη και έξετελέσθη και κατά τήν μάχην του Σιμιτλή, τήν 13ην Ίουλίου, μετά της αυτης έπιτυχίας.

Διηγήθημεν και άλλο σχετικόν επεισόδιον κατά τό όποιον τό καθήκον προς τήν πατρίδα υπερίσχυσε της άδελφικής στοργής. Διηγούμεθα και άλλα δύο τά όποια ήκούσαμεν εκ στόματος του ύπολοχαγού κ. Μαντουδάλου αυτόπτου μάρτυρος επάνω εις τά βουνά του Πετσόδου.

Ηρωες και των δύο εύζωνοι.

Εις τήν έφοδον εναντίον του τρομεροϋ ύψοματος 1150 έφρονεύθη ό εύζωνος Χαρίτης του 3ου λόχου του 4ου εύζωνικού τάγματος. Εις τον ίδιον λόχον ύπηρετοϋσε και ό αδελφός του, προς τον όποιον άνηγγέλθη από τοϋσ συναδέλφους του ό ένδοξος θάνατος του αδελφου του. Ούτος παρεξέκλινε κι' έπλησίασε τό πτώμά του. Μετά μικράν σιωπηλήν εσατένισιν έσεισεν έκφραστικώς τό κεφάλι του και με φωνήν ή όποια εδν ήτο δυνατόν ν' αναλυθή θ' άπεδείκνυε και όλίγον παράπνον, ειπε χαμηλοφώνως.

—Δέν πειράζει, αδελφέ μου... Δοξασμένος πήγες για τήν πατρίδα...

Και προσέθεσε δυνατώτερα με μανίαν, με μένος, με σφιγμένα δόντια.

—Έντός της ώρας έμωσ σ' όρκίζομαι να σ' εκδικηθώ...

Κι' έτρεξε ταχύπους στή μάχη... Άλλος εϋζωνος—τί κρίμα νά μή θυμάται ο κ. Μαντουβάλος τό όνομά του—ειδοποιήθη επάνω στή μάχη ότι οι αδελφοί του έπεσαν και οι δύο νεκροί.

Ό λοχαγός τόν εκάλεσε και τόν συνελυπήθη. —Πήγαινε παιδί μου νά ιδής και ν' άποχαιρετήσης τούς αδελφούς σου, τού ειπε.

Και ο εϋζωνος απήντησε. —Κύριε λοχαγέ, σας ευχαριστώ. Την άδεια σας όμως δέν θά τήν χρησιμοποιήσω. Στους αδελφούς μου δέν μπορώ νά κάμω πλέον τίποτε άλλο παρά νά μείνω στή μάχη και νά εκδικηθώ τόν θάνατόν τους.

Κι' έγύρισε εν εις τήν γραμμήν του πυρός.

* *

Ό τραυματίας Μάνθος Τσιακούμης, εξ Άρτης, τού 10ου λόχου τού 15ου πεζικού συντάγματος, διηγείτο εις τόν διάδρομον τού νοσοκομείου όπου ένοσηλεύετο με ένθουσιασμόν, πολεμικάς σκηνάς πρós τούς συναδέλφους του και όμοιοπαθείς του.

—Ό ανθυπολοχαγός μου ήταν λεβέντης. Ό ανθυπολοχαγός μου ήταν παλληκάρι. Μας άγαπούσε σάν αδέρφια και τό είχαμε τιμή μας που τόν είχαμε άξιωματικό. Θά τό πιστέψετε αυτό που θά σας πώ; Δυό φορές πληγώθηκε σ' αυτόν τόν πόλεμο κι' ακόμα μένει στό στρατόπεδο, διοικητής τού λόχου μας τώρα.

Τήν πρώτη φορά στή μάχη τού Νευροκοπίου, κατά τή στιγμή τής επιθέσεως, βλήμα οβίδος τόν έτρυμάτισε στήν άριστερά κορυφή τής ώμοπλάτης κι' έβγήκε από πίσω. Με φώναξε, γιατί πολεμούσα πληγίον του, και τού έδεσα τή τραύμα.

—Νά φωνάξω και κινέταν άλλον στρατιώτη τού λέω, κύριε ανθυπολοχαγέ, νά σας πάμε κάτω στό χειρουργείο.

—Τι έκανε λέει; Μου άπαντά περιήφρα. Έδώ θά χύσουμε ως τήν τελευταία σταλαγματιά τό αίμά μας.

Έβγαλε τό πιστόλι του κι' έτρεξε πάλι στήν έφοδο. Τόν ακολουθήσα ζητωκραυγάζοντας.

Στάς 17 τού Ιουλίου είχαμε μάχη στό Καρακάλι, πέρα κατά τήν Μαχομία. Με τό σπαθί στό χέρι ο ανθυπολοχαγός μας έτρεχε από τή μιá γραμμή στήν άλλή, μäs έτόποθετοσε καλλίτερα και μäs ένθουσίαζε. Έξαφνα μäs λένε πως εκτυπήθηκε. Μäs εκόπηκε ήμισή ζωή. Τρέχω και βλέπω που επέδεναν εκεί προχείρως τήν πληγή. Μιά σφαίρα τού είχε τρυπήση πέρα πέρα τήν άντίσα. Σηκώθηκα.

—Δέν εινε τίποτε παιδιά, μäs φώναξε. Κουράγιο. Σέ λίγο πληγώθηκα κι' έγώ. Με πήραν και με πήγαν στό χειρουργείο. Ό ανθυπολοχαγός μου δέν ήθέλησε νά φύγη. Όταν έτελείωσεν ή μάχη κατέθηκε στό χειρουργείο, τού άλλαξαν τούς επιδέσμους κι' έγύρισε άμέσως στό λόγο του. Άνθυπολοχαγός σας λέγω μάλαμα. Και στήν Ήπειρο είχε πολεμήση, όλούθε παλληκάρια. Και νά εινε κι' έπρεδος.

—Πώς λέγεται ο ανθυπολοχαγός σου; Ξέρεις τώνονμά του;

—Άκοιός τό ξέρω; Δέν θά τό ξεράσω σ' ελη μου τή ζωή, Καρακούλαχης Άριστομένης.

* *

Ό ανταποκριτής τού «Ήμμερσίου Τηλεγράφου», επισκεφθείς τά πεδία τών μαχών, απέστειλε εν εις τήν έφημερίδα αυτού άφθάστου ήρωϊσμούπράξιν δύο Έλληνων στρατιωτών, ήν εξαίρει άπας ο Ευρωπαϊκός:

Ήνας. Τό ήρωϊκόν, αλλά και φοβερόν επεισόδιον έξετυλίχθη επί τού λόφου τού Λαχανά.

Έξ βουλγαρικά τηλεβόλα εύρίσκοντο. Διπίσθεν εχυρωμάτων, κατεχομένων υπό τού πεζικού, δύο εϋζωνοί είχαν αδελφόν, εν οι βούλγαροι συνέλαβον αιχμάλωτον τήν επαύριον εύρον τό σώμα αυτού εις τεμάχια. Οι δύο εϋζωνοί ήρκίσθησαν νά εκδικήσωσι τόν νεκρόν.

«Ότε επέθεσις δι' έφ' όπλου λόγγης άπεκρούθη υπό τών βουλγάρων, οι δύο εϋζωνοί κατώρθωσαν νά διανοίξωσιν οδόν ανά μέσον τού βουλγαρικού πεζικού και ν' ανέλθωσι τά 400 μέτρα τού λόφου, έφ' ου ήσαν τοποθετημένα βουλγαρικά τηλεβόλα. Επιτεθέντες τότε κατά τών πυροβολητών διά τών ξιφολογών κατέσφαξαν πολλούς εξ αυτών. Οι βούλγαροι άξιωματικοί κατώρθωσαν επί τέλους νά φονεύσωσιν αυτούς διά τών πολυκρότων των, άλλ' εκ τών πυροβολητών ουδεις πλέον εζή.

«Ότε θραδύτερον οι Έλληνες εκυρίευσαν τόν λόφον αυτόν, εύρέθησαν επ' αυτόν νεκροί οι δύο εϋζωνοί αλλά πλησίον αυτών εκειντο 37 Βούλγαροι νεκροί, διάτρητοι εκ λογγισμών. Οι δύο εϋζωνοί, εκδικήσαντες τόν αδελφόν αυτών και φονεύσαντες τούς πυροβολητάς, κατέστησαν άχρηστα, άνευ πυροβολητών τά εξ τηλεβόλα.

«Είδον τά τηλεβόλα και παρ' αυτά τάφον, πρδ μικρού σκαφέντα, πρδ τού όποιου ήτο γονυπετής εις εϋζωνος ο όποιος μολ άφηγήθη τά γενόμενα και μολ ειπε, κλαίον, ότι εινε ο μόνος επιζών εκ τών τεσσάρων αδελφών».

* *

Ή κατωτέρω επιστολή άπεστάλη από τόν μαχόμενον Ρ. Δημητρακόπουλον πρós τήν μητέρα του. Ό γενναίος πολεμιστής αναγγέλλει εις τήν μετέρα του τόν θάνατον υπό εχθρικής σφαίρας τού αδελφού του και υιού της. Οι Δημητρακόπουλοι εινε πτωχόπαιδα από τό Σαραντόπηχο τής Κορινθίας, τά όποια εγκαταλείψαντα τά θρανία τού Σχολαρχείου, μετέβησαν εις Άμερικήν όπουθεν εύθής άμα τή επιστρατεύσει έσπευσαν εις τήν φωνήν τής πατρίδος.

Σεβαστή μοι Μητέρα χαιρε!

Σπεύδω νά σου μεταδώσω ειδήσιν θλιβεράν, τήν όποιαν ίσως και νά έχης μάθει. Ό άγαπητός μας Πάνος δέν υπάρχει πλέον. Ό χάρος τόν εξήλεψε και τόν έπήρε μαζί με τόσα άλλα παλληκάρια εις τό Κιλίκις. Τήν άπαισία ειδήσιν έμαθα χθές όταν έπέρασεν απ' εδω τό σύνταγμα του και έτρεξε νά τόν άνταμώσω, άλλ' αντί νά ιδω τόν αδελφόν, έμαθα τόν ήρωϊκόν θάνατον αυτού από τούς συστρατιώτας του. Δέν συλλογίζομαι τίποτε άλλο παρ ά σένα δυστυχημένη Μάννα πώ; θά βραστήξης τήν συμφοράν που σε ήυρε. Εινε όμως θέλημα θεού. Και μη λυπείσαι, αλλά νά είσαι υπερήφανος; διότι έδωκες και συ μαζί με τόσας άλλαις Μαννάδες ότι προσφιλέστερον είχες εις τήν Πατρίδα, και αυτό άς εινε ή παρηγοριά σου. Περισσότερα δέν με άφηνει ο πόνος νά σου γράψω.

Αφήνω εις τούς ανθρώπους που θά εύρεθούν πληγίον σου τήν όβραν που θά λάβης τήν επιστολήν μου νά σε κυτάξουν και νά σε παρηγορήσουν, διότι τά παιδιά σου εινε εκεί όπου τό καθήκον τά καλε! και όπου θά καθήσουν εις έτος τό επιτελέσωσι πληρώς.

Σέ άσπάζομαι.

Ό υιός σου

Γεώργ. Δημητρακόπουλος

Ο ΜΙΚΡΟΤΕΡΟΣ ΕΛΛΗΝ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Σας παρουσιάζομεν σήμερον τόν μικρότερον ύπαξιωματικόν τού Έλληνικού στρατού. Εινε ηλικίας 12-13 ετών και κατάγεται από τό Φισακόρον τής Κερυιλληνίας. Τό όνομα Γεράσιμος Ραυτόπουλος.

Τό πολεμικόν μένος ήλέκτρησε τόν μικρόν ύπηρέτην, όστις παρουσιάσθηκε εις τό Στρατιολογικόν γραφείον, εξήτησεν όπως καταταχθή έθελοντής.

Η ηλικία του δέν έβοήθησεν τήν άποδοχήν τής αιτήσεώς του και ο μικρός έφυγεν από τό γραφείον λυπημένος, άλλ' όχι και άπλησιμένος. Τάς ήμέρας του όλας διήρχετο εις τά στρατιωτικά κέντρα και εις τόν σταθμόν Λαοσίσης, όπου παρηκολούθει τήν άναχώρησιν τών επιστράτων.

Μίαν πρωίαν διαφυγών τήν προσοχήν τών φρουρών, έσκαφάλωσεν εις τόν μεταξύ δύο βαγονίων χώρον και μαζί με τόν στρατόν έφθασεν εις τήν Λαοσίσην, όπου επί τέλους μετά τήν τσίχη του έπιμονήν έγένητο δεκτός εις τό 18ον σύνταγμα τής 7ης μεραρχίας ως «παιδί τού συντάγματος».

Εις τήν μάχη τής Έλασσόνας έγεινε κάτοχος Τουρκικού λαφύρου, όπλον Μαρτίνη, με τό όποϊον έλαβε τό βράβεισμα τού πυρός.

Η άνδρεία του εξετιμήθη από όλους εις τήν μάχην τού Σαρανταπόρου τού εδούθη εις ένδειξιν άναγνωρίσεως τής ικανότητός του μάνλιχο, έγένητο δε δεκτός εις τό σύνταγμα ως τακτικός στρατιώτης και ως τοιοότος παρηκολούθησε τήν 7ην Μεραρχίαν εις όλην τήν Μακεδονικήν έστρατείαν.

Εις τό Μπιζάνι άργότερα προήχθη προτάσει τού ύπολοχαγού του εις ύποδεκανέα, δι' άνδραγαθίαν, μετά δε τήν κατάληψιν τών Ιωαννίνων εθρέθη με τήν Μεραρχίαν του εις Θεσσαλονικήν διά νά λάβη μέρος και εις τόν δεύτερον πόλεμον.

Εις τήν πεισματώδη μάχην τού Κιλίκις ευθέη μετάξυ πέντε Βουλγάρων αιχμάλωτος και θά έδοκιμάζε τήν τύχην όλων τών συναδέλφων του αν δέν έπρόφθανε νά πετάξη τό όπλον του και νά προσποιηθή τό άκακον άρνίον.

Καθ' ήν στιγμήν οι Βούλγαροι ήσολοούντο νά εύρουσαν κανέν σχοινί διά νά τόν δέσουν, αυτός άρπάξει τό Μάνλιχο και ρίπτει νεκρούς τούς τρεις, ένφ οι δύο άλλοι εσώοντο διά τής φυγής.

Κατά τόν αυτόν τρόπον ο μικρός έσωσε και ένα τραυματιάν εϋζωνον, όστις θά περιείχετο εις χείρας τών δημίων.

Τό γεγονός τούτο τής άνδραγαθείας τού λιλιπουτείου ύποδεκανεός επιστοποιήθη και επισήμως, μεθδ και ο διοικητής του τόν προήγαγεν εις δεκανέα. Εις τό ύψωμα 1970 εις Τσομμαγιάν κατά τήν φοβεράν έφοδον ώζμησε και αυτός, εθρεθείς πρδ τών Βουλγαρικών χαρακωμάτων. Θά έτιπτε νεκρός υπό τήν σπάθην Βουλγάρου συνταγματάχου, αν δε έπρόφτανε νά τόν λογγίση και τόν φονεύση.

Ό μικρός προήχθη άμέσως εις λοχίαν και ήδη έγινε πρότασις περδ τής παρασημοφορίας του.

Ήδη ο Λυκαόρηξ κ. Ταβουλάρης έδηλωσε ότι αναλαμβάνει δωρεάν τήν εκπαίδευσιν τού μικρού Ήρωος. Η είσοδός του εις τό Άθηναϊκόν Λύκειον έγένητο με όλην τήν επισιμότητα τών αρεληθόντα μήνα. Ήτο ή ώραϊότερα εορτή τού Λυκείου, εορτή ή όποια άναμφιβόλως θά μείνη ως άνάμνησις έξυγειαίνουσα τας ψυχάς τών μαθητών τού Άθηναϊκού Λυκείου.

Η Έλληνική Έπιθεώρησις άπευθύνει θερμά συγχαρητήρια εις τήν ευγενή και πατριωτικήν πρωτοβουλίαν τού κ. Ταβουλάρη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΩΝΗΣ (λοχαγός) Έπισεν εις τά στενά τής Κρήνας παρδ τήν Τσομμαγιάν

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΠΕΣΟΝΤΑΣ

Όσες κι' αν εινε ή δάφνης σου, δαφνοσπαρμένη Χώρα, κι' όσα κλαδιά κι' αν έχουν και φύλλα στα κλαδιά, δέν νά τής εύρης λιγοστές, δέν θά σου φθάσουν τώρα, νά κλέβης τά στεφάνια στ' άθάνατα παιδιά.

Που τώξερες, Πατρίδα μου, πως θά λυθούν τά μάγια και πως θά ζωντανέψουν ή δόξες σου ή γραφτές νά φύτρες και στα βουνά και στών βουνών τά πλάγια νά γίνονταν κ' ή πέτρες δαφνόκλαδα κι' αυτές.

Ήρώων νεκροί—τι λέω νε κροί; νεκροί; εις όποιος λυώνει στήν κλίη τής άρρώστιας και πάει και δέν γυρνά, όμως του ήρωος ή ζωή ποτέ της δέν τελειώνει απ' τή στιγμή που σβύνει, άθάνατη άρχινή.

Σάντερά είκονίσματα ζαγραφιμένα με αίμα σās έστησεν ή Δόξα με θεία φεγγοβολή, έβγαλεν ή πατρίδα μας τό λαμπερό της στέμμα γονάτισε μπροστά σας, σούβει και σας φιλεί.

Κι' όταν ξαναδοκίμασε νά τό φορέση πάλι, τό στέμμα δέν χωρούσε στό μέτωπο γιατί; Έσείς τής έψηλώσατε τό μέτωπο, ώ μεγάλοι, και στέμμα πειδ μεγάλο και πειδ ψηλό ζητεί.

Ίωάννης Πολέμης.

ΕΛΕΝΗ ΛΑΜΠΙΡΗ

Η ΠΡΩΤΗ ΕΛΛΗΝΙΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣΥΝΘΕΤΙΣ

Την αγαπητήν μου συνεργάτιδα εις τὸ «'Αποκρημάτικο 'Ονειρο» γνωρίζω ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ, με ζωντὰ φρονιάνια, ἤρχετο εἰς τὸ γραφεῖον τῆς «Διαπλάσεως», διὰ τὰ φέρον μόνη τὰς λύσεις τῆς, τὸ ποιηματάκι τῆς ἢ τὸ διηγηματάκι τῆς διὰ τὸν παιδικὸν Λαγωνισμὸν. Διέπρεπεν εἰς ὅλα τὰ φιλολογικὰ ἢ μικρὰ ἐγγονή τοῦ μεγάλου Λασκαράτου, — ἢ κυρία Λαμπιρῆ εἶνε κόρη τοῦ ἀθανάτου σατυρικοῦ τῆς Κεφαλληνίας — ἐπειδὴ δὲ ἐσπούδαζε καὶ εἰς τὸ 'Ωδεῖον με μεγάλην ἐπίδοσιν, καὶ συγχρόνως ἐξωγράφιζε θαυμάσια, ὅτι καὶ θὰ ἐγίνετο μίαν ἡμέραν τὸ σπάνιον αὐτὸ κορίτσι, δὲν εἶχα καμμίαν ἀμφιβολίαν ἀλλὰ τὴν ἀκριβῶς, δὲν ἤξευρα ποιήτρια, πεζογράφος, ζωγράφος, μουσικός; ἴσως αὐτὸ δὲν τὸ ἤξευρε τότε οὔτε ἡ ἴδια. Εἰς τὴν «Διάπλασιν» εἶχε τὸ πολὺ γενικὸν ψευδώνυμον *Μέλλουσα Καλλιτέχνης*, φαίνεται δὲ ὅτι ἡ ἰδιαιτέρα καὶ ἰσχυρὰ πρὸς τὴν δημιουργικὴν μουσικὴν κλίσις, ἢ καταπνίξιμα ὅλας τὰς ἄλλας, τῆ ἐξεδηλώθη ἀργότερα, ὅταν μετῆβη εἰς τὴν συμπληρώσῃ τὰς σπουδὰς τῆς εἰς τὴν Γερμανίαν.

Ἐπέστρεψεν ἀπὸ ἐκεῖ πρὸ δύο ἐτῶν με διπλώματα συνθέσεως, ἐνορχηστρώσεως καὶ ὁρχήστρας, ὑπογεγραμμένα ἀπὸ τοὺς διασημοὺς καθηγητὰς τοῦ ἐν Λειψία Κονσερβατορίου, Reger, Sitt καὶ Hoffmann. Κανείς 'Ελλην μουσικός δὲν ἔκαμεν ἀκόμη τὰς τελείας σπουδὰς τῆς Δος Λαμπιρῆ. Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς ἐλικτήτου μουσικῆς σοφίας, ἢ πρῶτη Ἑλληνὶς συνθέτις, ὡς τὸ ἀπέδειξεν ἡδὴ, ἔχει καὶ τὸ δῶρον τῆς δημιουργίας, τῆς ἐμπνεύσεως. Ὅταν ἐτελείωσε τὴν ὁπερέτταν τῆς καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς γερμανοὺς διδασκάλους τῆς, ὅτι θὰ τὴν ἐπαίξεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅλοι τὴν ἀπέτρεψαν ὁμοφώνως, λέγοντες ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχουν τὰ μέσα τῆς τελείας ἐκτελέσεως, καὶ τὴν συνεβούλευσαν νὰ δώσῃ τὸ πρῶτόν τῆς ἔργον εἰς τὴν Γερμανίαν. Τοῦτο μαρτυρεῖ πόσῃ ἐκτίμησιν καὶ ἐμπιστοσύνην τρέφουν πρὸς τὸ τάλαντον τῆς μαθητρίας τῶν οἱ μεγάλοι τῆς διδασκαλίας. Ἄλλως τε ἴσσοι ἤκουσαν τὴν μουσικὴν τῆς, δὲν ἔχουν πλέον ἀνάγκην συστάσεως.

Κατὰ τὴν γενικὴν ὁμολογίαν, ἢ μουσικὴ τοῦ «'Αποκρημάτικου 'Ονειροῦ» εἶνε ἐξόχως ἐνδιαφέρουσα, τόσον διὰ τὴν καλὴν τῆς ἐπεξεργασίαν, ὅσον καὶ διὰ τὴν γλυκεῖαν τῆς ἐμπνευσίν. Ἦκουσα εἰδικούς νὰ τὴν συγκρίνουν πρὸς τὰς πλέον δημοφιλεῖς γερμανικὰς ὁπερέττας αὐτοῦ τοῦ εἶδους, καὶ νὰ τὴν εὐρισκὸν ἐφάμιλλον. Κ' ἐνῶ ὅλοι ἔμειναν καταγοητευμένοι, ἐκπληκτοὶ πρὸ μᾶς ἀποκαλύψεως, μόνη ἢ δ. Λαμπιρῆ ἐδήλωσεν, ὑπερηφάνως μᾶς καὶ μετριοφρόνως, ὅτι δὲν εἶνε διόλου εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν πρῶτην τῆς δοκιμὴν καὶ ὅτι θὰ ἦτο πολὺ δυστυχὴς ἂν δὲν εἶχε τὴν ἐλπίδα, ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ γράψῃ καλλίτερα. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία! Ἄλλ' ὅ,τι κα' ἂν γράψῃ ἢ δ. Λαμπιρῆ, πάντα τὸ «'Αποκρημάτικο 'Ονειρο» τῆς θὰ μείνῃ, ὅχι μόνον διότι εἶνε ὠραῖον, ἀλλὰ διότι εἶνε καὶ ἱστορικόν, ὡς τὸ πρῶτον μουσικοθεατρικὸν ἔργον τοῦ γραφεται εἰς τὸν κόσμον ἀπὸ γυναῖκα.

Τὴν σύνθεσιν τοῦ λιμπρέττου, ἢ δ. Λαμπιρῆ ἀνέθεσαν εἰς ἐμέ, διασκευάσασα αὐτὸ κατόπιν μόνη τῆς, κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς μουσικῆς, καὶ γράψασα αὐτὴ καὶ τὰ τραγούδια ὅλα. Ἡ συνεργασία μας ὀφείλεται εἰς τὴν τυχαίαν γνωριμίαν. Ἄν ἔξαφνα, τὴν ἐποχὴν τοῦ ἐξητοῦσε λιμπρετίστα, ἢ δ. Λαμπιρῆ ἐγνώριζε τὸν κ. Π. Δημητρακόπουλον τὸν ὁποῖον ἐγνώρισεν ἀργότερα, ἀφεντικὸς θανένθετε τὴν σύνθεσιν τοῦ λιμπρέττου εἰς αὐτόν.

Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσω, ὅτι εἰς τοῦτο δὲν εἶχε τύχην! Ὅχι διότι δὲν ἤξευρα κα' ἐγὼ νὰ τῆς κίωμαι ἕνα λιμπρέττο, ὅπως εἶνε τὰ περισσότερα, λιμπρέττα, οὔτε χειρότερον, οὔτε καλλίτερον ἀλλὰ διότι, με τὰς ἀντιπαθείας τοῦ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἔχω εἰς τὸν κύκλον τῶν «συναδέλφων», τῆς ἐξημίωσα τὴν «ὑπόθεσιν».

Προμαντεύων τι θὰ συνέβαιεν, ἐπρότεινα εἰς τὴν δ. Λαμπιρῆ νὰ μὴ βάλω τὸν ὄνομά μου εἰς τὸ πρόγραμμα, διὰ νὰ μὴ ξεύρουν τίνας εἶνε τὸ λιμπρέττο ἀλλ' ἐκείνη, ἀπὸ πνεῦμο χρηστότητος καὶ δικαιοσύνης, δὲν ἠθέλησεν οὔτε νὰ τᾶκούσῃ. Νομίζουσα δὲ ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι εἶνε ἐπίσης χρηστοὶ καὶ δίκαιοι, τὴν ἔπαθεν. Ὅχι μόνον ὕβρισαν οἱ φίλοι μας ὅσον ἠμπόρεσαν τὸ λιμπρέττο, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς μουσικῆς ἐξεφράσθησαν μᾶλλον ἐπιφυλακτικῶς καὶ περὶ τῆς συνθέτιδος, τῆς πρῶτης Ἑλληνίδος, ἀπέφυγαν νὰ ὁμιλήσουν πολὺ, φοβούμενοι μήπως ἂν ἐγίνετο πολὺς θόρυβος, θὰ ἐπλούτιζα ἀπὸ τὰ ποσοστά!! Διότι δὲν πιστεύω, τὴ διάβολο! νὰ ἐφοβήθησαν μήπως μοῦ προσελέγξει δόξαν ἢ ἐπιτυχία ἐνὸς λιμπρέττου ὁπερέττας.

Ὅπως ἴσσοι, με ὅλας τῶν τὰς ἐπιθέσεις, δὲν κινώρθωσαν καὶ τίποτε σπουδαῖον. Με τὴν κλιωσύνην τῶν ἔμειναν. Ἄν περὶ τῆς δ. Λαμπιρῆ δὲν ἔγεινε ὅσος ἔπρεπε λόγος, πάλιν ἔγεινε ἀνοητός. (Αὐτὴ τὸν ὑλίχιστον ἔμεινε εὐχαριστημένη). Καὶ ἂν τὸ «'Αποκρημάτικο 'Ονειρο» δὲν ἐκυριόχησε τῆς θεατρικῆς περιόδου, ἐπαίχθη ὅμως πολλάκις, καὶ θὰ ἐπαίξεται ἀκόμη, ἂν δὲν συνέβαιεν ν' ἀποχωρήσουν ἕκ τοῦ θιάσου καὶ ἢ δ. Δενδρινοῦ καὶ ἢ δ. Κολυβῆ. Καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ παίζεται πάντοτε, ὅσον ὑπάρχει Ἑλληνικὴ Ὅπερέττα καὶ ἀνθρωποὶ ἐννοοῦντες κα' ἀσθανόμενοι τὴν ὠραίαν μουσικὴν.

Γρηγ. Ξενόπουλος

Η ΔΙΣ ΛΙΔΑ ΕΥΛΑΜΠΙΟΥ

Εἰς τὸ περιώνυμον Ὁδεῖον τῆς Βιέννης εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν τῶν συναλιῶν, ἔδιδον τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις σεις τὴν εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον τέσσαρες μαθητὰς.

Ἴσσαν ὅκω ἢ ἐνέα τοῦ ἐπρόκειτο νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς αὐστηροτάτας ταύτας ἐξετάσεις ὅσον ὅμως ἐτιμῆσεν ἢ κρίσιμος ὦρα, ἤρχισαν ν' ἀσθενῶν ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου καὶ ν' ἀναβίλλουν. Ἔτσι δὲ δὲν ἔμειναν παρὶ εἰς νέος καὶ τρία κορίτσια, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ μία συμπαθεστάτη Ἑλληνίς, χαίμεν ἡ κόρη τοῦ Ἀθηναίου Ὁδεῖου. Ὅμας Ἑλλήνων καὶ Ἑλληνίδων, μετὰ δὲ τῶν πρῶτων καὶ ἢ ἐρίτιμος σύζυγος τοῦ ἐπαξιώτατα ἐκπροσωποῦντος τὴν Ἑλλάδα παρὰ τὴν Ἀθῆναι τοῦ Καίσαροβασιλέως κ. Γ. Στρέϊτ, ἔστειλε νὰ παρακολουθῆσθαι τὰς ἐξετάσεις αὐτῶν. Κατὰ ἀλφαβητικὴν σειρὰν ἢ δεσποινὶς Εὐλαμπίου ἤρχετο πρῶτη. Νωμὴν κατὰλενα, με τὰ κατὰμαυρα μαλλιά τῆς, ἀπτελοῦντα τὴν ἀντίθεσιν τοῦ λευκοῦ, κτενισμένα εἰς παντῶ, ἐνεφανίσθη πρὸ τῆς πεντάδος τῶν κριτῶν τῶν καὶ ὅλου τοῦ λοιποῦ ἀκροατηρίου ἀρκετὰ ψυχραῖμος καὶ ἐπερίμενε τι θὰ τῆς εἰποῦν νὰ παίξῃ.

Οἱ κριταὶ ἐξέλεξαν Μπάχ καὶ ἢ αἰθουσα ὁλόκληρος μετ' ὀλίγα δευτερόλεπτα ἐφαίνετο ἐξηρημένη, δεσμευμένη, σκλαβωμένη ἀπὸ τὰ μικροσκοπικὰ δάκτυλα τῆς ἐξεταζομένης, τὰ ὁποῖα ἐτετοῦσαν, θὰ ἔλεγε κανεὶς ἐπάνω εἰς τὰ κληκτρα ἄλλοτε χαϊδευτικά καὶ ἄλλοτε ἀμείλικτα, διὰ νὰ τὰ κάμουν ν' ἀναδώσουν τὰς γλυκετέρας τῶν μελωδιῶν.

Προφανῶς εὐχαρηστημένοι οἱ κριταὶ, ἐνθουσιασμένοι ὁ πολὺφημος καθηγητῆς τῆς, ὁ μέγας καὶ πολλὸς Γκοττόβσκυ, ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν, τῆς ζητοῦν νὰ παίξῃ τώρα Μπετόβεν. Καὶ παίζει με τὴν ἴδιαν τελειότητα, χρωματίζουσα ζοηρῶς

καὶ με τὸ touché τῆς τὸ ἀλησμόνητον, διὰ τὸ ὁποῖον διεκρίθη καὶ ἐδῶ, τὸ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον μέρος τῆς Πασιονάτς.

Ἄλλ' οἱ κριτοὶ δὲν ἀρκοῦνται οὐδὲ με τὸ δεύτερον τεμάχιον. Μόλις τρία ἔτη ἔχει εἰς τὸ Ὁδεῖον καὶ ν' ἀξίωση ἀμέσως πτυχίον! Τῆς ζητοῦν, ἀπ' αὐτὴν μόνη, καὶ τρίτον τεμάχιον, ἀπὸ τὸν Λίστ καὶ παίζει ὁνειρωδῶς τέλεια τὴν Λεζάντ τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου. Τὸ ἀκροατήριον ὅλον, ἀπαρτιζόμενον κατὰ μέγιστον μέρος ἀπὸ προχωρημένους μαθητὰς καὶ μαθητρίας τοῦ Ὁδεῖου, ἀνομολογεῖ τὴν ἰδεώδη ἐκτέλεσιν καὶ ἀποφαίνεται ὁμοφώνως ὅτι τὸ δῶκεμα ἐξησφαλίσθη.

Οὕτως ἢ δεσποινὶς Λίδα Εὐλαμπίου ἐγένετο πτυχιοῦχος τοῦ μεγάλου Ὁδεῖου τῆς Βιέννης καὶ ἀριστοῦχος μαθήτρια τοῦ μεγίστου τῶν συγχρόνων κλειδοκυμβαλιστῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Εἰς εἴκοσι χιλιάδας ἀνέρχονται αἱ γυναῖκες δικηγόροι εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, καὶ μετὰ αὐτῶν ὑπάρχουσι πολλοὶ αἱ ὁποῖα εἶναι ἀληθῶς διακεκριμένοι καὶ γνωστοὶ ἀνά τὴν Ἀμερικὴν ὅλην. Μία τοῦτων εἶνε ἢ κυρία Belva Lockwood ἢ πρῶτη γυνὴ ἢ ὁποῖα ἠγόρευσε πρὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὴν Οὐάσιγκτῶνα. Εἰς 10 σχεδὸν ἀνέρχονται τὰ γυναικεῖα μέλη τοῦ Δικηγορικοῦ Σώματος τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀλλὰ μόνον ἢ Lockwood ἀγορεύει συχνὰ ὡς ἐπίσης ἢ κ. Mussey.

Ἡ κ. Mussey ἢ ὁποῖα εἶναι ἐξήκοντα τριῶν ἐτῶν καὶ κατὰγεταὶ ἀπὸ τὴν πολιτείαν Ὁχάιο τῆς Ὁμοσπονδίας, εἶναι ὅχι μόνον δικηγόρος ἀλλὰ καὶ ἢ μόνη γυνὴ πρῶταν Νομικοῦ Κολλεγίου εἰς τὸν Κόσμον. Εἶναι Πρῦτανις τῆς Νομικῆς Σχολῆς τῆς Βασίγεικος, ἐπίσης μία τῶν ἰδρυτριῶν τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Γυναῖκες πολιτικοὶ καὶ πολιτευόμεναι ἐν Ἀμερικῇ
Ἐπάρχουσι χιλιάδες γυναικῶν σήμερον αἰτίνας λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν πολιτικὴν κίνησιν τῆς Ἀμερικῆς καὶ χωρὶς μάλιστα νὰ μετέρχωνται τὴν «λεπτὴν γυναικίαν ἐπιρροὴν τῶν» ἐπὶ τῶν πολιτικῶν τοῦ ἀσχήμου φύλλου καὶ ἄλλων σημεινόντων προσώπων, ὅπως αἱ γυναῖκες π' ἀνεκατεῦντο πρὶν εἰς τὴν πολιτικὴν ἔκτασιν, καὶ ὅπως εἶνε ὅλας τὰς φάσεις τοῦ Παλαιοῦ κόσμου καὶ εἰς τὰς λατινικὰς τοῦ νέου ἑξακολουθοῦν νὰ κάμουν, καὶ ἢ ὁποῖα «ἄβρα γυναικεῖα ἐπιρροή» σημαίνει με τρεῖς λέξεις: «γυναικεῖα κατὰπίσω». Διότι ἢ ἐπιρροή αὐτὴ συνίστατο καὶ συνίσταται εἰς παρακλήσεις καὶ ταπεινωτικὰ μειδιάματα καὶ ἐξευτελιστικὰς κρυφίας συνεντεύξεις καὶ παραχωρήσεις εὐνοῶν γυναικῶν «πολιτικῶν» πρὸς τοὺς πολιτικούς τοῦ θὰ ἔχουν τὸ ἐπηρεασθῆναι «λεπτῶς καὶ ἀβροπρεπῶς» — μέθοδοι αἱ ὁποῖαι δὲν ἠδύναντο νὰ σαθοῦν εἰς τοὺς κόδας τῶν ὑπὸ τὸ λαμπρὸν ἡλιακὸν φῶς τῆς δημοσίας ἀποκαλύψεως. Σήμερον ὅμως ἐν τῇ Β. Ὁμοσπονδίᾳ τοῦλάχιστον, τὸ ρεκόρ τῆς γυναικεῖας πολιτικῆς δράσεως, δὲν ἔχει ν' ἀποκρύψῃ παραδείγματα τοιαῦτα. Ἡ γυναικεῖα πολιτικὴ δράσις εἶναι ἀγνή, ἐν ὅλη τῇ σημασίᾳ τῆς λέξεως, λογικὴ καὶ μετριομένη, καὶ ἀπεδείχθη κατὰ τὰς τελευταίας μάλιστα προεδρικές ἐκλογὰς ὅτι ἢ λεγομένη ἐπίδρασις φύλων πρὸς ἄλληλα ὅσον ἀπορῶ τὸν δημόσιον καὶ πολιτικὸν βίον εἶναι μία μεγάλη ἀνοησία.

Πρῶτον αἱ γυναῖκες αἰτίνας κατέχουσι θέσεις ὑπευθύνους, καὶ δὴ Κυβερνητικὰς, καὶ μάλιστα πολιτικὰς ὡς συμβαίνει ἐδῶ, πρέπει νὰ εἶναι γυναῖκες ἐξαιρετικῆς ἰκα-

νότητος καὶ ἰδιοφυίας. Καὶ εἶναι δυνατόν μία γυνὴ ἐπικριμένη με τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτὴν ἰκανότητα ditto ἰδιοφυίαν, νὰ ἔχῃ ἀνάγκην, νὰ ἀισθανθῇ ὅτι ἔχει ἀνάγκην τῆς ἐπιρροῆς τοῦ φύλου τῆς διὰ νὰ «τὰ βγάλη πέρα» ὡς κοινῶς λέγομεν.

Κατὰ δεύτερον λόγον αἱ γυναῖκες αἱ ὁποῖαι φθάνουν εἰς θέσεις τοιαύτης σπουδαιότητος ἔχουν καιρὸν διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνευμάτος τῶν καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν ἐργασιῶν ἢ ἀσχολιῶν τῶν καὶ ὅχι διὰ παρισυνεῖς συρμούς ἐκπεπταῶρους γυμναστικὰς ἀσκήσεις, κρέμες Πάικερ καὶ Σιμόν καὶ ποῦδρες καὶ ψιμμύθια καὶ ψευδοπλεξίδας καὶ κορδέλλες καὶ δαντέλλες καὶ ὅλα τέλος ἐκεῖνα τὰ φρόνιμα τὰ ὁποῖα κάμνουν μίαν γυναῖκα θελκτικὴν καὶ κατάλληλον διὰ τὴν «ἄβραν γυναικεῖαν ἐπιρροήν» ἐπὶ τοῦ ἄλλου φύλου.

Ἄλλὰ διὰ νὰ ἐπατέλω εἰς τὰς γυναῖκας εἰς τὴν πολιτικὴν.

Μία ἐκ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων γυναικῶν τοῦ κόσμου εἶναι καὶ ἢ δεσποινὶς Jane Addams τοῦ Σικάγου ἢ τις ἐξαιρετικῶς ὑπεστήριξε τὴν τελευταίαν Προεδρικὴν Ἐκλογὴν κατὰ τὴν Ἑθνικὴν Ἀμερικανικὴν Συνέλευσιν. Ἡ Δίς Ἄδαμς εἶναι μεγάλη φιλόφρων καὶ ὑποστηρίζει ἐνθέρμως τὴν ἀρχὴν τῆς γυναικεῖας χειραφετήσεως.

Εἰς τὸ Κογκρέσσον τῆς Πολιτείας Κολοράδο τῆς Συμπολιτείας ἔχομεν τὴν κυρίαν Φραγκίσκαν Α.Λ.Π. (Lee) βουλευτὴν, καὶ τὴν διάσημον Κυρίαν Ἑλένην Ρόβινσον (Robinson) γεροῦσιαστήν. Εἰς τὰς Ἑθνικὰς Συνελεύσεις τῶν Δημοκρατικῶν καὶ Συμπολιτειακῶν κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογὰς παρεκάθησαν καὶ γυναῖκες ἀντιπροσώποι τῶν χειραφετημένων πολιτειῶν ἢ κ. Κώλιγξ Πόρτερ καὶ ἢ κ. Μπλάρνυ (Blarney) τῆς Καλιφορνίας εἰς τὴν Συνέλευσιν τῶν Συμπολιτειακῶν, (σημ. Συμπολιτειακοὶ καὶ Δημοκράται εἶναι δύο μεγάλοι Ἀμερικανικοὶ πολιτικοὶ μερίδες, με τὴν τῶν Προοδευτικῶν ὑπὸ τὸν Ρούβελτ καὶ τῶν Σοσιαλιστῶν ἐρχομένων κατόπιν) ἢ φ. ἢ κ. May Hutton τῆς πολιτείας Γουάσιγκτον καὶ ἢ κυρία Πίτζερ (Pitzer) τοῦ Κολοράδου ὑπεστήριξαν τοὺς Δημοκράτας. Ἡ τρίτη μερίς ἢ τῶν Προοδευτικῶν ἔβριθε γυναικῶν ἀντιπροσώπων.

Δέκα Πολιτεῖαι τῆς Β. Ἀμερικῆς ἔχουσι δώσει ἢ τὴν ψήφον, αἱ ἐξ τούτων καθολικὴν, εἰς τὰς γυναῖκας. Ἡ Πολιτεία Γουαϊόμινγκ (Wyoming) εἶναι ἐπὶ 40 ἔτη χειραφετημένη, ἢ Καλιφορνία 20.

Εἰς ὅλας δὲ τὰς ἀρχαιότερον χειραφετημένας πολιτείας αἱ γυναῖκες ἐκλέγονται εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα ἀνευ δυσκολίας τινος. ἔχομεν καὶ μίαν κυρίαν Δήμαρχον εἰς τὴν μικρὰν πόλιν Χονγοβὲλ τῆς πολιτ. Κάνσας, ἢ ὁποῖα καὶ ἀρχὰς δὲν ἐσυμφώνει με τὸ δημοτικὸν Συμβούλιόν τῆς, ἀλλὰ τώρα πηγαίνει θαυμάσια καὶ εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἐκλεγῇ ἐκ νέου.

Γυναῖκες ἀστυνομικοὶ ἐν Ἀμερικῇ

Εἰς τὰς παλαιότερας Δυτικὰς σφραγιστικὰς πολιτείας ἔχομεν χορείαν γυναικῶν ὑποστυνόμεναι καὶ δικαστικῶν κλητῆρων. Εἰς τὸ ἀστυνομικὸν τμήμα τοῦ Σικάγου διαρρίσθησαν τὸν παρελθόντα Ἰούνιον δύο γυναῖκες ἢ κ. Γκίλεσκυ καὶ ἢ κ. Μαρία Diehl ὡς τακτικαὶ ἀστυφύλακες καὶ τὴν δευτέραν ἐβδομάδα τοῦ Ἰουλίου, ἄλλαι δέκα διὰ τὰ Πάρκα, τὰ δημόσια θεάματα κ. τ. λ. ἔχομεν ἐπίσης μίαν ἔκτακτον εἰς τὴν ἀστυνομίαν Ν. Ὀρκης. (Ἡ πολιτεία τῆς Νέας Ὀρκῆς δὲν ἔχει ἀκόμη χειραφετηθεῖ.) καὶ μερικὲς ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας ἰδιοφυεῖς τῆς Μυστικῆς Ἀστυνομίας τῆς ὡς καὶ τοῦ Τμήματος τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκτὸς τούτου εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς μυστικὰς ἀστυνομίας

των Πολιτειών υπάρχουν μουσικαί αστυνόμοι σχεδόν όσοι και άνδρες.

Γυναίκες ως κυβερνητικά υπάλληλοι εις τὰς Η. Πολιτ. Αί πλείται των Κυβερνητικῶν θέσεων εἶναι ἀνοικταί εις τὰς γυναίκας ἐνταῦθα.

Εἰς τὸ ἠθασυροφυλάκιον τῆς Συμπολιτείας μία γυνὴ τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα μὲν διαφεύγει ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν κατέχει μίαν ἐξόχως λεπτήν καὶ ἐμπιστευτικὴν θέσιν δηλαδὴ «ἐπαναφέρει ἐν τῇ ἐπιπέδῳ τῶν» τὰ δολλάρια ἐκεῖνα — χιλιάδας ἐπὶ χιλιάδων καθ' ἑβδομάδα, — τὰ ὅποια μακρὰ χρόνους ἐκομμάτισαν, ἐξεθώρισαν, κατέστρεψαν ἢ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐκάθησαν ὀλίγον. Τὰ χρήματα ταῦτα ἀναγνωρίζονται ὑπ' αὐτῆς, καταγράφονται καὶ διαδέν ἀνακτοῦν τὴν «νεότητά των» ὀρίσκονται εἰς τὸν κάλυτον ἀχρήστων, καὶ ὁ κάτοχος λαμβάνει τὴν ἀξίαν των εἰς νέα κολλαρισμένα γραμμάτια.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Προεδρικῆς ἐκλογῆς τοῦ παρελθόντος Μαρτίου καὶ τῆς μεγάλης ἐκεῖ Σωφραζετικῆς παρελάσεως εἶχον μεταβῆ εἰς Βασικτῶνα, ἐνφ' ἐμὴν ἐντύπωσιν μ' ἐπροξένησεν ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν ὑπαλλήλων εἰς τὸ νέον μεγαλοπρεπέστατον κολοσσαῖον ἠθασυροφυλάκιον τῆς Συμπολιτείας.

Πλείστα γυναίκες κατέχουν λαμπρὰς θέσεις εἰς διάφορα τμήματα τοῦ ἠθασυροφυλάκιου τῆς Γεωργίας.

Μία ἀπὸ τῶν μάλλον προσηγορευμένων καὶ ὑπευθύνου Κυβερνητικῶν θέσεων εἶναι καὶ ἡ τῆς δεσποινίδος Φραγκίσκας Κελλοῦ ἡ ὁποία εἶναι ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Ἐξωτερικοῦ Τμήματος τῆς Ἐργασίας καὶ Μεταναστεύσεως μὲ μισθὸν τεσσάρων χιλιάδων δολλαρίων τὸ ἔτος, ἂν δὲν ἀπατώμαι.

Διευτερεῖς γυναίκες δημοσιογράφοι εἰς τὰς Η. Π. Μεγάλη καὶ λαμπρὰ εἶναι ἡ χορεία τῶν διαπρεπῶν Ἀμερικανίδων δημοσιογράφων. Πρῶτῃ δὲν ἔρχεται ἡ Ἄνδα Τάρμπελλ (Ida Tarbell) διὰ τὴν ἱστορικὴν ἢ ὁποία ἐξεθάρσεν καὶ ἐδημοσίευσεν περιοδικῶς εἰς τὸ «Ἀμερικὰν Μάγκαζιν» ὁλόκληρον τὴν ἰδιαιτέραν ἱστορίαν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της, τῆς Ἐταιρείας τῶν Ὀρυκτελαίων τῆς Ἀμερικῆς (Sandar Oil Co) ἧς Πρόεδρος ὁ διασκευαστὸς ἄρχος Ροκφέλλερ, καὶ ἡ ὁποία τῶρα εἰς τὸ ἴδιον περιοδικὸν δημοσιεύει τὰ σκάνδαλα ἄλλων τράστς. Ἄλλος διακεκριμένος καὶ νευρώδης κάλαμος εἶναι ὁ τῆς Δωροθέας Δίξ Δοροχέι τῆς ἐκρηκτικῆς καὶ εὐρημαθεστάτης καὶ οὐμοριστικῆς ἀρθρογράφου τῆς λαϊκῆς ἐφημερίδος τῆς «Νέας Ἰόρκης» «Evening Journal» ἡ ὁποία ἐφημερίς ἔχει δύομισυ σχεδὸν ἑκατομμύρια ἀναγνωστῶν. Ἡ Δωροθέα Δίξ εἶναι συνεχῶς πολλῶν καὶ διαφόρων φύλλων καὶ διακρίνεται ἀπὸ τὸ ὕψος της, τὸ ὅποσον εἶναι ὅπως διόλου δικότης — καὶ χαριτωμένον καὶ καυστικόν, καὶ ἔχει θαυμαστά καὶ ἐκ τῶν δύο φύλλων διότι «κοπανίζει» καλὰ ἀμφότερα ὅταν τῆς δοθῇ εὐκαιρία καὶ τὰ δικαιολογεῖ σμερολήπτως ὅταν ὑπάρχη λόγος. Ἄλλος καλὸς γυναικεῖος κάλαμος εἶναι καὶ ὁ τῆς κυρίας Βρανπαν θυγατρὸς τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς ἐφημερίδος «Ἡλιος» τῆς Νέας Ἰόρκης. Ο. Ν. Δανα, — ὁ τῆς διαπρεποῦς ποιητρίας καὶ δημοσιογράφου κ. Ἐκλίας Γουήλκεξ ἡγεὶς πρὸ δύο μῆνων παρουσιάσθη πρὸ τῶν βασιλέων τῆς Ἀγγλίας. Καλὴ δημοσιογράφος εἶναι καὶ ἡ γνωστοτάτη σωφραζέτα Inez Milholland ἡ ὁποία πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων ἐντυφώθη καὶ ἡγεὶς διακρίνεται διὰ τὴν ὀρθότητα, λογικότητα, καὶ ἀμεροληψίαν τῶν μελετῶν καὶ διατριβῶν της, σχετιζομένων μὲ τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας προόδου καὶ χειραφετήσεως.

Αὐταί, διὰ τὴν ἀναφέρει ὀλίγας ἐκ τῶν κορυφῶν Ἀμερικανίδων δημοσιογράφων. Ὑπάρχουσι χιλιάδες ῥεπόρτερς, συντάκτριαι, διευθύντριαι περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων, σατυρικῶν καὶ οἰκονομικῶν φύλλων καὶ προεδρεύουσαι ἐκδοτικῶν ἑταιριῶν.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΚΡΙΣΣΑ

ΤΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΔΡΑΜΑ

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς παροχῆς ἀδείας ὑπὸ τοῦ Λόρδου Καγκελλαρίου πρὸς παράστασιν τοῦ νέου θρησκευτικοῦ δράματος «Ὁ Ἰωσήφ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ» ἐν τῷ «Θεάτρῳ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος» οἱ Λονδίνεοι «Καιροὶ» ἐδημοσίευσαν κύριον ἄρθρον ἐπὶ τῆς ὀρθότητος ἢ μὴ τοῦ διδάσκον ἀπὸ σκηνῆς δρῆματα ἔχοντα τὸ θέμα αὐτῶν ἐλλημμένον ἐκ τῆς θρησκείας. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἡ ἀδεια τοῦ Λόρδου Καγκελλαρίου πρὸς παράστασιν τοῦ ἔργου τοῦ κ. Πάρκερ ἐν τοῖς θεάτροις τῆς Μ. Βρετανίας καθιστᾷ πρόδηλον εἶναι ἡγήθη τέλος ὁ φραγμὸς, ὅστις ἀπέκλειε τῆς σκηνῆς τὰ θρησκευτικὰ δρῆματα καὶ οἱ εἰς τὸ μέλλον οὐδε τὰ θρησκευτικὰ δρῆματα θὰ θεωρῶνται ἀνάξια τῆς σκηνῆς, οὔτε ἡ σκηνὴ ἀνάξια τούτων.

«Πολλὰ εἰς ἡμεῖς οὐδαμῶς εἶναι τὸ δρᾶμα ἔσχε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ἐν τῇ θρησκείᾳ, τοῦτο δὲ εἶνε ἀληθές, ὡς ἀληθές εἶναι καὶ τὸ οἱ πᾶσαι αἱ τέχναι ἐν τῇ θρησκείᾳ ἔχουσι τὴν ἀρχὴν αὐτῶν. Ὑπῆρξεν ἐποχὴ, καθ' ἣν οἱ ἄνθρωποι ἐν παντὶ συνήθισαν νὰ διαβλέπωσι τὴν θρησκείαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ καὶ τῇ νυκτὶ, ἐν τῇ ὑβρίᾳ καὶ τῇ χειμῶνι, ἐν τῇ τρώγειν καὶ τῇ κοιμᾶσθαι, ἐν τῇ ἀναπεύεσθαι καὶ τῇ ἐργάζεσθαι. Τὸ δρᾶμα ἐκφυῖν ἐκ τοιαύτης φύσεως θρησκείας, τάχιστα παρήγαγε κλάδους, οἵτινες ἐλησημόνησαν παντελῶς τὴν χώραν τῆς καταγωγῆς των. Ἐκτοτε τελεία ὁμοφωνία μεταξὺ τῆς θρησκείας καὶ τοῦ δράματος σπανιότατα ὑπῆρξε. Δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι, ἴσως, ὑπῆρξε κατὰ τὰς μεγάλας ἡμέρας τοῦ Ἀθηναϊκοῦ δράματος, ὅποτε ἡ τραγικὴ τριλογία παρηκολουθεῖτο ὑπὸ τῆς σαύρας, ἡγεῖς ὅμως, κατὰ τὴν σημερινὴν ἀντίληψιν κρινομένη, ἐν ἧτο μόνον ἀντίδικος ἀλλὰ καὶ ἀντίθροσκος. Ἐν τῷ Μεσαίῳ εὐρίσκομεν περισσότερον συνηωμένα τὸ δρᾶμα καὶ τὴν θρησκείαν ἀλλὰ τότε ἡ θρησκεία, ἔχουσα εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου ἅπασαν, ἔθεσεν ἐκ νέου εἰς ἐφαρμογὴν δραματικὰ τινὰ στοιχεῖα, ἅτινα εἶχον ἐπὶ πολὺ παραμείνῃ ἐν ἀχρησίᾳ καὶ ὡς ἐκ τούτου διεφύλακτον ἀμίαντον τὴν θρησκευτικὴν των μορφὴν. Δὲν ἐγένετο πάντοτε παραδεκτὸν κατὰ πόσον ὀφείλετο εἰς τὰ περιώνυμα Ἀγγλικὰ (θαύματα ἢ ἐξέλιξις τῆς κωμῆδος κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνος — τῆς κωμῆδος τῶν θαυμασιῶν ραψωδῶν καὶ γελωτοποιῶν, οἵτινες ἦσαν οἱ καλλιτεχνικοὶ ἀπόγονοι εἰδους τινος Ρωμαϊκοῦ δράματος, ἔχοντος λίαν θρησκευτικὸν χαρακτήρα. Ἀλλὰ κατὰ τὸν Μεσαίωνα, ὡς καὶ ἐν ταῖς Ἀθήναις τοῦ Διοσκόλου καὶ τοῦ Σοφοκλέους, ἡ τε θρησκεία καὶ τὸ δρᾶμα ἦσαν ἀνάγκαι ἀπόλυτοι τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Ἡ πίστις ἦτο ἀρκούντως ἐλικρινῆς καὶ ἰσχυρά, ὥστε νὰ δέχεται εὐχαρίστως τὸν γέλωτα. Ἡ ἀλήθεια ἢ ὁ ἀλήθεια, δὲν εἶχε δὲ ἀνάγκην προστασίας ὅπως μὴ διαφθαρή. Καὶ τὸ δρᾶμα, ἡ ἔκφανσις τῶν βαθυτέρων στοχασμῶν τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος, ἠδύνατο εὐκόλως νὰ μεταστραφῇ ἐκ τοῦ ἐγκαρδιωτέρου γέλωτος εἰς τὴν μεγαλοπρεπέστεραν λατρείαν, ἄνευ μεγάλων προσπαθειῶν.

Ἡ περαιτέρω συνέχεια τῆς ἱστορίας τοῦ θρησκευτικοῦ δράματος εἶνε κατὰ τὸ μάλλον γνωστὴ. Ἐν Ἀγγλίᾳ τοῦτο ἐξηφανίσθη ἐντὸς τῆς ἀμώπειδος τῆς ἠθολογίας καὶ τῶν λοιπῶν σχολαστικισμῶν. Τὸ νέον Ἀγγλικὸν δρᾶμα ἐξελίχθη ὑπὸ τοὺς Ἰακώβους καὶ τοὺς Καρόλους εἰς ἄλτοῦν μέσον διασκεδάσεως, ἡ δὲ ἐποχὴ τῆς καλινορθώσεως εὗρε τοῦτο πᾶν ἄλλο ἢ συνδεόμενον πρὸς τὴν καθημερινὴν ζωὴν. Τὸ οἱ τὸ σφάλμα τοῦτο δὲν ὀφείλετο ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ δρᾶμα, δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ἐκ

Γ. Ο. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

Ταγματάρχης

Ἐπιστολὴ εἰς τὴν ἐφοδὸν τοῦ Λόρδου Μοχαλά Ορημαλή

Ψα τὸ μάτι μου σ' αὐτόν, σὰν ἀντίκρυσα σμειωμένως ἐπιστήμιος πλέον μὲ τὸ ὄνομα Ἑλλάς τὰς χώρας ποὺ χρόνια τῶρα μᾶς εἶχαν ἀρπάσῃ, τὰς χώρας ποὺ χρόνια τῶρα ἐνοστάλγουν τὴν μητρικὴν ἀγκάλην καὶ ἔξω μὲ μόνην τὴν ἐλπίδα πρᾶγματτοποίησεως τῆς ἐθνικῆς των ἀποκαταστάσεως.

Ἐμεινα πολλὴν ὄραν προσηλωμένη σ' αὐτόν... καὶ ἐνοστάλγησα μίαν ἄλλην ἡμέραν, ἡμέραν ποὺ θὰ ἤτένιζον σ' ἕνα ἄλλον χάρτην, χάρτην μᾶς μεγαλειτέρως καὶ ἰσχυροτέρως Ἑλλάδος, χάρτην μέσᾳ τὸν ὅποιον θὰ διέκρινε μὲ λάμποντα ἐκ τῆς συγκινήσεως μάτια τὸν πάνδοξον Βασιλέα μᾶς καθήμενον ἐπὶ τοῦ μεγαλοπρεποῦς θρόνου τῆς ἐπαλόφου... Καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὴν μεγάλην αὐτὴν χαρὰν ἕνας στεναγμὸς βάρυς ἐπέισε τὸ στήθος μου καὶ μοῦ ἐκλεψε τῆς χαρᾶς αὐτῆς τὸ ὄρατιον μειδίωμα κλαίουσας καὶ λυσσικομονεῖδον μισροστὰ στής ψυχῆς μου τὰ μάτια τὴν τάλανα πατρίδα μου νὰ τεῖνη τὰς χεῖρας πρὸς τὴν Μεγάλην τῆς Μητέρας δι' αὐτὴν οὐδεμία χαρὰ, οὐδεμία εὐτυχία. Ὀρφανὴ καὶ ἀπροστάτετος προῦρισται φεῖ! τίς οἶδεν ἐπὶ πόσον ἐπιχρόνον νὰ ὑπομείνῃ τοῦ ξένου ζυγοῦ τὰ βράσανα καὶ νὰ τελεῖ ἀμέτοχος τῶν ἐθνικῶν εὐεργετημάτων καὶ νὰ στεργῆται τῶν μητρικῶν θωπειῶν.

Μιὰ λύπη βαθεῖα — σὰν δὲ ἔτιρος διεπέρασε τὴν ψυχὴν μου εἰς τὴν θέαν αὐτὴν καὶ μὲ μεγάλη φωνή, φωνὴ αὐλός, ἐσωτερικὴ, ἐξέφυγε τοῦ στήθους μου: ὁ ὄρκος τὸν ὅποιον πρὸ χρόνων ἔδωκα μπροστὰ τὸν ἱερὸν βωμὸν τῶν ἁγίων τῆς θρησκείας καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ μᾶς Ἰσπανικῶν καὶ τὸν ὅποιον ἐπανέλαβον καὶ τῶρα, νὰ θυσιάσω τὰς δυνάμεις μου ἅπασας, τὴν νεότητά μου ἑλπὴν, τὴν ζωὴν μου αὐτὴν βοήθησά τὴν πατρίδα μου ν' ἀποκτήσῃ τὴν χαμένην τῆς χαρᾶν, ν' ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν της.

Με ἀγάτην

Ἐλένη Γ. Χατζηπέτρου

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ἙΛΛ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΝ,

Φίλη «Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρησις»!

Ὁ παρ' ἡμῖν ἔγκριτος συμπολίτης καὶ λόγιος καὶ Δικηγόρος κ. Δ.γ.μ. Βαρδουσιώτης συνέγραψε καὶ ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως περισπούδαστον καὶ ἀξίαν μελέτης πραγματεῖαν περὶ τῆς ἱστορικῆς ἐκεῖνης εἰς Πελοπόννησον εἰσβολῆς τοῦ Δράμαλη, ἐπισυμβάστῃς κατὰ τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν τοῦ 1821, καὶ τῆς καταστροφῆς τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ ἐν Δερβενάκιοις τῆς Νεμέας, ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Στρατάρχου Θεοδώρου Κολοκωτρῶνῃ, καὶ τῶν λοιπῶν μετ' αὐτοῦ ὀπλαρχηγῶν καὶ ὀπλιτῶν.

Ὁ συγγραφεὺς ἔσχε τὴν εὐγενὴ φιλοδοξίαν ἀφ' ἐνόος μὲν νὰ συμπληρώσῃ τὰ κενὰ ὅσα εἰ γράψαντες ἱστορικοὶ παρουσιάζουσιν ἐν ταῖς ἐκθέσεσιν αὐτῶν, ἀφ' ἐτέρου δὲ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀλήθειαν τῶν συμβάντων ἐν πάσῃ ἀμεροληψίᾳ. Διὰ τοῦτο ἐνησχολήθη πρὸ ἐτῶν, εἰς τὴν περισυλλογὴν πάντων τῶν στοιχείων τῶν ἀναμφισβητήτου κύρους καὶ πίστεως, προσφυγῶν εἰς ἐπιστήμιους πηγὰς, χειρόγραφα, ἔγγραφα, ἐπιστολάς κλπ... συγκεντρώσας δὲ καὶ συνδυάσας ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῶν πάντα ταῦτα, κατήρτησεν ἱστορικὸν σύνολον δυνάμενον νὰ διαφωτίσῃ τὸν ἀναγνώστην περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἱστορίας τῶν πραγμάτων ὅσα αἱ παραδόσεις ἔνεκα προσωπικῶν φιλοτιμιῶν, καὶ ἐσφαλμένων πληροφοριῶν εἶχον ἀλλοιώσει.

Ὁ κ. Βαρδουσιώτης λοιπὸν εἶναι ἀξίος παντὸς ἐπαίνου καὶ συγχαρητηρίων, διότι εἰργάσθη καὶ ἐμόχθησεν μετ' ἐπιμονῆς καὶ ζήλου περὶ τὴν ἐρευναν τῶν γεγονότων, συνεννοούμενος καὶ δι' ἐπιστολῶν μετὰ παντὸς δυναμένου ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του νὰ χορηγήσῃ αὐτῷ θετικὰς πληροφορίες.

Αἱ φρικώδεις ἐκεῖναι καὶ σπαρακτικαὶ σκηναὶ τῶν σφαγῶν καὶ λοιπῶν ἐχθροπραξιῶν ἐκ μέρους τοῦ εἰσοδῶλλοντος Δράμαλη, καὶ ἡ κατάστασις τῆς ἐπανάστασεως περιελθούσης εἰς ἀξιοθρήνητον σημείον, περιγράφονται ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ζωηρῶς, μετὰ τινος ποιητικοῦ χρωστικῆς, αἱ εἰκόνας τοῦ ὁποίου συγκινοῦσιν πᾶσαν Ἑλληνικὴν καρδίαν.

Εἰς τὸ χάος ταῦτο, εἰς τὴν ἀπελπισίαν αὐτὴν καὶ ἀπόγνωσιν, ὅτε διὰ τῆς εἰσβολῆς ἐκεῖνης διελύοντο τὰ ὄνειρα τῶν μεγάλων ἰδεῶν, καὶ ἀπεπνίγοντο αἱ διὰ τῆς ἐπανάστασεως ἐπιδικώμεναι ἐλευθερίαι τοῦ ἔθνους, ἐπεφάνη ὁ Σωτὴρ τῆς ἐπανάστασεως ὁ μέγας πατριώτης ὁ Θεόδωρος Κολοκωτρῶνῃς.

Τὰς βιογραφίας τοῦ Δράμαλη καὶ τοῦ Κολοκωτρῶνῃ τῶν δύο ἐκεῖνων ἡρώων τοῦ δράματος, ἐκθέτει ὁ συγγραφεὺς ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ διὰ τὴν ἀριότητα τοῦ ἔργου.

Νομίζομεν ὅτι ὁ ἀναγνώστης ὀφείλει νὰ σκεφθῇ, ὅτι τὸ ἔργον ὡς ἐκ τῆς ιδιότητος αὐτοῦ παρέσχε πολλὰς καὶ ποικίλας δυσχερείας καὶ νὰ ἀποδώσῃ ὄχι μόνον ἐπαικτικῶν ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνην εἰς αὐτὴν, τὴν ὅποισιν δὲν θὰ δυνήθη ν' ἀρνηθῇ πᾶς ἀμερολήπτως ἀναγνώστης.

Συνιστῶντες ὅθεν τὴν μελέτην τοῦ βιβλίου τούτου, ἐκφράζομεν τῷ κ. Βαρδουσιώτῃ τὰ θερμὰ ἡμῶν συγχαρητήρια.

Σωτήριος Α. Δανόπουλος

* *

Μᾶς ἐπιστέλλουν ἀπὸ τὴν Κύπρον..

Μοῦ ἔστειλαν προχθὲς τὸν χάρτην τῆς Νέας μᾶς Ἑλλάδος. Ὅ! τί παλμούς ἱεροῦς ἠθάναθην σὰν νὰ ἐρρι-

του γεγονότος ότι οι μεγάλοι άνδρες της 'Ελισαβετίου έποχής αφήκαν την θρησκείαν έντελώς άθικτον, ένθ' άνεμόρφωσαν πάντα τά άλλα. 'Ο αιών της πίστεως είχε παρελθή. 'Η θρησκεία είχε μεταβληθῆ, από καρδίαν της καθημερινής ζωής, ως ήτο πρότερον, εις άντικείμενον τύπων και λειτουργιών. 'Υπό τιοιαύτας περιστάσεις τὸ δράμα δέον να συγχωρηθῆ δια την επί μάλλον και μάλλον έκδηλωθεΐσαν άπάρνησιν της θρησκείας, της παλαιᾶς μητρος του. Κατόπιν επήλθεν ή εποχή της μετοξῦ αυτών έχθρας, και καθορίσθη ή σχέση έκάστου προς τας άσυχολίας και τας όρέξεις των ανθρώπων τότε άπγορευθῆ εις τὸ δράμα να θίγη ιερά θέματα, ή δέ άπαγορεύσεις αὐτῆ εφθασαν έν 'Αγγλία, κατά τινα στείγην, μέχρι του σημείου ὡστε ν' άφαιρεθῆ άπ' αὐτοῦ τὸ δικαίωμα της χρήσεως της λέξεως «άγγελικός».

«'Ηδη ζῶμεν έν αιώνι μάλλον φιλοθρησκῶ, ή οίσοσήποτε των τελευταίων προ αὐτοῦ. Οί τύποι της θρησκείας μεταβάλλονται. Σήμερον τινές εύρίσκουσι την θρησκείαν των έν τῇ άγάτῃ του πλητίον ή του όμοφρόνου· έτεροι έν τῇ κοινωνιολογίᾳ ή τῇ φιλανθρωπίᾳ· άλλοι κανονίζουσιν έκ της 'Ανατολής τὰς πνευματικάς των πεποιθήσεις, άλλοι έκ της 'Επιστήμης. Καί τὸ δράμα της; σήμεραν ήρξιστο και πάλιν ν' άντικατοπτρίζῃ και να έκφράζῃ την θρησκείαν των έν τῇ ζωῇ ατόμων. 'Η μόνη μέχρι της στιγμῆς θρησκεία, εις ήν άπγορευθῆ ν' άποκτήσῃ φωνήν έν τῷ θεάτρῳ, εΐνε ή Χριστιανική θρησκεία. 'Ηδη φαίνεται ότι έν τῷ μέλλοντι και αὐτῆ πρόκειται να ταχθῆ έν ἴσῃ μοίρᾳ προς τας λοιπὰς μορφὰς της πίστεως, χρησιμοποιούσα οὕτω την μάλλον έντυπωτικὴν έκ των Τεχνῶν, ίνα εΐτῃ τὰς μεγάλας αὐτῆς διηγήσεις και έκθέσῃ τὰς έννοιὰς αὐτῆς και τὰ ἰδανικά της. 'Ελάχιστη δύναται να υπάρξῃ άμφιβολία ότι πρόκειται να γίνῃ καλή χρήση της ελευθερίας ταύτης. Οί τεταγμένοι τὸν έλεγχον του θεάτρον δέον να επιδείξωσι την άναγκαίαν έν αρχῇ επιφυλακτικότητα ή τε θρησκεία όμως και τὸ δράμα προφανῶς θέλουσι κερδίσει έκ της νέας καταστάσεως τὸ δράμα θέλει άποδειχθῆ ότι δέν εΐνε κοινόν και άσμενον και ή θρησκεία ότι δέν περιορίζεται εις τούς ναούς και τὰ παρεκκλήσια».

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Τους δύο αὐτούς μήνας τὸν Αὐγουστον και Σεπτέμβριον εΐργάσθησαν τελείως καλά τὰ 'Αθηναϊκά θεάτρα. Μετά την άναγκαστικὴν διακοπὴν ή οποία εγένετο κατά 'Ιούλιον τὰ θεάτρα επανήρχισαν με νέαν ζέσιν τὰς παραστάσεις των, και τὸ κοινόν με νέαν προθυμίαν την ύποστήριξίν του. 'Αλλως τε υπήρχεν εφετός εις τὰς 'Αθήνας πολὺς κινητὸς πληθυσμὸς ἐξ άφορμῆς της επιστρατεύσεως και δι' αὐτούς ὅλους τούς ξένους δέν υπήρχε βεβαίως καλλιτέρα διασκέδασις από τὸ θεάτρον.

Νέα έργα εδόθησαν εις τὸ θεάτρον Κυβέλης. 'Η Νέα Σκηνη και τὸ Σύνταγμα έκράτησαν τὰς 'Επιθεωρήσεις των, ὡστε έκάστη ἐξ αὐτῶν να υπερίβῃ τὰς έκατὸν παραστάσεις.

Τὸ «Πανόραμα» και τὰ «Παναθήνια» υπήρξαν εφετός θησαυρὸς δια τούς συγγραφείς και τούς ήθοποιούς. Τόσον δέ εθεωρήθησαν από τούς θιάσους συμφερόμενοι ὡστε άπέκλεισαν σχεδὸν κάθε άλλο ἔργον εΐτε πρωτότυπον εΐτε μεταφρασιν. Μόνον περι τὰ τέλη του Σεπτεμβρίου εκπαίχθη εις τὸ θεάτρον της Νέας Σκηνης ή «Νευρική» του κ. 'Ιωσήφ και ή «'Ιουλιάρκα» του κ. Δημητρακοπούλου εις τὸ θεάτρον του Σιντάγματος.

* * *
'Η «Βουλγάρκα» εθεωρήθη ένα από τὰ καλά έργα του κ.

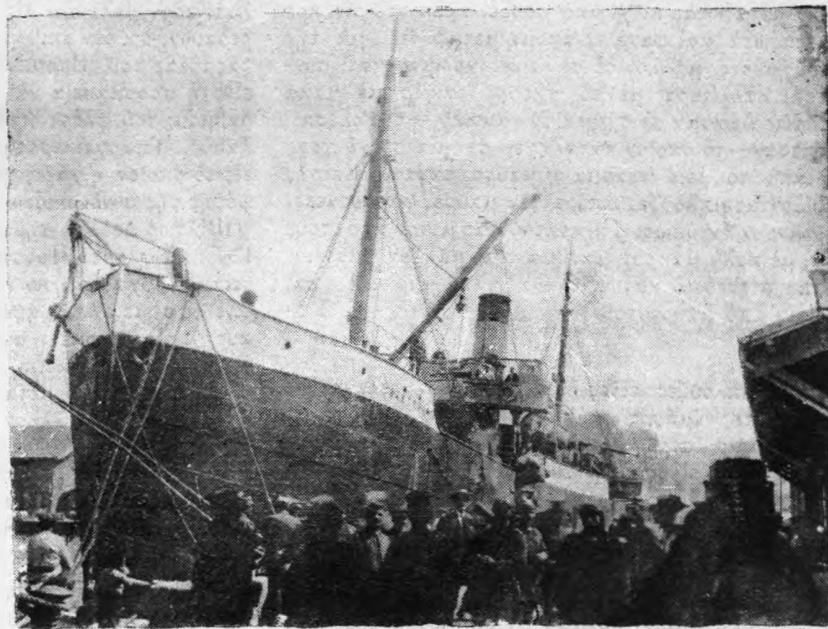
Δημητρακοπούλου. Δι' αὐτῆς μᾶς ζωντανέψῃ από της θεατρικῆς σκηνης ὁ συγγραφεὺς ώραιὰς ελληνικὰς παραδόσεις, παραδόσεις εις τὰς οποίας εδιδεν ένα πατριωτικὸν παλμόν ή επικαιρότης τῶν δύο πολέμων μας. Τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκράτειραν υπεδύθη ή κ. Μηλιάδου, μᾶς έδωκε δὲ μιαν τροφὸν τελείαν ή δνίς Πλέσσα. 'Εν γένει τὸ ἔργον εγένετο δεκτικόν με ένθουσιασμόν σχεδὸν από τὸ κοινόν.

Θέατρον Κυβέλης. Εΐνε τὸ μόνον θεάτρον τὸ ὅποιον μᾶς έδωσεν εφετός νέα έργα. Καί ετι πλέον μᾶς έδωκε και καλλιτεχνικὰς άπολαύσεις με τὰς φιλολογικὰς του Δευτέρας, κατά τὰς οποίας ενεφανίσθη ὁ κ. Οικονόμου ετι της σκηνης. Τὰ νέα έργα ἦσαν ὡ; επί τὸ πλείστον μεταφράσεις. 'Ο «Τελειος ἔρω» του Βraccio, τὸ «Κόλλο» του Σερραφειμ, τὸ «Παῖδι του θαύματος», ή «'Ελγη» του Χάουπμαν και δέν ένθυμοῦμαι άκόμη ποῖο άλλο εκπαίχθησαν με τελειότητα, με την ὅποιαν μᾶς έσυνείθισε πλέον ὁ θίασος της κ. Κυβέλης. Μόνον ἴσως εις τὸ όνειρόγραμμα του Χάουπμαν ή μικρὰ ελληνικὴ σκηνη δέν ήδυνήθη να φθάσῃ—και δέν ήτο δυνατόν—την ρωσικὴν πολυτέλειαν μέσα εις την ὅποιαν εζησεν ὁ πλοῦσιος Σιαροσένσκι και ή γυναικά του. 'Αλλὰ την ἔλλειψιν της χλιδῆς την άντεκατέστησε και εις την περίστασιν αὐτῆν τὸ τέλειον παίξιμό της Κυβέλης και του Βουσοέρα.

Τὸ «'Ασπρο και Μαῦρο» τὸ νέον ἔργον του κ. Μελά εκπαίχθη και αὐτὸ από τὸν θίασον της Κυβέλης. 'Ο συγγραφεὺς ελαβεν ὡς βᾶσιν την ελευθερίαν του ατόμου. Καί ήθελῆσε άπ' αρχῆς; μέχρι τέλους τὸ δράματός του να μᾶς δείξῃ ὅποιὰς καταστροφὰς ήμπορεῖ να φέρῃ εις τὸ άτομον ή δεσμευσεις αὐτῆς της; ελευθερίας εις τὰς κοινωνικὰς συνθήκας του βίου τὰς ὡς επί τὸ πλείστον ψευδεῖς και τυραννικάς.

'Ο 'Ίψεν λέγει εις κάποιον ἔργον: «Χωρίσατε τὸ άτομον ὅπως ελευθερον εξακολουθήσῃ τὸν δρόμον της ζωῆς. 'Ας φέρῃ κάθε ένας την εὐθύνην των πράξεων του. Τῆς ατιμίας ή της τιμῆς, της ταπεινώσεως ή της δόξης». 'Ο συγγραφεὺς του «'Ασπρου και Μαύρου» μᾶς δεικνύει ακριβῶς την αντίθετον ὄψιν αὐτῆς της θεωρίας. Κανείς εις τὸ δράμα του κ. Μελά δέν άκολουθεῖ ελευθερος τὸν δρόμον του. Οὔτε ή Μαργαρίτα, οὔτε ὁ 'Αλέκος, οὔτε ὁ 'Ανδρέας, οὔτε ὁ Κώστας. 'Ίσως μόνῃ ή 'Ανθῆ άκολουθεῖ τὰς εἰκνεύσεις της; καρδίας της, αλλά και αὐτῆ δια τὰ γίνῃ ὄμμα της άσυνειδησίας του ἔραστοῦ της. Οὔτεω τὸ δράμα του κ. Μελά ζητεῖ να μᾶς παρουσιάσῃ την άστικὴν οἰκογένειαν με τὰς σκέψεις της; με τὰς ιδέας της, με τούς δεσμούς της. Τὰ πρόσωπα του δράματος φαίνονται ότι προέρχονται ὅλα από την μεγάλην μάζαν, από τούς ανθρώπους της μέσης τάξεως οί ὅποιαι πάντοτε συγκινουῦν τούς διανοητικούς; και συναισθητικούς ανθρώπους. 'Αλλά εις τὸ δράμα του κ. Μελά μᾶς παρουσιάζονται ὅλοι εις πολὺ χαμηλὴν βαθμίδα. 'Ολοι ὅσοι κινουῦνται επί της σκηνης του «'Ασπρου και του Μαύρου», παρὰ την μόρφωσίν των ή ὅποια πάντοτε εξυπνῶ τὸν άνθρωπον, φαίνονται ότι στεροῦνται τρομακτικὰ την ανθρωπίνην εκείνην δύναμιν, ή ὅποια καλεῖται θέλησις και ή ὅποια δέν λείπει ένίστε οὔτε από τὰ ζῶα. Διότι εδν εΐχον και κοκκον θελήσεως θα άντελαμβάνοντο και θα έζων διαφορετικὰ την ζωήν. Καί ή Μαργαρίτα θα έπρεπεν εκκαίρως τὸν 'Ανδρέα και ὁ 'Αλέκος θα εγένετο γλύπτης και ὁ Κώστας δέν θα εφθαιεν εις την υπερβολικὴν, την άφύσικον εκείνην σκηνην, να επιβάλῃ την αυτοκτονίαν εις την αδελφὴν του δια να μη χάσῃ τὸν πλοῦσιον γάμον του. 'Εν τούτοις παρ' ὅλα ταῦτα, παρ' ὅλας τὰς υπερβολὰς και τὰς άπιθανότητας και τὰς χυδαίότητας έν πολλοῖς, τὸ δράμα

του κ. Μελά μᾶς μιλεῖ δια τὸ μεγάλο πρόβλημα της ζωῆς και της ελευθερίας του ατόμου. Κατορθώνει ὁμοι; να τὸ λύσῃ τὸ πρόβλημα αὐτό; Δίδει ἄρα γε καμμί εν ὄψησιν ή νέαν κατεύθυνσιν εις την σκέψιν μας; Δι' άλλους ναί, δι' άλλους ὄχι. Καί αὐτὸ τὸ ναί και τὸ ὄχι εκαμε τοῖς κριτικοῖς—ή μάλλον τὰς εφημερίδας, διότι γνωρίζομεν ὅλοι ότι δέν υπάρχει κριτικὴ—να διαιρεθῶν εις τὰς γνώμας των περι της αξίας του ἔργου. Καί τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸ εσκότισε περισσότερο ή προς τὸν κ. Μαυροῦδην πυκνῆ επιστολογραφία του συγγραφέως, την ὅποιαν ήρχισεν οὔτος από τῶν στηλῶν της «Νέας 'Ημέρας». Εὐτυχῶς διὰ την επιστολογραφίαν αὐτῆν, εις της ὅποιας τὸ άπύθμενον φιλοσοφικὸν πέλαγος εκλυδωνίζετο τὸ κοινόν, μᾶς εσῴσεν ή επέμβασις του Μάρκον Λύγγρη, ετίσης άλλου φιλιτάτου ποιητοῦ του συγγραφέως; του «'Ασπρου και του Μαύρου».

Η ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ
'Αποβίβασις άπολυθέντων έθελοντῶν μεταφερθέντων εκ Θεσσαλονίκης

Τὰ τέσσερα μονόπρακτα.—Εις τὸ θεάτρον της Αδως Κοκοπούλῃ εδόθησαν τὰ τέσσαρα μονόπρακτα, τὰ βραβευθέντα υπό της 'Εταιρίας των Θεατρικῶν Συγγραφέων. 'Ο «Σπαραγμὸς», τὸ «'Αγριολούλουδο», ή «Γιάννω» και ή «Καρδερία» ἦσαν οί τίτλοι των ἔργων. 'Εκ των τεσσάρων ήρρεσε περισσότερο τὸ «'Αγριολούλουδο». Συγγραφεὺς ήτο ὁ άιτυχῆς Βερνουδάκης, ὅποιος προ δύο μηνῶν ήτύοκτόνησεν ένα πρωι εις τὰς πρασιάς του Ζαπτείου. Συγγραφεὺς τοῖς; «Σπαραγμοῦ» ήτο ὁ κ. Ζωῖτόπουλος, της «Καρδερίας» ὁ κ. Δημητρακόπουλος και της «Γιάννης» άγνωστος κύριος κρυπτόμενος ή τὸ ὄνομα Παῦλος Πρ.

Τὰ τέσσαρα μονόπρακτα δέν ήρρεσαν εις τὸ κοινόν. 'Η ὁμοιότης της ὑποθέσεως—εΐχαν ὅλα λάβει ὡς θέμα την άπιστίαν της ὑπόδρου γυναικὸς—εφερε μιαν δυσφορίαν εις τὸ ακροατήριον, τὸ ὅποιον εσπευσεν εις την Νέαν Σκηνην με την πεποίθησιν ότι θα διέλθῃ μιαν εύχάριστον εσπέραν άφοῦ επρόκειτο ν' άκούσῃ ἔργα βραβευθέντα. Δυστυχῶς άπειδείχθη δια μιαν άκόμη φοράν ότι ή έντύπωσις της; άναγνώστως άπέχει πάντοτε πολὺ από την έντύπωσιν της; από σκηνης διδασκαλίας. 'Υπό ἔποψιν συρροῆς κόσμου και συνελπῶς εισπράξεων ή εσπερίς των θεατρικῶν συγγραφέων επέλιχε πληρέστατα.

ΘΕΑΤΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

—'Ο θίασος της; κ. Κυβέλης; φεύγει κατά τὰς αρχὰς του τρίτου δεκαημέρου του θβρίου δια Κέρκυραν ὅπως δώσῃ εικοσι παραστάσεις; εις τὸ Δημοικὸν θεάτρον κατόπιν προσκλήσεως της; εκεί επιτροπῆς του αὐτοῦ θεάτρον. Μετά ταῦτα θα διευθυνθῆ εις Πάτρας, Βόλον, κατά 'Ιανουάριον εις Σμύρνην και την τεσσαρακοστήν εις Κωνσταντινούπολιν —'Η δεσποινίς Μαρίκα Κοκοπούλῃ τὸ δεκαήμερον του θβρίου άναχωρεῖ δια Βραΐλαν, Κωνσταντίαν, Γαλάξιον και Βουκουρέσι. Μετά τὰς πόλεις αὐτὰς ἴσως διευθυνθῆ εις

Βελιγράδιον δι' ὀλίγας παραστάσεις; και κατόπιν εις Θεσσαλονικην.

—'Ο κ. Πλέσσας περι τὸ τέλη θβρίου άναχωρεῖ δια τὸ Κάϊρον ὅπως δώσῃ παραστάσεις καθ' ὅλην τὸν χειμῶνα εις τὸ θεάτρον της; 'Ρωβεκίας.

—Δια την Μιτυλήνην κατηρόσθη 'Ελληνικὴ ὁρερέττα παρα της δεσποινίδος Κολλυβά και της κ. Κυκαρίσση.

—'Ο Παπαϊωάννου, με την 'Εγγελ πάντοτε αρχίζει την 18ην θβρίου εις τὰς Πάτρας, εις τὸ 'Αμερικανικὸν θεάτρον. Κατόπιν θα φύγῃ δια την Βραΐλαν, Βουκουρέσι και 'Οδησσόν.

—'Η κ. Νίκα μετὰ των κ. κ. Φύρστ και Λεπενιώτου φεύγουν δια Κωνιτολιν περι τὰ τέλη τρέχοντος. Εἰ παΐξουν εις τὸ θεάτρον Βαριετῆ επί του σταυροδρομίου.

—Διὰ τὰς νέας χώρας θα καταρτισθοῦν διάφοροι θίασοι οί ὅποιοι θα ένθουσιάσουν τούς ελευθερωθέντας αδελφούς ιδιῶς με 'Ελληνοβουλγαρικὰ έργα.

Η ΜΟΔΑ

ΜΠΛΟΥΖΕΣ

Οί μεγάλοι ραπτικοί οίκοι στο Παρίσι ήρχισαν ήδη να επιδεικνύουν εις την πελατείαν των την χειμερινήν συλλογήν. 'Αλλά τελεία εξακριβωσις της μόδας και ή τελευταία λέξις αὐτῆς θα άκουσθῆ σὲ δεκαπεντε ήμέρες άκόμη.

Πρός τὸ παρὸν καταρτίζονται τουαλέτται και μπλουζαί της πρώτης ανάγκης. 'Ητοι ταΐγερ από μεταξωτὰ ή σέρς λεπτά, έντελῶς δὲ στρίκτι. Μπλουζές δὲ, κάτι άπαραίτητο πλέον εις την βεστιέρα των κυριῶν—ήά φορεθῶν τὰ κατωτέρω εΐδη, άι λεντζερὶ θα εχουν συνέχειαν εις την χρήση τους ὅπως πάντοτε, μάλλον δὲ εις τὸ εἶδος σεμιζιέ, με μακρὰ μανίκια, και κατάργησιν των μεγάλων ζαμπῶν, διότι χαλῶν την γραμμὴ της; σιλουέττας ή ὅποια πρέπει να εΐνε εἰς τα εμπρός.

* * *
'Εντελῶς χαριτωμένας μπλουζας θεωροῦν τελευταία

ως κι Παρισινά για καθημερινή χρησιμοποίησι από μαλακά μεταξωτά. π. χ. από πουζέ, κρέπ-ντέ-σιν, κρε πόν μεταξωτά και φανέλες ακόμη μεταξωτές για τής ψυχρές ημέρες, μάλλον δε σε λευκό χρώμα, γιατί συνδυάζεται καλύτερα με το σκούρο ταϊγέρ με γιανκά από το ίδιο ύφασμα σε σχήμα δε ντυτικό, —κι Ροβεσπιέροι έπεσαν — το όποιον καταλήγει σε μια στενή γραβάτα από το ίδιο ύφασμα ή μικρό τσφτά. Επίσης συνειθίζονται μπλούζες από σκτέν μικρό, φαρδύτατες, που κάμνον εντύπωσι ότι κρατούνται μόνον από τους ώμους, με πολύ μακρὰ μανίκια και μάλλον φαρδιά, τὰ όποια στενεύουν κάτω, με ένα γιανκά μανίκιο, και μανικέτια από μικρό τουλι.

* *

Είς τής μπλούζες είδος σεμιζιέ βάζουν τελευταίως άρχειές πιέτες εμπρός, και κουμπόνοιν εμπρός με πυκνά κουμπιά στρογγυλά, στὰ δε μανικέτια βάζουν μάλλον άνδρικό είδος κουμπιών με άλυσσιδίτσα.

* *

Γὰ ταϊγέρ τής τουαλέτας φορούν από τουλι, τὰ ό- πια γαρνίζονται ως έπί το πλείστον από μικρά βελάν έπίσης τουλίνα ή μπουγιουνέδες και γύρω από τον λακμό ένα γιανκά μικρό, από τουλι μισταρισμένον, τε- λευταία δε όρα είνε να φορούν με αυτές τής μπλούζες ένα μαύρο βελούδο γύρω το όποιον περνά κατό- πιν εμπρός και καταλήγει σε ένα φιάγγο σχήματος πε- ταλούδας όλιγον πλέον επάνω από την μέση.

* *

Για μπλούζες έπίσημες διαδέχονται τής ζωγραφι- σμένες μουσελλίνες διά τον χειμώνα από βελούδον πολ- ύ μαλακό, έπί το όποιο είνε ζωγραφισμένα μεγάλα άνθη σε άποχρώσεις χρυσίζουσας.

Αυτό το είδος είναι και ιδιαίτέρως καλαισθητον και θα εφαρμοσθή από τας κυρίας που δεν τους άρέσει να ενδύονται συνειθισμένα.

ΤΑ ΚΑΠΕΛΛΑ

Είναι πλέον τελείως εξηχρισωμένον. Η μόδα απέ- κλινεν όριστικώς όπερ των μικρών καπέλλων, των ό- ποίων ή κατακόλιωσις άνήλθεν εις 90 ος. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των έπικρατηράντων μικρών είνε πρω- τίστως οι μαλακοί τεπέδες πρακτικώτατοι διά το ζή- τιμα του κτεινίσματος διότι στέκονται χωρίς δυσκολίαν.

Τα σχήματα είνε άπλα ίδιως δε σικωμένα άριστερα ή δεξιά και πεσμένα πολύ άντιθέτως. Χρώματα έπι- κρατούν δύο μέχρι τής στιγμής. Το χρώμα του τύλλιου και το χρώμα του κερασιού. Εξ αυτών παλιν πρωτεύει το πρώτον.

Πολλά καπέλλα έφάνησαν με τεπέδες μαλακούς, σκεπασμένα με τουλι σανιγύ και γαρνιρισμένα με φαντεζι παραδείσια.

Τες τελειότερες φάρμες των νέων καπέλλων συν- αντιβ καιές εις το κατάστημα των αδελφών Κούστα- θιάδου, όδός Ευαγγελιστρίας 15—22 Α.

ΤΟ ΦΛΕΡΤ

«Είνε άναμφισβήτητον ότι ό κοινωνικός κόσμος δεν εφύσκειται παντάπασι σύμφωνος όσον άφορά την ση- μασιαν και την ήθικώτητα του φλέρτ. Οι μόν υποστη- ρίζοντες αυτό το εύρίσκουσι θελκτικόν, οι άλλοι τὰ ύψ- ματα ίδιως του φλέρτ, δέν εύρίσκουσι λόγους διά να το άποκηρύξωσιν. Ο Γάλλος λογογράφος και κοινω-

νιολόγος κ. Βίκτωρ Δεβλιέδ άπιεροι διά το φλέρτ πο- λυσέλιδον μελέτην εις την Παρισινήν Έπιθεώρησιν, βεβαιών, ότι δέν έπιθυμεί να προσηλυτίση ούδένα προς τας ιδέας του. Προσπληθεί μόνον, όσον δυσχερές και άν είνε ή προσπάθεια να άποδείξη τας φάσεις και τούς βαθμούς του φλέρτ διαφόρους κατά καιρόν και κατά λαούς. Υπάρχει προτίμησις διὰ το γαλλικόν φλέρτ, εις το όποιον ή χάρις των έξυπκωσμένων και ή κοι- φύτης τής συνδιαλέξεως παίζουσι το κυριώτερον μέρος. (Ο Βίκτωρ Δεβλιέδ σημεισι τέσσαρας διαβαθμίσεις του Γαλλικούφλέρτ) Προσήλωσις άνευ προθέσεως. Μία γυνή δεικνύει ευχαρίστησιν να όμιλή μετ' ενός κυρίου και αυτό είνε το σημειον τής άφειτηρίας. «Η γυνή λέγει και» ε- αυτή: «χαριτωμένη συνομιλία». Ο κύριος λέγει και» ε- αυτόν: «είνε θελκτική και άντιλαμβάνεται τελείως».

2) Προσήλωσις μετά τινος προθέσεως. Αρχίζει να άρέσγη, ό εις τον άλλον και μόλις το όμολογούσι προς άλλήλους, ή κυρία καταλήγει εις την σκέψιν: «είνε θελ- κτικός». Ηρχισα να αίσθάνωμαι ότι διατρέχω κίνδυνον πλησίον του». Ο κύριος επαναλαμβάνει εις εαυτόν: «είνε θελκτικώτατη. Η μετβαίνω να την συναντήσιν συγχά και ως γίνη, ότι γίνη».

3) Προσήλωσις με πρόθεσιν καθωρισμένην. Το φλέρτ εντεινεται και ό κύριος ριφονιδυνεύει συγκεκριημέ- νος έξεμολόγησιν έρωτικήν. Έκείνη άκούει χωρίς να φάνεται, ότι έννοει. Πολλοί μήγες πιθανόν να διαρ- ρεύσωσιν ούτω.

4ον) Φλέρτ απολήγον εις έρωτα μη άρκούμενον εις άπλοϋς λόγους και έπιστολάς. Ο κύριος καθίσταται όλον άνπειτητικώτερος, ζητεί δε και γάμον, άν περι ήθικωτέρων προδλέψεων πρόκειται. Ένίοτε τερματιζέ- ται δι' υποχωρήσεως. Αλλά πάντοτε ή ρήξις επέρχε- ται μετ' όργής και μετὰ περιφρονήσεως.

Μετὰ ταύτα εις την μελέτην αυτού ο Γάλλος λόγιος και κοινωνιολόγος παραθέτει όσας περισυνέλεξε κρίσεις και γνώμας διά τους φλερτάροντας και τας φλερταρι- ζούσας. Ο Πόλ Έρβιέ γράφει: «Μεταξύ τής γυναικός και εκείνου, όστις έρωτικώς διώκει ατήν, υπάρχει κα- τάστασις ψυχής άορίστως θέλγουσα και επικυδύνουσι οδηγούσα από τής άρετής εις το παράπτωμα μετὰ σταθμών διαμέσων κατ' άρέσκειαν των φλερταριζόντων.

Ο Γάλλος θεατρικός συγγραφέυς Μαυρίκιος Δωνέ, θεωρεί το φλέρτ ως μάθημα ξιφασκίας, εις το όποιον ή γυνή μεταβαίνει με έίψη μονομαχίας.

Άλλος συγγραφέυς λέγει, ότι μερικά φλέρτ, αναγό- μενα εις την ανταλλαγήν αναισχυντιών, αποτελούσι ταπεινώσιν μεζύονα και τής παραδόσεως εις τον άνδρα.

Έν τή μεταξύ ο Βίκτωρ Δεβλιέδ θέτει και ιδικά του άποφθέγματα. Λέγει: δε μεταξύ των άλλων και τὰ εξής: «Είς το φλέρτ, όπως και εις τον έρωτα ή γυνή δεν ά- νέγεται την ζήλοτυπίαν ενός άνδρός, ειμή άν τον ά- γαπή τόσο, ώστε και αυτή να ζήλοτυπή».

Ίδου και έτερον:

«Γυνή φλερτάρουσα είνε άνθος από το όποιον εκ- αστος διαβάτης δρέπει εν πέταλον και ή όποία δέν ά- φήγει διά τον σύζυγον ή διά τον έραστήν ειμή γυμνόν τον μίσχον. Υπάρχουν ακόμη, κατά τον Γάλλον κοι- νωνιολόγον, γυναικες, οι όποια φλερτάρουν εξ άπλής υπερφύλας, μόνον και μόνον διά να συγκεντρούν εις ε- αυτὰς την προσοχήν και γυναικες, οι όποια φλερτά- ρουν διά να εξεγεύωσιν την προσοχήν εκείνου, τον ό- ποιον άγαπούν. Υπάρχουν τόσα είδη φλέρτ, όσαι και γυναικες φλερτάρουσι. Κατά τον κ. Δεβλιέδ, δέν ύ- πάρχει γυνή άγαπώσα τόσο, ώστε να μη φλερτάρι.

Βίκτωρ Δεβλιέδ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Η πανηγυρική επάνοδος κατά τας αρχάς Αυγού- στου του Βασιλέως εις την πρωτεύουσαν έσημείωσε σταθμόν εις την νεωτέραν ιστορίαν του Έλληνισμού. Πολλάκις ο Έλληνικός Λαός εκλήθη να πανηγυρίση διάφορα γεγονότα, αλλά ούδεν εξ αυτών ειχε την ση- μασίαν την όποίαν εξεπροσώπει ή δεξιμωσις του Βασι- λέως επανερχομένου ελευθερωτού, νικητού και τροπαι- οφόρου από τὰ πεδία των μαχών. Έκτοτε εξετυλίχθη- σαν κατά τους μήνας Αυγούστου και Σεπτεμβρίου γε- γονότα τὰ όποια άπεμάκρυναν από την πατρίδα ήμών την όνειροπολουμένην ησυχίαν. Η κακόπιστος Τουρ- κία ένθαρρυνθεσα από τας άνελπίστους έπιτυχίας της κατά τής Βουλγαρίας φαντάζεται ότι δύναται να κρα- τήση την αυτήν στάσιν και άπέναντι τής Ελλάδος. Ο πολϋς στρατηγός Σαβώφ έπί κεφαλής ομάδος Βουλγά- ρων πληρεξουσίων υπεχώρησεν εις τας Τουρκικὰς ά- ζιώσεις καθ' έλην την γραμμήν και υπεγράφη ή ή Τουρκοβουλγαρική Συνθήκη άποστερηθείσης τής Βουλγαρίας σχεδον όλων των καρπών τους όποιους αί νίκαι των συμμάχων τή βοήθεια του Έλληνικού στό- λουτή προσεπόρισαν. Η κατά τής Βουλγαρίας κακο- πιστίας τιμωρία επήλθε ριχδαία. Η Ελλάς, ή Ρου- μανία, ή Σερβία και Τουρκία τής άπέσπασαν όχι μόνον δσα ή άπληστία της εξήτει, αλλά και εκείνα τὰ όποια ευχαρίστως θα τή παρείχον υπό συνήθεις περιστάσεις. Έκτοτε ή Βουλγαρία ως δαρμένος κύων περιεμάζευσε την ούραν της και περίφοβος άνεύρισε προς τους μαστι- γοφόρους περιούκους Λαούς, αλλά δέν παύει να τρέφη εις τὰ βάθη τής ψυχής της πόθους χιμαίρικους διά μέλλουσαν ίκανοποίησιν. Η Άλβανία με τον άκ- νόνηστον οργανισμόν της προς στιγμην έγαλδάνισε το νεκρωθέν σώμα τής Βουλγαρίας και με τας κατά τής Σερβίας επιθέσεις της ενέπνευσε και εις την πο- νηράν Τουρκίαν έλπίδας, οι όποια μόνον εις θάρος του Έλληνισμού δέν ήτο δυνατόν να πραγματοποιηθώσιν. Έν τή μεταξύ οι Σέρβοι φύχραμοι και μεθοδικοι κα- τέπιξαν κάθε Άλβανικήν ανταρσίαν και έτιμώρησαν κάθε Άλβανικήν αυθάδειαν.

Η Ελλάς παρακολουθούσα αγρύπνως τὰ περι έ- αυτήν τελούμενα έλαβεν όλα της τὰ μέτρα διά να δώ- ση το τελευταίον κτύπημα εις τους όνειροπόλους έχ- θρούς της. Ο Άμπρο βέτης, άντιπρόσωπος τής Πύλης περιφέρει τας ήμέρας αυτές την γενεσιφόρον μορφήν του και το ρεδιγχοτοφορών παράστημά του εις τας ά- θηναϊκάς λεωφόρους αναμένων την απάντησιν τής ελ- ληνικής Κυβερνήσεως έπί των προτάσεων τής Πύλης των περιεχομένων εις το ύπ' αυτού κομισθέν άντισχέ- διον. Όλας όμως τας διακυμάνσεις τής πολιτικής κα- ταστάσεως ήλθε να ώθήση εις ένα έρδμον εϋθύν και άπερίστροφον ή Βασιλική έπιβολή του μεγάλου στρα- τηγού μας. Από τας Άγγλικὰς άκτάς, όπου εφησυχά- ζων από τους θριάμβους διήρξατο εν μέσω τής οικο- γενείας του βιον άπλου άστοϋ, ταχύς επανήλθεν εις την Ελλάδα ο Κωνσταντίνος. Καί σήμερον διατρέχων τὰ Έλληνικά στρατόπεδα εμπνέων την θείαν πίστιν εις τους ήρωϊκούς στρατιώτας μας οι όποιοι ένα νεύμα Του περιμένου διὰ να στήσουν την Σημασιαν εις τὰ μεγαλοπρεπή άετώματα τής Αγίας Σοφίας.

Όπως ο Ηράκλειος, κατά του Πέρσου Κοσρόου με περὰ αυτού και ταχύς, εξώρμησεν εις την καρδίαν τής Περσίας οϋτω και ο Κωνσταντίνος με τους άελλό- ποδας Έλληνας στρατιώτας υπερίφανος και όρμητι- κός θα εξώρμησεν προς το κέντρον όχι μόνον τής Εύρω-

πακίης αλλά και τής Άσιατικής Τουρκίας: δια να ύ- ψώση παντού τον Σταυρόν άν οι περιστάσεις άφινον ε- λευθερίαν ενεργείας εις τας κινήσεις του. Όλος ο στρα- τός λυσσά δια να δώση το έσχαστον κτύπημα εις τους θαρδάρους και άνέροους δυναστας άόπλων Έλληνηκών πληθυσμών και μία λέξις του Στρατηλάτου, ένα Έμ- προς θα εδημιούργει: μίαν εικόνα ζωής και θάρρους την όποίαν ούδεις αϊών δύναται να παρουσιάση και ού- δεμία εποχή να τολημήση να φαντασθή.

Δ. Α. Ζ.

Ο ΚΟΣΜΟΣ

Εις τας 5 Αυγούστου αι Άθήναι υπεδέχθησαν έ- πιστοφραντα από τὰ νικηφόρα στρατόπεδα των Στρατηλάτην Βασιλεία των. Από όλα τὰ σημεία του άπεριγράπτου έν- θουσιασμού με τον ό- ποιον υπεδέχθησαν αυτόν το θραιότερον

ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΧΗΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

και συγκινητικώτερον ήτο ή υποδοχή των τραυματιών. Εις την όδον Κοραή ειχε στηθή ή εξέδρα των. Εκεί έτοποθετήθησαν όσοι ήδύναντο να εξέλθουν των Χει- ρουργείων και Νοσοκομείων. Περίπου χίλιοι εξ αυτών κατέλαβον την εξέδραν. Πολλοί έπασχον δεινώς, άλλ' ήτο αδύνατον να ύπακούσουν εις τής φρονήσεως την φωνήν, αφού έπρόκειτο να άνετίσουν τον ένδοξον Στρατηλάτην των. Ο ένθουσιασμός ο ό τοιος έξεροράγη όταν ο Βασιλεύς έχων άριστερά την Βασιλίσσαν έφθα- σε προ τής εξέδρας των τραυματιών δεν είνε δυνατόν να περιγραφή. Οι χίλιοι εκείνοι άνδρες έπί του προσώπου των όποιων ήσαν καταφανεις αι κακονυχία των πολέ- μων, και των σωματικών βασάνων, διά μίαν στιγμην έλησμώνησαν τὰ πάντα, άνεύζοντες Έκείνον ο όποιος τους ειχεν οδηγήση εις την ένδοξον Νίκην. Αλλά και ο Βασιλεύς όχρως, συγκινημένος, σχεδόν δακρυών, ήγήροθη αυτομάτως από το κάθισμά του, και χαιρετίζων με καταφανή συγκίνησιν με κίνημα στοργής και αγάπης τους τραυματίας του, έφαινότο ότι μαζί ή των μοιράζε- ται την όραν αυτήν τής άιαράντου δάφνης τὰ φύλλα...

Ένα νερό κρητικό μυκλό άνήκον εις άντιπρόσω- πον του όραίου φύλου σκορπίζει άφθόνως τους πνευ- ματικούς χυμούς του εις τὰ διάφορα Έλληνικά δημο- σιογραφικά έργανα τής Αμερι- κής. Εκεί όπου άνθει ή έλλη- νική δραστηριότης και όπου έ-

φθασεν εις ύψος ζηλευτόν ή έλληνική πρωτοβουλία του άνδρός δεν ήτο δυνατόν να ύστερήση ή δράσις τής Έλληνίδος. Καί από τον πανελληνιον συναγεμρόν εις τας άχανεις άμερικανικὰς εκτάσεις ή ήρωϊκή Κρήτη εδώρησε την πνευματικήν γυναικα, ή όποία με το ί- σχυρόν πνεύμα της και με την ευρείαν μόρφωσιν της άποτελεί ισχυράν φυσιογνωμίαν εις τον κύκλον των εν Αμερικη γραφόντων Έλλήνων.

Η κ. Μαίρη Τακιδέλη ή γνωστή υπό το ψευδώνυ- μον Κρησσα, ή υπέρροχος Έλληνίς, τιμὰ διά τής συ- νεργασίας της και τας σελίδας τής Έλληνικής Έπι- θεωρήσεως και ύπόσχεται να κρατή τας Έλληνί- δας ενήμερους τής γυναικείας δράσεως των Αμερικα- νίων. Η ένήμερότης αυτή δέν υπάρχει άμφιβολία ότι θα ώφελήση την Έλληνίδα εις τας νέας σκέψεις της και την νέαν κατεύθυνσιν τής ζωής.

Ο ύπόστροφος πυρετός ή κίλλιον ο ύπόστροφος τύφος είναι δεινή λοιμώδης νόσος. Κατά την επιστήμην

παράγεται εκ της σπειροχαίτης του Όμπερμείερ τήν οποίαν μεταδίδουν οι φθείρες. Είς τόν άγριον πόλεμον έναντίον των Τούρκων και μετά ταύτα των Βουλγάρων άνεφάνη κατά πρώτον ή νόσος αύτη εν Ελλάδι. ούσα πρό αύτων άγνωστος.

Είς τήν Ήπειρον και τήν Μακεδονίαν ελόκληρα νοσοκομεία ήσαν πλήρη στρατιωτών υποστρωμάτων. Η εκ της νόσου ταύτης θνησιμότης ήνε μικρά, εν τούτοις ήνωσ ή εκ ταύτης καταλιπομένη εις τόν άσθενή εξάντλησις και άτονία άπεδείχθη μεγάλη και μακροχρόνιος.

Η ύποστροφή της νόσου γίνεται τρίς κατ' άλλήστον όριον και καθ' όρισμένα κατά τό μάλλον και ήττον χρονικά διαστήματα αν μη άλλα τή εισβολή της νόσου γίνη ένεσις του 606, εξάντλει τάς δυνάμεις του άσθενούς και τόν καθιστά άνίκανον πρός πάσαν εργασία εν ή χρόνον μακρόν και μετά τήν άναρρώσιν αύτου εκ των μακρόν παρεξυμωών της νόσου.

Αιά τούτο οι καταγινόμενοι εις αύτην Ιατροί, οι παρακολουθήσαντες άπ' άρχής μετ' έπισταμένης μελέτης τάς διαφόρους περιστασιακάς ταύτης της νόσου, θεωρούν άπρακτικόν κατά τήν έπικειμένην άποστράτευσιν μέτρον να ταθή εις ένεργειαν ή άπολύμανσις των φθειροφόρων ένδυμάτων των έπιστράτων και λοιπών αύτων πραγμάτων κατά τήν εξ Ήπείρου και Μακεδονίας άναχώρησίν των.

Και μόνον διά της άπολύμανσεως εις κλιθάνους ένδυμάτων και πάντων εν γένει των άποσκευών των έπιστράτων θά άπαλλαγώσ πάσαι αι πόλεις και πάσα κατοικία της νέας ταύτης λοιμικής νόσου. Τό μέτρον δέ τούτο επιβάλλεται και εν Κρήτη τσοσούτον μάλλον καθόσον άλλως ήπου και αν εισβάλη ή νόσος αύτη γίνεται επιδημική.

Οι δέ στρατιώται οι επί δεκάμηνον μεθήσαντες και ταλαιπωρηθέντες έχουν τώρα ανάγκην πλήρους ύγείας όπως επανέλθωσι τάς εργασίας των.

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ Ν. ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατά τα αθηνικώτερα στατιστικά πορίσματα των μεριωτέρων έπολογισμών, οι πληθυσμοί των νέων ελληνικών χωρών έχουν εν ώς εξής κατά τάς μεγάλας γεωγραφικάς διαφορέσι αυτών. Τό μέχρις Όλύμπου, συμπεριλαμβανομένου έπολιτοπον της Θεσσαλίας κάτοικοι 200,000. Βιλαετίον Θεσσαλονίκης συμπεριλαμβανομένου και τμήματος του βιλαετίου Μοναστηρίου 1,500,000. Ήπειρος 550,000. Νήσοι του Αιγαίου μετά δωδεκανήσων 700,000. Κρήτη 350,000. Σύνολον πληθυσμού των νέων έλλ. χωρών 3,300,000. Πληθυσμός παλαιάς Ελλάδος 2,800,000. Σύνολον πληθυσμού της νέας Ελλάδος 6,100,000. Τό σύνολον των δημοσίων εισπράξεων της χρήσεως 1911—1912 των εξ νομών της Ενωπαϊκής Τουρκίας ήτοι Αδριανουπόλεως, Θεσσαλονίκης, Κοσσυφοπεδίου, Μοναστηρίου, Ιωαννίνων και Σκόδρας κατά τούς έπισήμους τουρκικούς αριθμούς, άνήλθεν εις λίρας Τουρκικάς 5,563 000, εκ των οποίων εις τούς προσαρτηθέντας εις τήν Ελλάδα νομούς αναλογούσιν: Είς τόν νομόν Θεσσαλονίκης λίραι 680,000. Είς τόν νομόν Ιωαννίνων λ. 680,000. Ητοι εν όλω λ. 680 3,571,000 και φρ. χρ. περίπου 80,000,000. Αι λοιπαι προσαρτηθείσαι χωραι, ήτιον παραγωγικά των άνωτέρω δύο πλουσίων νομών άπέφερον εις τό Τουρκικόν δημόσιον ταμείον αναλογίαν ώς έγγιστα λίρων 680,000. 2,740,000, ήτοι περίπου φρ. χρ. 70,000,000.

Επομένως τά δημόσια εισοδήματα του μέχρις Ό-

λύμπου συμπεριλαμβανομένου έπολιτοπον της Θεσσαλίας, του βιλαετίου Θεσσαλονίκης, συμπεριλαμβανομένου εις τούτο και του τμήματος του βιλαετίου Μοναστηρίου, της Ήπείρου και των νήσων του Αιγαίου, άνήρχοντο διά τό τουρκικόν δημόσιον ταμείον κατά τήν χρήση 1911—1912 εν όλω εις τό ποσόν των 150,000,000 φρ. χρ. ετησίως.

Λαμβανομένου όμως υπ' όψιν ότι εν συγκρίσει πρός τήν ελληνικήν, ή τουρκική φορολογία ή άποδίδουσα τό άνωτέρω ποσόν ήνε έλαφροτέρα, έπεται ότι σην τή προσαρτησει των νέων χωρών, άφομοιουμένης της εν αύταις φορολογίας, τό ποσόν τούτο εις τόν προσηγή ελληνικόν προϋπολογισμόν θ' άνέλθη περίπου εις 200 έως 250 εκατομ. φρ. ετησίως.

Ητοι ο προϋπολογισμός της παλαιάς και νέας Ελλάδος, εν παραμείνη τό ύπάρχον φορολογικόν σύστημα, θά σημειώση έσοδα του δημόσιου μεταξύ 350 μέχρι 400 εκατομμυρίων φρ. ετησίως.

Ενδιαφέρει βεβαίως ή επίσημος κατάστασις των Βουλγαρικών λαφύρων, άτινα περιήλθον εις χείρας του Έλληνικού στρατού και καταγεγραψαν εις τάς καταστάσεις του Έπιτελείου και της Γεν. Έπιμελητείας. Τα κυριευθέντα λάφυρα κατανέμονται ώς εξής αναλόγως των μερών, εις τά όποια ευρέθησαν.

Είς Δεμίρ Ισάρ 800,000 δκ. βούζα, 325,000 δκ. όρνυα, 325,000 άλευρα, 105,000 άλας, 154,000 λίτυρα, 20,500 κριθή, 15,000 σίτος, 9,500 άραβόσιτος, 2,800 φασόλια, 1,050 πιπέρι, 50 σάκκοι πέταλα χαλύβδινα, 15,000 σάκκοι κενοί, 70 κλιμάμαζαι, 1,250 κιβώτια ζάχαρις, 250 κιβώτια τσάι, 80 κιβώτια τυρί Ολλανδίας, 12,500 ζεύγη ύποδημάτων, 15,000 δκ. βούτυρον, 240 μεγάλα σκηναι νοσοκομείων.

Είς Δοϊράνην. 150,000 δκ. άλευρά, 13,000 δκ. τυρί, 300,000 δκ. όρνυα, 30,000 δκ. φασόλια, 410,000 δκ. γαλέττα, 360,000 ζάχαρις, 85,000 καφέ, 60 μερίδες κονσόρβαις, 50 σάκκοι λαρδί, 25 κιβώτια μεγάλα τσάι, 300,000 δκ. σίτος, 360,000 σανός, 120,000 άλας, 65,000 βούτυρον, 8,000 μπισκότα.

Είς Σέρρας 4,500,000 φρ. διάφοροι τροφαί, 320,000 φρ. κεντρική Βουλγαρική φαρμακαποθήκη, 8 εκατομμύρια φράγκα πολεμοφόδια και έξαρτήσεις ιματισμού.

Είς Σαριγκιόλ 800,000 φρ. τροφαί, 1,200,000 πολεμοφόδια, 80,000 ιματισμός, 35,000 έξαρτήσεις.

Είς Σιρώμνιτισαν 1,150,000 τροφαί, 250,000 πολεμοφόδια, 10,000 έξαρτήσεις, 65,000 εις χρήση (άργυρα νομίσματα, νικελ).

Είς Πετριτίσιον 180,000 φρ. διάφοροι τροφαί, 95,000 φρ. πολεμοφόδια, 15,000 χρήμα νικελ.

Είς Καβάλλαν 80,000 φρ. τραπεζογραμμάτια, 5,000 φρ. νικελ, 100 χιλ. τροφαί, 3,500 Μάουζερ κανουρηή.

Είς Δράμαν, Ξάνθην και Δεμίρ Καπού 9,500,000 φρ. τροφαί, χρήση και πολεμοφόδια.

108 τηλεβόλα νέου συστήματος Μαξιμ, 53 τηλεβόλα παλαιού συστήματος Κρούπ, 12 τηλεβόλα τελειοτάτου συστήματος Μπέτλεμ εξ Αμερικής.

45,000 όπλα Μάουζερ, 4,900 όπλα Μαρτίν, 18,000 όπλα Μάνλιχερ, με θήκην όπλα Βουλγαρικού στρατού, 3,000 όπλα Μαρτίν, (Τουρκικά λάφυρα) 10,050 όπλα Μάνλιχερ άνευ θήκης, όπλα Βουλγαρικού στρατού.

Εν όλω όπλα 88,950.

3,000 ίπποι επιτάξεως, 2,000 ίππου, 800 ίπποι πυροβολικού, 85,000 τραγοί και άρνιά, 4,000 βόες, 800 βοιβάλια Βουλγαρικής έφοδιοπομπής.

Είς άπέραντον ωκεανόν αταπάτης περιπίπτουν οι

Διπλωματικοί άνδρες της Εύρώπης με τό να πιστεύουν εις τά σοβαρά ότι ή Κοριτσά ή ΚΑΛΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ θε άλλω τμήμα της Ήπείρου θά ύΠΗΣ ΚΟΡΙΤΣΑΣ παχθή βιαίως υπό ζένον κράτος εις τα παλαιά είναι τοσο ετε νεοσύστατον. Όσο και αν θέλουν να πείσουν τον εαυτον των, ετι επί τέλους ύπαρχει τρόπος να έπιτευχθη τό κατασκευασθέν, άντιστάσεως μη ούσης, σχέδιον διά τούτου ή έκείνου του μέσου, είναι υπερβέβαιον, ετι θά δρέψουν άντι εύθάλων κερπών άκάνθας και τριβόλους. Έάν ε τηλεγράφος δέν έπαυσε λειτουργών ει' ώρισμένον τμήμα της Εύρώπης, θά ειδον αναμφισβητήτως οι δημιουργοί του κράτους της καπότας, ετι εξήκοντα γυναίκες της Κοριτσας παραμερίσασαι τά οικιακά των καθήκοντα, έσχημάτισαν στρατιωτικόν σώμα τό όποιον γυμνάζεται εις τά όπλα να βοηθήσεν εν προβλεπόμενθ διά τό μέλλον άγωνι τούς αδελφούς και συζύγους κατά παντός, εστις θά έτόλμα να πατήσχη τό Έλληνικόν έδαφος της Κοριτσας και μίανη τούς τάφους των ιδιων των. Είς τήν Έλληνικήν ιστορίαν μόνον ήμπορει να άπαντήσχη κανεις σελίδας τοιαύτας πατριωτισμού και άφοσιώσεως των Έλληνίδων γυναικων αι όποιαι εις παρομοία περιστασεις έδειξαν ετι ρέει μέσα των αίμα, άνευ του όποιου δέν θά ύπήρχε σήμερον τό ίδιον μας έθνος.

Η διεθνής έπιτροπή, ή όποια τινάιναι να εύρίσκηται τώρα εις Κοριτσάν, όφείλει να έρωτήσχη τάς γυναίκας διά ποίαν αίτιαν γυμνάζονται στρατιωτικώς. Και τήν άπάντησιν τό συντομώτερον εις τάς Κυβερνήσεις των δια τούς λόγους τούς όποιους καλώς άντελήφθη και ο ανιόρ Λάμπια και ο κόμης Μπιλίνσκυ.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ο Ίψεν μετέβη εις Χριστιανίαν, να σπουδάση τή 1850. Ητο ήλικίας 22 ετών και μετέβη εκει εκ του Νορβηγικού χωρίου Γκρίμσταθ, έπου ήτο υπάλληλος παρά τιν φαρμακοποιώ. Αν και σχεδόν άγράμματος άκόμη, ειχεν ήδη γράψη δύο ποιητικά έργα, ών τό εν έπεγράφετο «Κατιλίνας».

Δέν εγνώριζε λατινικά, ειμή λέξεις τινας, ες έμαθε παρά τή φαρμακοποιώ. Πτωχότατος, έσκέπτετο πώς να τύχη άπολυτηρίου γυμνασίου, να ακολουθώσ εισέλθη εις τό Πανεπιστήμιον. Κατά τάς άπολυτηρίους έξετάσεις έτυχε καλού βαθμού εις τά γερμανικά, άλλ' οι άλλοι βαθμοί δέν ήσαν καλοί.

Έλαθεν εν «μετρίως» εις τά λατινικά και «μηδέν» εις τά ελληνικά και μαθηματικά. Ούτως άπερρίφθη και δέν εισήλθεν εις τό Πανεπιστήμιον. Ο Ίψεν, ο όποιος μετά σπουδών τεσσάρων μηνών ήθέλησεν να λάβη άπολυτήριον γυμνασίου, δέν ειχεν τήν ύπομονήν να μείνη εν άκόμη έτος εν τώ γυμνασίω και έσπευσεν, άνευ άπολυτηρίου γυμνασιακού και άνευ διπλώματος πανεπιστημιακού, να επιδοθή μόνος εις τήν φιλολογίαν, ης μετά μακρόν εγένετο θαυμάσιος γνώστης και σκαπανεύς.

Είς τήν ηλικία 22 ετών και μετέβη εκει εκ του Νορβηγικού χωρίου Γκρίμσταθ, έπου ήτο υπάλληλος παρά τιν φαρμακοποιώ. Αν και σχεδόν άγράμματος άκόμη, ειχεν ήδη γράψη δύο ποιητικά έργα, ών τό εν έπεγράφετο «Κατιλίνας».

Δέν εγνώριζε λατινικά, ειμή λέξεις τινας, ες έμαθε παρά τή φαρμακοποιώ. Πτωχότατος, έσκέπτετο πώς να τύχη άπολυτηρίου γυμνασίου, να ακολουθώσ εισέλθη εις τό Πανεπιστήμιον. Κατά τάς άπολυτηρίους έξετάσεις έτυχε καλού βαθμού εις τά γερμανικά, άλλ' οι άλλοι βαθμοί δέν ήσαν καλοί.

Έλαθεν εν «μετρίως» εις τά λατινικά και «μηδέν» εις τά ελληνικά και μαθηματικά. Ούτως άπερρίφθη και δέν εισήλθεν εις τό Πανεπιστήμιον. Ο Ίψεν, ο όποιος μετά σπουδών τεσσάρων μηνών ήθέλησεν να λάβη άπολυτήριον γυμνασίου, δέν ειχεν τήν ύπομονήν να μείνη εν άκόμη έτος εν τώ γυμνασίω και έσπευσεν, άνευ άπολυτηρίου γυμνασιακού και άνευ διπλώματος πανεπιστημιακού, να επιδοθή μόνος εις τήν φιλολογίαν, ης μετά μακρόν εγένετο θαυμάσιος γνώστης και σκαπανεύς.

Είς τήν ηλικία 22 ετών και μετέβη εκει εκ του Νορβηγικού χωρίου Γκρίμσταθ, έπου ήτο υπάλληλος παρά τιν φαρμακοποιώ. Αν και σχεδόν άγράμματος άκόμη, ειχεν ήδη γράψη δύο ποιητικά έργα, ών τό εν έπεγράφετο «Κατιλίνας».

Δέν εγνώριζε λατινικά, ειμή λέξεις τινας, ες έμαθε παρά τή φαρμακοποιώ. Πτωχότατος, έσκέπτετο πώς να τύχη άπολυτηρίου γυμνασίου, να ακολουθώσ εισέλθη εις τό Πανεπιστήμιον. Κατά τάς άπολυτηρίους έξετάσεις έτυχε καλού βαθμού εις τά γερμανικά, άλλ' οι άλλοι βαθμοί δέν ήσαν καλοί.

Έλαθεν εν «μετρίως» εις τά λατινικά και «μηδέν» εις τά ελληνικά και μαθηματικά. Ούτως άπερρίφθη και δέν εισήλθεν εις τό Πανεπιστήμιον. Ο Ίψεν, ο όποιος μετά σπουδών τεσσάρων μηνών ήθέλησεν να λάβη άπολυτήριον γυμνασίου, δέν ειχεν τήν ύπομονήν να μείνη εν άκόμη έτος εν τώ γυμνασίω και έσπευσεν, άνευ άπολυτηρίου γυμνασιακού και άνευ διπλώματος πανεπιστημιακού, να επιδοθή μόνος εις τήν φιλολογίαν, ης μετά μακρόν εγένετο θαυμάσιος γνώστης και σκαπανεύς.

Είς τήν ηλικία 22 ετών και μετέβη εκει εκ του Νορβηγικού χωρίου Γκρίμσταθ, έπου ήτο υπάλληλος παρά τιν φαρμακοποιώ. Αν και σχεδόν άγράμματος άκόμη, ειχεν ήδη γράψη δύο ποιητικά έργα, ών τό εν έπεγράφετο «Κατιλίνας».

Δέν εγνώριζε λατινικά, ειμή λέξεις τινας, ες έμαθε παρά τή φαρμακοποιώ. Πτωχότατος, έσκέπτετο πώς να τύχη άπολυτηρίου γυμνασίου, να ακολουθώσ εισέλθη εις τό Πανεπιστήμιον. Κατά τάς άπολυτηρίους έξετάσεις έτυχε καλού βαθμού εις τά γερμανικά, άλλ' οι άλλοι βαθμοί δέν ήσαν καλοί.

πνισμα, εν οι Ιατροί δέν τούς επέβαλον να πίνουν ολλούς καφέδες. Ο καφές, άπεφάνθη τό Γαλλικόν Ιατροσυνέδριον, εινε τό αντίδοτον του ταγάρου.

Τό ζήτημα της γυναιείας ψήφου και ιδίως ή εμφάνισις της γυναιείας εις τά Κοινοβούλια ως μέλος ίσον πρός τούς άνδρας, τό όποιον εγένετο άποδεκτόν εις τινας υπερβορείους χώρας, και τό όποιον άποτελεί τόν άκρογωνιαίον λίθον των γυναιείων πόθων εν Αγγλία, έλύθη εις τήν Κίναν εντός δύο χρόνων και τριών κινήσεων.

Είνε γνωστόν ότι τό Ουδρανιον Κράτος, μεταβληθέν εις Ουδρανίαν Δημοκρατίαν, έθέσπισε τόσα Κοινοβούλια—πλήν του Γενικού εν Πεκίνο Κοινοβουλευτικού Συνεδρίου—όσα αντιβασιλείας ή μάλλον τοπαρχίας έχει ή αριθμούσα 435 εκατομμύρια ψυχών Σινική χώρα.

Είς εν από τά Κοινοβούλια ταύτα παρακάθηνται δέκα Κινέζαι αντιπροσωπεύουσαι τό γυναιείον φύλον της τοπαρχίας, όπως ύπάρχουν άλλοι 22 άνδρες αντιπροσωπεύοντες τό Ισχυρόν φύλλον. Είς τήν τοπαρχίαν αύτην, όπου μεμονωμένως έψηφίσθη ή γυναιεία διά γυναικόν έκπροσώπους, από καιρού έπικρατεί μεγίστη άρμονία, ώστε με τήν πρώτην ύπόδειξιν των γυναικων περί της άναγνωρίσεως των δικαίων των, οι άνδρες άμέσως συγκατένευσαν.

Εκ των δέκα βουλευτριών αι δύο εινε διδασκαλίσσαι, έτεροι πέντε εινε σύζυγοι πλουσίων εμπόρων και αι λοιπαι τρεις εργάτιδες εις μεταξουγεία. Και τώρα πλήρης άρμονία βασιλεύει εις τό Κοινοβούλιον αύτό. Αι γυναίκες εινε ολιγόλογοι και ιδίως δέν κάμνουν πολλὰς χειρονομίας. Επίσης οι άνδρες εινε σεμνότατοι και προσηέστατοι. Έννοείται ότι και ε έρως εν άκατελήσθη τό άρμονικόν τούτο οικοδόμημα, δέν θά καταρθώσεν να τό καταρρίψη. Απόδειξις τό συνοικέσιον μεταξύ του αντιπροέδρου και μις των διδασκαλισσών.

Υποτίθεται ότι αι λοιπαι 43 τοπαρχίαι της Κίνας και τά Κοινοβούλια των θά μιμηθώσιν τό παράδειγμα τούτο.

Αι Αμερικανίδες σωφραζέττα:—καθ' α άφηγούντα πλείστα άμερικανικά φύλλα—σκέπτονται: να παρατηθώσιν εξ ολοκλήρου τό Παρισινού συμφυ, ή διά να έκφρασθώμεν σαφέστερον παντός γυναιείου συμφυ άναφορικώς πρός τήν ένδυμασίαν των εν γένει. Τόση λόγω μετριαφροσύνης, όση και από πρακτικής έπόψεως.

Πρός τόν σκοπόν τούτον, τινες εξ αυτών παρεδέχθησαν να ένδύωνται ως άνδρες, ήτοι άντι της γυναιείας φύσεως να φέρωσι πανίνην περισκελίδα και τήν λοιπήν περιβολήν ως οι εργάται.

Είνε δύσκολον να πράξη τις από τούδε ποίον άποτελεσμα θά έχη ή κάπως τομηρά των αυτη άπόφασις, προωρισμένη να προσγγίσχη όσον οίον τε (πάντοτε έξωτερικώς τουλάχιστον) τό Ισεώδες του άμερικανικού φεμινισμού εν τή εξέλιξει του.

Φαίνεται: όμως ετι δέν θά εξακολουθήσχη ή βία αύτη, διότι πολλοί φεμινισται επανεστάτησαν. Θέλουν μόν να έχη ή γυνή τά ίσα δικαιώματα όπως οι άνδρες, άλλ' έπίσης θέλουν να μείνη γυνή, διότι άλλως δέν θά ύπάρχη καμμία διαφορά μεταξύ των δύο φύλων και εν τοιαύτη περιπτώσει θά έπαυσεν και τά κατ' έξοχήν φεμινιστικά έργα, οίον οι έρωτες, οι γάμοι, και εις τό κάτω-κάτω της γραφής και τά διαζύγια.

Είς τήν ηλικία 22 ετών και μετέβη εκει εκ του Νορβηγικού χωρίου Γκρίμσταθ, έπου ήτο υπάλληλος παρά τιν φαρμακοποιώ. Αν και σχεδόν άγράμματος άκόμη, ειχεν ήδη γράψη δύο ποιητικά έργα, ών τό εν έπεγράφετο «Κατιλίνας».

Δέν εγνώριζε λατινικά, ειμή λέξεις τινας, ες έμαθε παρά τή φαρμακοποιώ. Πτωχότατος, έσκέπτετο πώς να τύχη άπολυτηρίου γυμνασίου, να ακολουθώσ εισέλθη εις τό Πανεπιστήμιον. Κατά τάς άπολυτηρίους έξετάσεις έτυχε καλού βαθμού εις τά γερμανικά, άλλ' οι άλλοι βαθμοί δέν ήσαν καλοί.

Έλαθεν εν «μετρίως» εις τά λατινικά και «μηδέν» εις τά ελληνικά και μαθηματικά. Ούτως άπερρίφθη και δέν εισήλθεν εις τό Πανεπιστήμιον. Ο Ίψεν, ο όποιος μετά σπουδών τεσσάρων μηνών ήθέλησεν να λάβη άπολυτήριον γυμνασίου, δέν ειχεν τήν ύπομονήν να μείνη εν άκόμη έτος εν τώ γυμνασίω και έσπευσεν, άνευ άπολυτηρίου γυμνασιακού και άνευ διπλώματος πανεπιστημιακού, να επιδοθή μόνος εις τήν φιλολογίαν, ης μετά μακρόν εγένετο θαυμάσιος γνώστης και σκαπανεύς.

Είς τήν ηλικία 22 ετών και μετέβη εκει εκ του Νορβηγικού χωρίου Γκρίμσταθ, έπου ήτο υπάλληλος παρά τιν φαρμακοποιώ. Αν και σχεδόν άγράμματος άκόμη, ειχεν ήδη γράψη δύο ποιητικά έργα, ών τό εν έπεγράφετο «Κατιλίνας».

Δέν εγνώριζε λατινικά, ειμή λέξεις τινας, ες έμαθε παρά τή φαρμακοποιώ. Πτωχότατος, έσκέπτετο πώς να τύχη άπολυτηρίου γυμνασίου, να ακολουθώσ εισέλθη εις τό Πανεπιστήμιον. Κατά τάς άπολυτηρίους έξετάσεις έτυχε καλού βαθμού εις τά γερμανικά, άλλ' οι άλλοι βαθμοί δέν ήσαν καλοί.

Έλαθεν εν «μετρίως» εις τά λατινικά και «μηδέν» εις τά ελληνικά και μαθηματικά. Ούτως άπερρίφθη και δέν εισήλθεν εις τό Πανεπιστήμιον. Ο Ίψεν, ο όποιος μετά σπουδών τεσσάρων μηνών ήθέλησεν να λάβη άπολυτήριον γυμνασίου, δέν ειχεν τήν ύπομονήν να μείνη εν άκόμη έτος εν τώ γυμνασίω και έσπευσεν, άνευ άπολυτηρίου γυμνασιακού και άνευ διπλώματος πανεπιστημιακού, να επιδοθή μόνος εις τήν φιλολογίαν, ης μετά μακρόν εγένετο θαυμάσιος γνώστης και σκαπανεύς.

αί όποιοι θά ουγκινήσωσι βαθύτατα τās στρατιάς τής κ. Πάγκωραστ. Η χαριτόβρυτος άνασσα με άλλους λόγους ύπεσχέθη ό.ι θά προκλήσει τήν άνοσθεώρησιν του συνταγματικού χάρτου τής Όλλανδίας, εις τρόπον όστε πλήρης Ισοπολιτεία νά ύφίσταται άνδρών και γυναικών, παρεχομένου εις τās τελευταίας του δικαίωματος τής εκλογής. Η Βιλελμίνη, καθ' ό γυνή και βασίλισσα, έχει κάθε λόγον νά θέλη τήν εξύψωσιν του γοήτρου τής γυναιδός και κάθε δύναμιν νά επιβάλη τήν θέλησιν της αυτήν. Άλλά τί θά γίνη μετά καιρόν τό τόσον πλουτοφόρον εμπόριον των περιφημων Όλλανδικών τριγάτων, όταν τά άβρά δάκτυλα των θελκτικων ύπηκόων τής Βιλελμίνης πετάξωσι τήν βελόνην διά νά ένασχοληθώσι με τά άσπρα και μαύρα (συγγνώμην κ. Μελιά) σφαιρίδια τής κάλτης;

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

- Σχεδόν όλοι οί Βασιλόπαιδες με τās οικογενείας των ταξιδεύουν εις Ευρώπην.
- Έπίσης και ό Βασιλείς μετά τής Βασιλείας και των Βασιλοπαίδων έταξίδευσαν εις Γερμανίαν και Άγγλίαν.
- Ό Βασιλείς έπισκέφθη και τούς Παρισίους και αί άνταλλαγεΐσαι φιλοφρονήσεις εις τό έπίσημον γεύμα, τό όποιον παρέθεσεν ό Πουανκαρέ εις τά Ηλύσια Πεδία διέλυσε κάθε ίχνος ψυχρότητος τό όποιον είχε προέλθει από τούς λόγους τούς όποιους έπλεν εις Γερμανίαν ό Βασιλείς.
- Ό κ. Πουανκαρέ έπένευσε τόν γαλλικόν Μεγαλόσταυρον τής Λεγεώνας τής τιμής εις τόν κ. Βενιζέλον.
- Αναμένεται ή επιστροφή του κ. Έντου.
- Τόν γάλλον στρατηγόν διερχόμενον εκ Μασσαλίας ή Έλληνική παροιμία τόνε τίμησεν ένθουσιώδους ύποδοχής.
- Η Βασιλόπαις Έλένη διήλθεν έν Κηφισσία δλην τήν έποχήν του θερούς.
- Η Φοιτητική Λέσχη φαίνεται ότι εύρίσκειται εις τό πραγματο-τσιεΐσθαι.
- Είνε ό μεγάλος κόπος των φοιτητών ή ύδρωσις αυτής τής Λέσχης.
- Η Σύγκλητος του Ίανεπιστημίου άπεφάνθη υπέρ τής αναβολής των εξετάσεων των πρωτοετών και δευτεροετών φοιτητών.
- Κατά τήν αναπληρωματικήν εκλογήν ή όποία έγένετο έν Αθήναις περι τά τέλη Σεπτεμβρίου εξέλέγη βουλευτής ό κ. Αθανασάκης.
- Ό Γάλλος ζωγράφος κ. Σκότ έδέχθη εις τό άτελιέτου τήν Α.Μ. τόν Βασιλέα κατά τήν εν Παρισίων διλευσίν του.
- Ό βασιλόπαις Παύλος θά σπουδάση εις τήν Άγγλικήν Σχολήν του Ηστμπορν.
- Ό βασιλόπαις Χριστόφορος επιβαΐων διπλάνου έπέταξεν από τό άεροδρόμιον του Χένδον.
- Εις τήν Ήπειρον ήρχισαν εκδιδόμεναι τρεις νέαι ελληνικαί εφημερίδες. Ό «Άφος» εις τήν Κόνιτσαν, ή «Ήπειρωτική Άμυνα» εις τό Άργυροάστρον και τό «Δελβίνον» εις τό Δέλβινον.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Πολεμικαί σελίδες

- Μοναδικόν ένττύφημα μās παρέχε: ό Έκδοτικός Οίκος Φέξη διά τής εκδόσεως των «Πολεμικων σελίδων» του κ. Σαυρ. Μελιά. Αί «Πολεμικαί σελίδες» άποτελοδν πιστήν, ακριβή και κατ' εξοχήν περιγραφικήν Ιστορίαν του τελευταίου Έλληνοτουρκικού πολέμου 1912. Ιδίως από Έλ-

ληνικής άπόψεως και ως προς τήν δράσιν του Έλληνικού στρατού έν Μακεδονία. Η άφήγησις άρχομένη από των πρώτων ήμερών τής έπιστρατεύσεως προχωρεί έπεισοδιακώς μέχρι των τελευταίων εις άνακηθείσας χώρας' πολεμικών επιχειρήσεων. είναι δε ούτω συνηρμοσμένη, όστε, ενώ Ιστορείται και διεξηγείται σαφώς ή πολεμική δράσις, παρέχονται συνάμα άριστοτεχνικαί περιγραφαί των τόπων και των λαών του θεάτρου του πολέμου ψυχολογούνται δε με δύναμιν και άσφαλή εξυδέρκειαν άνθρωποι και γεγονότα. Αί πρώται μικρομάχαι, ή σύρραξις του Σαρανταπόρου, τό πάθημα του Σόροβιτς, ό άγών των Γιανιτισών, ή κατάληψις τής Θεσσαλλοίκης, όπως τά περιέγραψε και τά εξεστόρησεν ό κ. Μελιάς, είναι δυναται Ιστορικαί σελίδες, μέσα εις τās όποιās ζωντανά καθρεπτίζονται ό μέγας άγών και ό θρίαμβος των Έλληνικων όπλων.

- «Τό βάλσαμον του στρατιώτου». - Έξεδόθη υπό τής κ. Έλενης Κοιμηνού βιβλίον κομψόν υπό τόν άνωτέρω τίτλον. Τό βιβλίον εινε άναμνηστικόν λεύκωμα του 1913 και περιέχει ως επί τό πλείστον τήν δράσιν των Έλληνοπαίδων κατά τό διάστημα των δύο πολέμων μας.

- «Κρητικόν Ηρώον». - Τό βιβλίον αυτό εις σελίδας κομψής και καλλιτεχνικας περιλαμβάνει όλους τούς πεσόντας Κρήτας ήρωας κατά τούς άπελευθερωτικούς άγώνας εναντίον των Τούρκων και Βουλγάρων. Η Κρήτη έδωκε βεβαίως τήν εισφοράν της εις άνθρωπίνους θυσίας. Και ή Κρήτη ύφειλε νά βραβεύση τά θυσιασθέντα τέκνα της. Τό «Κρητικόν Ηρώον» διά του πρώτου τεύχους του τιμεί και εξαίρει τās θυσίας των γενναίων κρητών.

- Έξεδόθη ή «Όρμη» ημερησίαν εικονογραφημένον περιοδικόν των κ.κ. Βαρθ. Σκληρού και Α. Κωνσταντοπούλου. Τό περιοδικόν αυτό φαίνεται μετά πολλής επιμελείας και προσοχής διευθυνόμενον. Του εύχόμεθα προκοπήν.

- Ό κ. Φώτιος Γιοφύλλης εξέδωκεν έπτανησιακά ποιήματα υπό τόν τίτλον «Άρχοντικών». Άντι άλλης κρίσεως των ποιημάτων του κ. Γιοφύλλη δημοσιεύομεν τόν μικρόν πρόλογον του Μαρτζώκη, πρόλογος ό όποιος ήμιλει με ευσυνειδησίαν και πεποιθήσιν διά τό ποιητικόν τάλαντον του συγγραφέως του «Άρχοντικού».

Και ό Μαρτζώκης γράφει :

«Είνε καθήκον μου νά γράψω τήν έντύπωσιν τήν όποιαν μου έκαμε μία σειρά από ποιήματα του Φώτη Γιοφύλλη. Τό όνομα του σ'όλους εινε γνωστό και άγαπητό από κάμποσα χρόνια, έν και εινε άκόμη πολύ νέος. Θυμομαι που μου είχε διαβάσει έδω και τρία χρόνια μερικά του ποιήματα, στα όποια, κατά τή ταπεινή μου, γνώμη, βρήκα πολλά ώραια πράγματα. Η ποιήσις του διακρίνεται για τες ώραιότατες περιγραφές και για κάποιους μαγευτικούς ήχους, οί όποιοι πραγματικώς δίνουν πολλές Ικανοποιήσεις στην ψυχή.

Τά τελευταία όμως ποιήματά του με έχουν καταγοητευμένον και με έκαμαν νά αισθανθώ κάτι τι ξεχωριστό.

Μέσα σ' αυτή τή σειρά των ποιημάτων του παρελαύνει ζωντανεμένη ή περασμένη έπτανησιακή ζωή, με δλη της στην αξιοπρέπειο, μ'όλη εκείνη τήν άριστοκρατική χάρι και σοβαρότητα που χαρακτηρίζει τούς άνθρώπους εκείνους σ'όπου μαζί με τά πλούτη μετρούσαν και αιώνες πολιτισμού.

Και αυτήν τήν ώραιαν στιγμήν τής ιδιωτικής ζωής δέν ξεέρω νά τό έχη άλλος περιγράψει τόσον καλά τόσον ευγενικά, όσον ό Γιοφύλλης. Ό στίχος, ή άρμονία, τό χρώμα, τό λεπτόν αισθημα. όλα εινε σύμφωνα όλα σου μιλοδν και κάνουν νά βρισκεται ό νοός σου σε τέλεια άρμονία με τήν ψυχήν σου.

Όταν ή ποιήσις κατορθώνει αυτό τότε βέβαια ονομάζεται άληθινός ποιητής εκείνος που μπορεί νά γράφη τέτοια ποιήματα !!»

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

Όλόκληρος σελίς εις έν τεύχος	Δραχ.	60
Ήμισια		35
Τεταρτον σελίδος		20
Όγδοον		12

Διά χώρον μικρότερον τιμαί άνόλογοι
Διά εικονογραφημένης διαφήμισεις, δι' έξ τεύχη ή περισσότερα, ιδιαίτεροι συμφωνήσι.

ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΔΟΥΣ ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΝΤΑ		ΑΝΕΚΔΟΤΑ	
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ Α' τόμος	Φρ.	3.00	Η ΜΟΝΑΧΗ Δράμα Βυζαντινόν τρίπρακτον
Β'		2.00	Ο ΕΞΙΛΑΣΜΟΣ > κοινωνικόν
Γ'		1.50	Η ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΑ > Ισαορικόν
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ		2.00	Η ΤΖΕΝΗ ΜΕ ΤΟ ΓΕΛΙΟ ΤΗΣ > κοινωνικόν δραματίον μονόπρακτον, μεταφρασθέν εις τήν Άγγλικήν.
Η ΓΚΟΥΡΑΙΝΑ Ιστορικόν μυθιστόρημα εξ ύπερπαρακσίτων σελίδων		5.00	

Σειράι τής Έλληνικής Έπιθεωρήσεως του Α' Β' και Γ' έτους πωλοδνται εις τά Γραφεία μας προς 18 φρ. έκάστη.

